לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', ג' בחשון תשמ"ז, 5 בנובמבר 1986 / שנה מ"ד מס' 13183 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

4 חיילי צה"ל נפצעו ברצועת הבטחון

„לא השיבו אש כיוון שהופתעו והשמש סינוורה אותם"

מאת יהודה צור ואבי בניהו, כתבי „על המשמר"

ארבעה חיילי צה"ל נפצעו אתמול בשעות אחה"צ מירי פגזי מרגמות שנורו לעבר איזור הבטחון. המקרה אירע בסביבות השעה 4 אחה"צ, מערבית לכפר עיישיה על גבול רצועת הבטחון. המצרעים פונו לבית־חולים בארץ ברכב ובמסוק.

(המשך בעמוד 2)

„המזרחיים" ביטלו השתתפותם במשלחת היוצאת היום לבוקרשט לשיחות עם אש"ף

יוסף שילוח: בגלל מניפולציות ותככים של המארגנים נמנע ממשלחתנו לקחת חלק במפגש ● לטיף דורי: הרומנים הקציבו רק 60 כרטיסים ודרשו כי תצא רק משלחת אחת ● במשלחת של אש"ף יהיו 31 חברים – שלושה מתוכם חברי הוועד הפועל של אש"ף

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

ערב יציאתה של קבוצת השמאל הישראלית למפגש עם אנשי אש"ף בבוקרשט, הודיעו ראשי „החזית המזרחית" במסיבת עיתונאים שקיימו בת"א, כי בגלל מניפולאציות ותככים של מנגנוני מפלגות, ובעיקר של אמנון קפליוק ולטיף דורי, נמנע מהם לקחת חלק במפגש עם אנשי אש"ף בבוקרשט, ולא ייצאו עם המשלחת היום.

השחקן יוסף שילוח, שקרא את ההודעה על ביטול השתתפות „החזית המזרחית" במפגש, טען כי קפליוק ודורי בשיתוף מנגנוני מפלגות פעלו להקטין את מספר „המזרחיים" במשלחת לאפס.

במהלך מסיבת העיתונאים סיפרו כוכבי שמש, יוסף שילוח, ועדה אושפיז, כי ארגנו קבוצה של 68 איש רובם „מזרחיים", שביקשו לנסוע בשם „החזית המזרחית" שאינה קשורה לשום מפלגה. אך קיבלו לבסוף הקצבה של 30 כרטיסי טיסה בלבד. הם האשימו את קפליוק ודורי וכן את רק"ח, מפ"ם והמתקדמת בנסיון להשתלט על המשלחת וכן בגזענות ובעשיית סלקציה.

„יותר מדי מזרחיים"

לדבריהם, אמר קפליוק כי יש „יותר מדי מזרחיים" במשלחת. עוד אמרו כי לא היו מוכנים לקבל את התכתיב של לטיף דורי, שהוא יהיה ראש המשלחת וייצג אותם.

(סוף בעמוד 2)

כל בני־הערובה רוכזו בבקעה לקראת שיחרורם — טהרן עומדת מאחורי העיסקה

מוסר כתב הטלוויזיה הצרפתית בדמשק ■ איראן הורתה ל„ג'יהאד" לשחרר את בני הערובה לאחר שפאריס הבטיחה לה מיליארד דולר ■ יו"ר הפרלמנט האירני: נסייע לשחרר בני ערובה „בתנאים מסויימים" ■ בני הערובה האמריקנים ישוחררו תמורת חלקי חילוף ונשק לאירן ■ יועצו של רייגן, מקפרלן, בשליחות מסתורית בטהרן

מאת ארנון יפה כתב „על המשמר" בצרפת וסוכנויות הידיעות

פריז. — כל בני הערובה הצרפתים והאמריקניים רוכזו במטה הסורי באנצר שבבקעת הלבנון לקראת שחרורם לפני ה־10 בנובמבר, מועד כינוס שרי החוץ האירופים — מסר כתב הטלוויזיה הצרפתית „טי.אף.1" בדמשק.

הוא ציטט מקורות בשלטון הסורי שמסרו כי שחרור בני הערובה קרוב. הכתב דיווח, כי שחרור שבעת בני הערובה הצרפתיים מיועד למנוע הטלת סנקציות על סוריה ולסכל יוזמת לונדון בכינוס.

בפריס אמרו, כי גם אירן הורתה ל„ג'יהאד האיסלמי" לשחרר את בני הערובה, אחרי שפריס הבטיחה תשלום מיליארד דולר לטהרן.

נשיא הפרלמנט של האיטולות הכריז אתמול, כי אירן תבקש שחרור בני הערובה, אם ימולאו כמה תנאים שהציגה, בין השאר שחרור אסירים שיעים בישראל.

בפאריס עדיין לא מאמינים.

(סוף בעמוד 2)

אין משכורות למורים — חטיבות הביניים מושבתות היום ● עמוד 20

עורך א־שעב יגורש למדינה אחרת — לא לירדן ● עמוד 3

הטלוויזיה הסובייטית ריאיינה המפגינים הישראליים בווינה ● עמוד 3

פרס: אין לתת עדיפות לפיתוח היישובים בשטחים ● עמוד 4

הפסטיבלים בצה"ל לא תמו — הבא בתור: חיל הים ● עמוד 4

שמיר: לממשלה יש שיקולים משלה מדוע אינה מגיבה בעניין ועננו

„ממשלת ישראל תאמר את אשר תמצא לנכון ותמלא חובתה כלפי אזרחיה" — ציין רה"מ ■ בלחצו של שמיר הסירו אתמול החכ"ים כהן ו־וורדיגר הצעותיהם לסדר בנושא

מאת דליה שחורי הכתבת המדינית של „על המשמר" ומוטי בסוק כתבנו בכנסת

ראש הממשלה יצחק שמיר סירב אתמול להתייחס לאחר טקס חנוכת נתיבי איילון, לפרשת ועננו. הוא אמר. בתשובה לשאלה, כי לממשלה יש שיקולים משלה מדוע אינה מגיבה על פרשת ועננו. „ממשלת ישראל תאמר את אשר היא תמצא לנכון, והיא תמלא את חובתה כלפי אזרחי המדינה", אמר שמיר.

(סוף בעמוד 2)

פרשת ועננו תעמוד במוקד מסיבת העתונאים שיקיים היום הרצוג בקנברה

הפרשה זוכה לכותרות ראשיות באוסטרליה ועתונאים רבים כבר הודיעו כי יעלו היום הנושא בפגישה עם הנשיא ● הרצוג התקבל אתמול בטקס ממלכתי צנוע — בוב הוק התעניין בביצוע הרוטאציה

מאת כתב „על המשמר", הנלווה למסע הנשיא

פרשת מרדכי ועננו תעמוד היום במוקד מסיבת העתונאים שיקיים נשיא המדינה חיים הרצוג בקנברה בירת אוסטרליה. רשתות טלוויזיה ורדיו, ועתונאים רבים, כבר הודיעו על השתתפותם במסיבת העתונאים שיקיים הנשיא במועדון העתונות הלאומי בעיר והפרשה — המכה כאן גלים חדשים בעקבות הפרסומים האחרונים בישראל — תועלה בין הנושאים הראשונים לגביהם יישאל היום נשיא המדינה.

ללא נאומים

הנשיא חיים הרצוג התקבל אתמול בטקס ממלכתי בבסיס חיל האוויר המלכותי האוסטרלי שליד קנברה על־ידי המושל הכללי, נינאן סטפן, וכן ראש־הממשלה בוב הוק ורעייתו. חיים הרצוג ומלוויו עמדו דום לקול השמעת התקווה ואחר כך סקר הנשיא משמר כבוד של צבא אוסטרליה. לא נישאו נאומים בטקס.

התעניין ברוטאציה

בפגישה אישית ראשונה עם בוב הוק סקרו הנשיא את קשרי ישראל עם אוסטרליה בתחום המדיני והכלכלי. חיים הרצוג סיפר לו גם על קשרי ישראל עם מדינות נוספות באזור מזרח אסיה. בוב הוק מצידו התעניין מאד במימוש הסכם הרוטאציה בישראל, ובמעורבות הנשיא לכינונה של ממשלת האחדות השנייה. הוא הודה במלים חמות לנשיא הרצוג על דבריו בפגישה האישית בהם שיבח הנשיא את החלטת הפרלמנט וממשלת אוסטרליה לבטל ולגנות את החלטת האו"ם מ־1975.

(סוף בעמוד 2)

קנברה (אוסטרליה) ר"מ אוסטרליה, בוב הוק (משמאל) לוחץ את ידו של הנשיא הרצוג עם הגיעו לאוסטרליה אתמול (צילום: אי.פי.)

האוצר מכה בחלשים

קצבת הזיקנה המשולמת בארץ מותירה רבים מן הגמלאים במצב של לא למות מרעב, אך גם לא לחיות ברמת חיים מינימאלית. במקום לחשוב על העלאה הדרגתית של הקיצבה לרמה סבירה רואה בה האוצר מקור להעשרת קופתו. שוב מתכננים באוצר להטיל מס על הקיצבה, כאילו דובר בהכנסות מפליגות שעל מקבליהן להתחלק עם המדינה. שר־האוצר מתחלף, אך המדיניות האנטי־סוציאלית אינה משתנה. בעבר נעשה כבר נסיון להטיל מס על הקצבאות, וסוכל בגלל התנגדות בכנסת. אך פקידי האוצר אינם אומרים נואש. הם פשוט אינם יכולים לשבת במנוחה כאשר מדי חודש את תור הגמלאים ליד סניפי בנק הדואר, מקבלים אותם כמה שקלים יקרים, מבלי שיפרישו את חלקם לקופת האוצר. ללא רגש של בושה, ללא צביטה בלב למראה אנשים זקנים חסרי כוח מלחמה, נחושים אותם פקידים באוצר, בברכת השר משה נסים, לפגוע בשכבה סוציאלית חלשה ביותר.

הצדק החברתי בארץ הפך מזמן למושג שמרבים לדבר עליו. אך בפועל נוהלים מדיניות שעיקרה לדפוק את החלשים. על־פי עקרונות הצדק הזה, זכה מנכ"ל בנק לאומי לפיצויי פרישה של 5 מליוני דולר, בעוד שרובם מקרב של „סתם עובדים" זוכים לפנסיה עלובה אחרי עשרות שנות עמל. קצבת הזקנה מהווה עבורם תוספת־מה לתקציב ולכן הנסיון להטיל עליה מס אינו אלא מעשה שפל, הגובל בהרעבת אנשים חסרי ישע.

קרוב ל־70 חברי הכנסת מכל הסיעות, רובם מן הקואליציה, חתמו אמנם על התחייבות לסכל את התוכנית הזאת של האוצר, אתמול כאשר נדונו בנושא זה הצעות אי־אמון לממשלה מטעם כל סיעות האופוזיציה, מאחדת כצפוי הקואליציה תוך קבלת הסבר מפוקפק של שר־העבודה והרווחה, כי הממשלה תדאג ל„מיסוי צודק". והצעה שלפיה תיקבע תקרת הכנסה, שרק מעליה יוטל המס על הקצבאות, מהווה תרגיל מחוכם כדי לרצות את הנהגת המיסוי הפסול מעיקרו.

המכוונה העיקרית להגנה על הגמלאים היא ההסתדרות, הגמלאים הם חברי ההסתדרות שווי זכויות, וכל העובדים של היום יהיו גמלאים עם פרישתם מן העבודה. ההסתדרות חייבת להתייצב לימין הגמלאים במלוא כוחה. התרעומת המקצועית של ההסתדרות ביוזמה אלת, בשם שמירת קיום היציבות במשק אינה נוגעת לעניין הגמלאים, ויתור על המיסוי על קצבאות לא יגרום לאינפלציה, לא יפר את היציבות במשק ולא יגרור ויתור מגזרים אחרים במשק, פשוט אין מגזרים המוגבלים להשוות עם הגמלאים.

האוצר מחזיק באמתחתו עוד „פטנטים" למילוי קופתו, כמו גביית תשלומים עבור החינוך („חינוך חינם בתשלום") אגרות אישפוז ועוד. כך מממש שר־האוצר משה נסים את הבטחתו לדאוג לחלשים.

על המשמר

העל־יסודיים יושבתו מחר אם לא יתקבלו משכורות המורים

משרד־החינוך: הקופה ריקה ● האוצר טרם העביר הכספים לקליטת תלמידים חדשים

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

בתי־הספר העל־יסודיים וחטיבות הביניים יושבתו מחר משעה 10, אם עד אז לא יקבלו המורים את משכורת אוקטובר. כך החליטה אתמול הנהלת ארגון המורים העל־יסודיים. המורים היסודיים וגננות גני חובה, וכן מורי הסמינרים, הם עובדי מדינה וכבר קיבלו משכורותיהם.

מנכ"ל משרד־החינוך, ד"ר שמשון שושני, אמר אמש, כי קופת משרדו ריקה. האוצר לא העביר למשרד־החינוך את ההקצבה החד־שית בגובה המקובל ותובע לקצץ עוד 100 מליון שקלים מתקציבו. על כך משיב משרד־החינוך, כי הגיע לקצה גבול יכולתו לקצץ.

החלטת ארגון העל־יסודיים נתקבלה לאחר שמשרד־החינוך מסר לרשויות המקומיות, כי אין בידו כספים לתשלום משכורות המורים, שהם עובדי הרשויות. המשכורות מגיעות מדי חודש ב־3.11. אך מכיוון שארגון העל־יסודיים יודע כי המשכורות לא יגיעו, הוא החליט להשבית את בתי־הספר.

הארגון האשים אתמול את משרדי החינוך והאוצר בהתחשבנות על גב המורים. לדבריו, אי־העברת הכספים מהווה הפרה חד־צדדית של הסכמי העבודה ובכללם ההסכם שנחתם רק לפני שבועיים בדבר תשלום תוספת של 7 אחוזים למורים. תוספת זאת קיבלו עובדי ציבור אחרים עוד בספטמבר.

הפרת התחייבות מפורשת

משרד־האוצר לא העביר עד כה למשרד־החינוך והתרבות כ־5 מליון דולר שהיו מיועדים לקליטת 25־30 אלף תלמידים חדשים, אשר נקלטו השנה במערכת החינוך. „זוהי שערוריה בלתי רגילה" — אמר אתמול דובר משרד־החינוך, ישראל כהן.

מדובר בגידול נטו של מערכת החינוך, ולא במספר התלמידים המצטרפים לכיתות א' מדי שנה. משרד־החינוך רואה באי־העברת הכסף הפרת התחייבות מפורשת שנתן שר־האוצר לשר־החינוך לפני חודש.

לפי נתוני משרד־החינוך, גדלה ב־6 השנים האחרונות הצפיפות בכיתות בשיעור של 72 אחוז, שעה ששיעור מישרות המורים לכיתה קטן ב־28 אחוז. בשנים אלה קיצץ משרד־החינוך 2633 מישרות שבהן הועסקו כ־4000 מורים.

דובר המשרד אמר אתמול, בהגיבו על המימצאים החדשים, כי משרדו איננו מתכחש לצמצומים הדרושים כדי להבריא את המשק, בין היתר על־ידי קיצוץ בתקציב המדינה. אך כל מי שמעלה על הדעת קיצוצים נוספים חייב לדעת שהמערכת הגיעה לקצה גבול יכולתה. כל קיצוץ נוסף יפגע באורח מעשי ביכולתו של משרד החינוך להעניק לילדי ישראל את המינימום ההכרחי.

עלייה תלולה במקרי סרטן העור כתוצאה משיזוף־יתר

עלייה תלולה שחלה במספר מקרי סרטן העור (מלנומה) מעוררת דאגה רבה בקרב רופאים וחוקרי סרטן בשנה האחרונה. בין גורמי המחלה – שיזוף יתר. דבר המחייב לעורר את דעת הקהל לתופעה חדשה זו.

זהו אחד הנושאים המרכזיים שהועלו אתמול, במסיבת עתונאים בתל־אביב, לקראת מבצע „הקש בדלת" שיתקיים ב־11 בנובמבר ברחבי הארץ.

מסיבת העתונאים נערכה מטעם האגודה למלחמה בסרטן, בהשתתפות יו"ר האגודה, יוחנן פורמן, פרופ' נתן טריינין, חוקר סרטן ממכון ויצמן, וראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, שנבחר השנה ליו"ר המבצע.

בהתייחסו לעלייה במספר מקרי סרטן העור אמר פרופ' טריינין, כי אחת הבעיות הקשות באיתור המחלה מקורה בהתנהגותה הקפריזית, המטעה אף רופאים, ויש מקרים הנראים תמימים לכאורה ובפועל הם מתפתחים באופן קטלני ומהיר.

רופאי עור מרחבי הארץ דיווחו על עליה תלולה במספר מקרי סרטן העור, ולדברי פרופ' טריינין יש מקום לשנות את הגישה בפרסומת, המעודדת שיזוף כסימן של יופי ואסתטיקה, ולעורר את דעת הקהל לסכנה הטמונה בקרינת יתר של קרניים אולטרא־סגולות.

בהתייחסו לחידושים האחרונים בתחום האבחון ציין החוקר את השימוש ההולך וגובר במכשיר משוכלל המחליף את מכשירי הרנטגן. מכשיר זה יוצר שדה מגנטי המאפשר, נוסף לטומוגרף הממוחשב, לאתר תאי סרטן.

ממד טיפולי חדש אחר הוא הממד הביולוגי המשלים את הטיפול הקרינתי והכימי. שיטה זו הולכת ומתבססת ועשרות מעבדות בארץ ובעולם מייצרות אינטרפרון, המופרש ע"י תאים שונים.

גישה ביולוגית נוספת היא – שימפעול תאי־דם לבנים (לימפוציטים) ותוצרתם. בשיטה זו מגדלים לימפוציטים של חולי סרטן בתנאי תרבית, מגרים אותם כדי שיפרישו אינטרלוקין ולאחר פרק זמן מחדירים את הלימפוציטים האלה לגוף החולה.

במכון המחקר של חוקר הסרטן ד"ר סטיבן רוזנברג דיווח בחודש האחרון על נסיגת גידולי המחלה בקרב 21 מתוך 55 חולים שטופלו בשיטה זו. לגבי חמישה מהם הושגה נסיגה טוטלית, ריפוי שלא הושג קודם לכן.

יו"ר האגודה למלחמה בסרטן, יוחנן פורמן, אמר, כי הוא מצפה להכנסות של 2 מליון ש"ח ממבצע „הקש בדלת". (עתים)

30 אלף ירדו מהארץ בשנתיים האחרונות לעומת 20 אלף שעלו

האוכלוסיה גדלה בשנתיים האחרונות ב־1.5 אחוזים לשנה, לעומת גידול של 2 אחוזים בשנים שלפני כן

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

מספר היורדים עלה על מספר העולים השנה, זו השנה השנייה ברציפות. מאזן ההגירה השלילי הוא אחד הגורמים לקצב הגידול האיטי של האוכלוסיה בשנתיים האחרונות — כ־1.5 אחוזים לשנה לעומת גידול של 2 אחוזים בשנים שלפני כן.

נתונים אלו כלולים בשנתון הסטאטיסטי לישראל ה־37, שהוצג על־ידי הסטאטיסטיקן הממשלתי פרופ' משה סיקרון במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול בבית אגרון בירושלים.

פרופ' סיקרון ציין, כי אוכלוסיית המדינה מגיעה לכ־4.3 מיליון תושבים, מתוכם כ־3.5 מיליון יהודים. בסוף העשור תגיע האוכלוסיה לכ־5 מיליון תושבים. כ־80 אחוז מהם יהודים. בעוד כ־20 שנה תגיע האוכלוסיה היהודית של ישראל לכ־5 מיליון תושבים.

על־פי נתוני השנתון הסטטיסטי, הסתכם מספר העולים ב־1985 ב־10,600, לעומת 15,800 תושבים שעזבו את ישראל. פירוש של דבר מאזן הגירה שלילי של 4,700 תושבים. סיקרון ציין, שתמונה דומה מצטיירת גם השנה.

לדבריו, נמשכת מגמת הירידה בשיעור הילודה בקרב אזרחי ישראל הערבים, המגיעה השנה ל־35 לידות לכל אלף אוכלוסין, לעומת 46 לידות לאלף לפני שמונה שנים.

ירידה בנישואין

סיקרון ציין, שמגמת הירידה במספר הנשואים נמשכה גם השנה. בשנה שעברה נישאו כ־29 אלף זוגות, המספר הנמוך ביותר מאז 1969.

תוחלת החיים בקרב הגברים בישראל מגיעה ל־73 שנה ובקרב הנשים ל־76 שנה.

בעשור האחרון חלה ירידה של כשליש במספר מקרי המוות, שנגרמו ע"י מחלות לב וכלי דם, ואילו במקרי המוות, שנגרמו עקב סרטן חלה יציבות.

עלייה בצריכה הפרטית

בדברו על המצב הכלכלי ציין סיקרון, שהשנה צפוי עודף של כמיליארד דולר בחשבון השוטף של מאזן התשלומים.

ישראל תהנה השנה מחסכון של 600 עד 700 מיליון דולר עקב ירידת מחירי הנפט ומחסכון של 150 מיליון דולר עקב ירידת שיעורי הריבית בחו"ל. היבוא הבטחוני יפחת השנה בכ־500 מיליון דולר.

הסטטיסטיקאי הראשי ציין, שירידת מחירי הנפט תרמה לעליית רמת החיים, והצריכה הפרטית עלתה השנה בכ־11 אחוז. עם זאת רמת החיים לא הגיעה לשיא של 1983. גם היצוא צפוי לעלות בכ־16־18 אחוז השנה. סיקרון אמר, שהעליה הריאלית תהיה קטנה יותר, כ־10 אחוז, שכן חלק מהעליה שיקפה את הערך הדולרי הגדול יותר של הייצוא לארצות אירופה.

סיקרון ציין, שהשכר הריאלי יעלה השנה בכ־6־7 אחוזים לעומת השנה שעברה, ואילו עקב ירידת נטל מס ההכנסה על השכיר תירשם עליה נוספת של השכר נטו ב־1 עד 2 אחוזים.

2 נפצעו בהתפוצצות מיכל גז בבית־קפה בירושלים

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" וסוכנות עתי"ם

שני אנשים נפצעו אתמול בהתפוצצות מיכל גז נייד בבית־קפה במרכז ירושלים.

הפיצוץ אירע סמוך לשעה 9 בבוקר בבית־הקפה „סנטר סנדוויץ'" ברחוב לונץ, הנמצא מספר פסיעות מהמדרחוב הירושלמי ומכיכר ציון.

הפיצוץ גרם לבהלה בחנויות הסמוכות ובדיווחים ראשונים שהגיעו למשטרה היה חשד שמדובר במטען חבלה. למקום הגיעו כוחות גדולים של משטרה ואמבולנסים אך בדיקה מהירה של חבלני משטרה העלתה כי הפיצוץ אירע כתוצאה מתקלה טכנית במיכל הגז הנייד.

בעת הפיצוץ היו בחנות בעל המקום, שמעון טל, ו־3 עובדים. אחד מהם, משה לוי שעבד ליד הדלפק והכין כריכים, נכווה קל בידו ולידו. אונו, שמחה חטואל, לקוחה שנכנסה לקנות דבר מה, נפצעה קל והועברה באמבולנס לבית־החולים הדסה עין כרם בירושלים.

לבית־הקפה נגרם נזק כבד.

בית־הקפה במרכז ירושלים, בו אירע הפיצוץ צילום: יצחק הררי

עובדי „סולל בונה" ישביתו העבודה בערים הגדולות

מאת כתבנו לענייני עבודה

עובדי „סולל בונה" המשתייכים לאירגון הגג מתכוונים להשבית את העבודה בשלוש הערים הגדולות בארץ, כחלק ממאבק שהם מנהלים נגד הנהלת החברה. ייתכן כי גם העובדים היציבים יפתחו במאבק דומה, בשל סירוב ההנהלה להחיל עליהם את הסכם השכר שנחתם בשירות הציבורי.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, פנה אתמול אל הנהלת הקונצרן בדרישה למלא אחרי ההוראות וליישם את ההסכם.

אירגון הגג מקיף למעלה מאלפיים עובדים ונכללים בו עובדי הציוד הכבד, מהנדסים, פקידים ואנשי חברות־הבת של „סולל בונה".

הנהלת הקונצרן מסרבת להחיל את ההסכם על העובדים בשל מצבה הכספי החמור של החברה, ובשל החשש שיישום ההסכם יפגע בתוכנית ההבראה.

מצבם של מושתלי הכבד עדיין קשה

עדיין לא ניתן לקבוע, שהכבדים שהושתלו בגופם של מירה שיכמנטר (40) מכפר סבא ואליהו שרייר 59 ממושב שורש, נקלטו סופית, על כך מסר אמש מנהל ביה"ח רמב"ם, ד"ר אלברט סטינגר.

הרופאים נאבקים עדיין על חייהם של שני החולים הנתונים במצב קשה. מצבו של אליהו שרייר מוגדר כקריטי פחות מאשר מצבה של מירה שיכמנטר, המונשמת עדיין באמצעות מכונת הנשמה.

ביממה האחרונה לא חל שינוי במצבם הקשה והרופאים במחלקת ההתאוששות צופים כי התקדמות במצבם של חולים אלה תהיה איטית.

החולים נתונים עדיין בטיפול נמרץ ומחוברים למכשירי ניטור. לחץ הדם של השניים יציב. מירה שיכמנטר נמצאת בהכרה מעורפלת ואילו אליהו שרייר נמצא בהכרה מלאה.

רופאי בית החולים רמב"ם בחיפה קיבלו בסיפוק את החלטת הוועדה לנושא ההשתלות הרפואיות שליד מועצת הרבנות הראשית, שאיפשרה השתלות לב בישראל.

(עתי"ם)

ח"כ אלוני התנצלה על פירסום פוגע בקיבוצים

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

„ייתכן כי הסגנון ברשימת ב„ידיעות אחרונות" בנושא המועצה האזורית מנשה היה בוטה מדי והרשימה לקתה בהכללות" — כך אמרה אתמול לכתבנו ח"כ שולמית אלוני (ר"ץ).

בסוף השבוע ביקרה ח"כ שולמית אלוני בקיבוץ מצר ונפגשה לשיחה עם חברי הקיבוץ. הרקע לביקור ולפגישה היה נושא רשימתה שפורסמה ב„ידיעות אחרונות" לפני כחודש, שם תקפה אלוני את המועצה האזורית „מנשה" ואת קיבוצי הסביבה על יחס מפלה לכפרים הערביים מייסר ואום־אל־קוטוף, שבתחום שיפוט המועצה.

כתבתה של אלוני, שהתבססה על עדות חברי ר"ץ בכפר מייסר, גרמה לתסיסה רבה בקיבוצי האיזור ובקיבוץ הארצי.

ח"כ אלוני הוסיפה בשיחה עם כתב „על המשמר": „כשם שבצפון ת"א משלמים התושבים עבור שירותים מוניציפליים לשכונת התקווה, כך חייבים הקיבוצים באמצעות המועצה לדאוג לצרכי הכפרים הערבים באיזור".

לדברי ח"כ אלוני, היא סיכמה עם ראש המועצה האזורית, יאיר גבאי, כי ייפגשו עם ועד הכפר מייסר כדי לדון ולנסות לפתור את הבעיות.

מזכיר קבוץ מצר, גבריאל מילברג, ש־40 מחברי קיבוצו תמכו בבחירות האחרונות בר"ץ, אמר, כי „חבל שח"כ אלוני לא טרחה לברר עם חברי מפלגתה במצר את העובדות לאשורם לפני שנכשלה בפירסום".

יצרני בשר לא כשר נקנסו על הסדר כובל

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי

שישה יצרני בשר לא כשר באיזור המרכז והצפון הורשעו בבית־משפט השלום בתל־אביב ביצירת הסדר כובל בלתי חוקי (קרטליזציה) והתאמת מחירים.

היצרנים הם „אחים מרסל" מחיפה, „פרגה" מכרמיאל, ו„אילת", „לכל", „שותפות מקס" ו„אביב" מתל־אביב.

חקירה שערך הממונה על ההגבלים העיסקיים, זאב גלמור, העלתה, כי יצרני הבשר האלה תיאמו ביניהם העלאת מחירי נקניקים ומוצרי בשר מעובדים אחרים, ובעקבות החקירה הופסק התיאום הקרטלי שנעשה בתחילת השנה שעברה.

השופטת ברלינר, שהרשיעה את הנאשמים, מתחה בפסק־הדין ביקורת על התאמת המחירים על־ידי היצרנים והטילה עליהם קנסות בהיקף של 7,000 ש"ח.

תובעים שלא למחוק „חיפה כימיקלים" מהבורסה

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

עשרות מבעלי המניות של „חיפה כימיקלים" המחזיקים במניות המיעוט, שנפגשו שלשום בנתניה, קראו להנהלת הבורסה „לשמור על זכויות המשקיעים" ולהפעיל את סמכותה באופן תקיף ביותר.

בעלי המניות שהשתתפו במפגש המיוחד בחרו ועד פעולה שיפעל לסיכול כוונת מחזיקי מניות הרוב למחוק את מניות „חיפה כימיקלים" מהמסחר. „חיפה כימיקלים" נמכרה לאריה גנגר על־ידי הממשלה, חברות הדלק ובתי־הזיקוק בסוף יוני השנה. כיום מחזיק גנגר ב־93 אחוז מהון המניות של החברה.

לפני כשבוע התקבלה בבורסה הודעה מהחברה בדבר כוונתה למחוק את מניות „חיפה כימיקלים" מהרישום בבורסה. בתגובה לכך הודיעה הבורסה, כי על־פי התקנון בעשית מחיקה ניירות ערך מהבורסה רק בהתאם להחלטת דירקטוריון הבורסה.

בעלי המניות שהתכנסו בנתניה קראו לבורסה להודיע על אי־מחיקת המניות מהמסחר, עקב אי־ידיעת הציבור להצעת הרכש ועקב שיקולי מחירות ודחיית פיזור המניות את הודעה.

„המזרחיים" ביטלו השתתפותם

(המשך מעמוד ראשון)

יעל לוטן ואנשי המשלחת היוצאת הבוקר, מסרה אמש, כי הרומנים הקציבו 60 כרטיסים בלבד. היא אישרה כי קפליוק עזר לארגן את המפגש בזכות קשריו הרבים. אמש נודע, כי המשפטן אמנון זכרוני מצטרף למשלחת היוצאת הבוקר לבוקרשט כיועץ המשפטי של המשלחת. מארגני המשלחת יידעו רק הבוקר כמה אנשים יצאו בסופו של דבר למפגש בבוקרשט. להערכתם יהיו כמה עשרות.

הודעת יוסף שילוח

כתב עת"ם מוסר:

במסיבת העיתונאים קרא השחקן יוסף שילוח, חבר קבוצת „החזית המזרחית" הודעה על הסיבות שהניעו את חברי הקבוצה לא להשתתף במפגש.

בהודעה נאמר: „בשם משלחת המזרחיים המונה כמאה אשה ואיש, מזרחיים ואשכנזים אנו מודיעים, כי בגלל מניפולציות ותככים של מנגנוני המפלגות המשתתפות בקבוצה, שארגן אמנון קפליוק, בסיועו של לטיף דורי, נציג מפ"ם, נמנע ממשלחתנו לקחת חלק במפגש. לראשונה, מזה שנות דור, התגבשה קבוצה מזרחית כגוף עצמאי אשר מאמין שהשלום הוא בר השגה בין שני העמים. המזרחיים נתפסו עד עתה, בעיני המפלגות, כקולקטיב הניתן למניפולציות. אמנון קפליוק ולטיף דורי, בשיתופם של מנגנוני המפלגות, המשיכו מסורת זו. עיקר פעולתם היה מכוון להקטין את מספר המשתתפים המזרחיים במשלחת לאפס. בשל העוכרה הזו, אנו מודיעים על ביטול חד צדדי של השתתפות משלחתנו במפגש הזה" — אמר שילוח.

בתשובה לשאלות אמר יוסף שילוח כי לטיף דורי הוא ראש המשלחת והוא רצה, שכוכבי שמש לא יוזכר במפגש.

דורי: הכל שקר

לטיף דורי, שהיה אותה שעה בבניין „בית סוקולוב" אמר לכתב עת"ם לאחר המסיבה בקשר לטענות הקבוצה המזרחית, כי „הכל שקר, והאמת היא הפוכה". הוא טען שקבוצתו עשתה מאמצים, שהמשלחת תצא ביחד, מצדו לא היה תנאי, שהוא יהיה ראש המשלחת. לדבריו, אשר לכל הטענות של יוסף שילוח, הרי הוא מוכן עדיין לשבת אתו ולסדר את כל העניינים. לטיף אמר, כי הממשלה הרומנית קבעה, שרק משלחת אחת תטוס לשם. „אני נוסע עם 60 איש אשר יצילו את המצב", אמר.

שמיר: עבירה על החוק

דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר" מוסרת:

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אתמול, כי נסיעת המשלחת הישראלית לרומניה כדי להפגש עם אנשי אש"ף היא עבירה על החוק.

שמיר אמר, כי ישראל הודיעה לרומניה, שהיא מסייעת לישראלים העוברים על החוק בישראל.

יצוין, כי ביום ו' שעבר הורה משרד החוץ לשגריר ישראל בבוקרשט יוסף גוברין לברר עם ממשלת רומניה האם היא שולחת מטוס מיוחד עבור המשלחת הישראלית. כן התבקש השגריר להעמיד את הממשלה הרומנית על כך, שהמפגש בין המשלחת הישראלית ומשלחת אש"ף נוגד את החוק הישראלי. נודע, כי ישראל לא קיבלה תשובה על השאלה בעניין המטוס. אך רומניה לא העמידה המטוס מיוחד לרשות המשלחת. מעבר לכך לא היתה כל פעילות ישראלית רשמית בקשר לנסיעה.

וייצמן: אין ערך

השר עזר וייצמן, שנפגש אתמול עם הכתבים המדיניים בלשכתו במשרד החוץ, אמר, כי אינו מצדד בנסיעה מאחר ש„אין ערך לנסיעות כאלה של דיבורים של צופים מצד אחד ומצד שני. מגעים, אמר, צריכים להיות בין נציגים מוסמכים, שצריכים להציע פתרון. וייצמן הוסיף, כי „נסיעה של כל מיני חוגים, להפגש עם אש"ף בבוקרשט — זה לא רציני. זה גימיק".

„האזהרה הועילה"

בצלאל עמיקם כתב „על המשמר" מוסר:

חוגים משפטיים העלו אתמול את הסברה כי האזהרה שהשמיע היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, לאנשי משלחת השמאל כי פגישתם עם נציגי אש"ף תהיה עילה להגשת תביעה משפטית נגדם — השפיעה על מספר מהם לבטל את יציאתם לרומניה. היועץ המשפטי הבהיר כי ישקול הגשת תביעה רק לאחר המפגש המתוכנן השבוע.

31 חברי אש"ף

משלחת של 31 חברי אש"ף, ביניהם שלושה מחברי הוועד הפועל של ארגון המחבלים, תשתתף בפגישה עם אנשי שמאל ישראליים, אמר אתמול דובר של אש"ף ברבת עמון.

הוא מסר כי שלושת חברי הוועד הפועל הם: מוחמד מילחם, ראש עיריית חלחול לשעבר, מחמוד עבאס (אבו־מאזן) והבריגדיר עבדל רזאק אל־יחיא. מילחם ויחיא, נציגי הוועד הפועל של אש"ף בירדן, מתגוררים כיום ברבת־עמון.

„נוכיח לעולם"

כאשר נשאל מה התוצאה לה צופה אש"ף משני ימי הפגישות בבוקרשט, אמר הדובר לכתב רויטר: „אנו נוכיח לעולם כי ישראל, לא הערבים, היא שאינה רוצה בשלום". (עתים)

כל בני־הערובה רוכזו בבקעה

(המשך מעמוד ראשון)

מושדים, כי הסורים מפתים בהבטחות את הצרפתים כדי לסכל סנקציות. מדמשק נמסר אמש, כי סוריה ניסתה, אך נכשלה, בנסיון להיות מעורבת בשחרורו של ג'ייקובסן — ולכן היא מרכזת את מאמציה בהשגת שחרור בני הערובה הצרפתיים. עוד לפני כנס שרי החוץ של השוק המשותף, שאמור לדון בצעדים נגדה.

עצות מטהרן

איראן עשויה לסייע בשחרורם של בני־ערובה מערביים המוחזקים בלבנון, בתנאים מסויימים — הודיע אמש יו"ר הפרלמנט האשמי ראפסאנג'אני.

בפנותו אל ממשלות ארה"ב וצרפת באסיפה שנערכה בטהראן, הוא אמר: „אם ימולאו הדרישות של המוסלמים המדוכאים בלבנון, ואם תוכיחו כי אינכם עוינים כלפינו, או לפחות לא תנהגו מתוך עוינות, הרי בתור מחווה הומאניטרי נודיע את עמדתנו לידידינו בלבנון".

הוא ציין, כי אחרים מבני הערובה מוחזקים בידי קבוצות איסלמיות, שאחרות מהן לפעמים מטות אוזן לעצות מטהראן.

מנהיגים איראנים מתונים יתכן שמנהיגים פראגמטיים באיראן המעוניינים לשפר את הקשרים עם וושינגטון תרמו לשחרור בן־הערובה האמריקני דייוויד ג'ייקובסן — גרסו אתמול כלי תקשורת אמריקנים, ביחוד ה„ניו־יורק טיימס".

לדעת העיתון, המסתמך על מקורות דיפלומטיים ערביים בביירות, יתכן כי שחרורו של ג'ייקובסן היה תוצאה של מעצרו לא מכבר באיראן של מהדי האשמי, חתנו של האייתולה מונטאזרי (היורש המיועד של חומייני), שהיה ממונה על „יצוא המהפכה האיס־למית".

מעצר זה איפשר למנהיגים פראגמטיים מסויימים, כגון ראש הממשלה חוסיין מוסאווי, או האשמי ראפסאנג'אני, יו"ר הפרלמנט, ללחוץ על תנועת „הג'יהאד האיסלמי" כדי שתשחרר את ג'ייקובסן, הוסיף ה„ניו־יורק טיימס".

חלקי חילוף

ארה"ב סיפקה לאחרונה חלקי חילוף לנשק לאיראן, מוסר השבועון הלבנוני „א־שירעא", הבקיא בדרך כלל בענייני איראן.

עתון פרו־סורי זה מסר זאת מפי מקורות המקורבים לשייח' מהדי האשמי, שהיה ממונה על „הלשכה האיראנית לתמיכה בתנועות שחרור איסלמיות" שחינה סר לאחרונה באיראן.

מקורביו אמרו, כי בתמורה למשלוח זה של חלקי חילוף למטוסים, לטנקים ולמכשירי מכ"ם, נעצר השייח' האשמי.

השבועון מוסיף כי המו"מ בנידון התנהל בעת ביקור חשאי שערך בראשית ספטמבר בטהראן רוברט מאקפארליין, יועצו לשעבר של רייגן לבטחון לאומי.

מגעים אלה בין מנהיגים איראניים לבין ארה"ב מצביעים על מאבק המתנהל בטהראן בין זרם פרגמטי, ד[illegible]ש לשמור על מינימום של יחסים טובים עם המעצמות הגדולות, לבין התומכים ב„מהפכה איסלמית קבועה", בראשות שייח' האשמי.

השבועון מציין כי מקפארליין, שהשתקע במלון „אינטרקונטיננטל", נפגש עם מספר מנהיגים איראניים, ביניהם מנהל המחלקה המדינית במשרד החוץ האיראני, ועם סגן יו"ר ועדת החוץ של הפרלמנט, מוחמד עלי מהדי. (ראה ידיעה נפרדת).

פריז רותחת על הפוסט

ראש שרות הבטחון הפנימי הצרפתי די.אס.טי. שוב מנהל מגעים בדמשק עם ראשי השרותים הסוריים, בשעה שפאריס רותחת מזעם על מאמר ב„וושינגטון פוסט" המאשימה בהתרפסות „לפני מפעילי הטרור. כתב הטלוויזיה הצרפתית בדמשק מסר, כי מפקד השרות ברנר גרר הגיע לדמשק למשך המגעים עם עמיתיו הסורים. בביקור קודם הוא נועד עם האיש החזק, ראש המודיעין של חיל האוויר הסורי גנרל אל חולי, אדריכל נסיון הנפל להטיל מטוס אל־על והטרור הסורי באירופה.

הצרפתים ממשיכים בד בבד, לסכל פעולות עונשים או נידוי נגד סוריה. ראש הממשלה ז'אק שיראק טען כי הבריטים לא תובעים עוד הטלת סנקציות על דמשק, לדבריו כך הוסר מכשול להסכם אירופי בכינוס שרי החוץ בלוקסמבורג בשבוע הבא. שיראק דיבר כאילו נגולה אבן מלבו. הוא אמר, כי הי"12 ישיגו עמדה שתביע הזדהות עם בריטניה, לאחר שהסירה את בקשתה להטיל סנקציות כלכליות על סוריה. נמסר, כי פרט להצהרה זו אין שום אישור לביטול התכניות הבריטיות להעניש את סוריה באמצעים מעשיים. הכרזות שיראק משקפת מאמצים דיפלומטיים צרפתיים למנוע צעדים מעשיים נגד סוריה מן האנגלים. צרפת הבטיחה לאסור מלוה של מיליארד דולר, אך עכבה אותו.

הצרפתים נפגעו קשה מההאשמות שהטיח „וושינגטון פוסט" על ממשלת שיראק. צרפת תוארה כמתפשרת עם הטרור, אגואיסטית, פחדנית. „לה מאטן" הצרפתי הצדיק את ההתקפה, אך שגריר צרפת בוושינגטון התנפל בזעקות על עורך העתון בארוחת ערב. שגרירות צרפת הודיעה, כי הממשלה הכחישה קיום עסקות והקלה בעונשו של המחבל ג'ורג' איברהים עבדללה. אך במשפטו בליון נתבקש התובע לבקש רק 4 שנות מאסר, במקום 10 שנים כפי שמורה החוק על הפשע שביצע. כלי התקשורת הבליטו אתמול את הגילויים בעתונים ערביים על אספקת חלקי חילוף אמריקנים לאירן בעד שחרור בני הערובה. הם מציגים את ארצות הברית כמי שעושה עסקות עם הטרור לא פחות מצרפת.

בריטניה קוראת לפעולה

שר הפנים הבריטי, דאגלס הארד, קרא אמש למדינות אירופה לנקוט צעדים יעילים נגד הטרור, בהדגישו כי אין די בגינוי בלבד.

„לכולנו יש אינטרס מעשי ומכריע בנצחון על הטרור ובבלימת מדינות המעורבות בטרור", הטעים השר הבריטי בפני 21 מדינות מועצת אירופה. „אם לא נפעל ביעילות ליישום האינטרס, הרי דברינו והחלטותינו יהיו ריקים מתוכן; ולאזרחינו יאבד הבטחון אשר פעולה נחרצת יכולה להעניק להם".

פרשת ועננו

(המשך מעמוד ראשון)

שהשוותה בין הציונות לגזענות. הוק אמר כי הוא ממשיך לחוש מחויבות כלפי ישראל.

פגישות עבודה

היום אמור חיים הרצוג לבקר בפרלמנט ולדון בישיבת עבודה ראשונה עם ראש־הממשלה על הרחבת הקשרים בין ישראל ואוסטרליה. מנכ"ל התעשיה האווירית משה קרת ישתתף בחלק מפגישות הנשיא בנושאים הכלכליים. הנשיא יניח הבוקר זר במצבת החיל האלמוני במרכז קנברה. לגברת הרצוג נקבעו פגישות נפרדות עם נשים מיצבות בתחומים שונים בחיי אוסטרליה ובערב יסעדו השניים על שולחנו של שגריר ישראל באוסטרליה ישכר בן יעקב ורעייתו. הטלוויזיה כאן שידרה אתמול כתבה הקושרת את סיפור הנשיא הישראלי עם זה של האפיפיור הצפוי להגיע לקנברה ב־24 לנובמבר. בין היתר הוקרנו תמונותיהם של המכוניות המשוריינות שמלוות את הנשיא הרצוג ואלה שילוו את האפיפיור.

שמיר: לממשלה

(המשך מעמוד ראשון)

בלחץ ראש הממשלה יצחק שמיר הסירו אתמול גאולה כהן (התחיה) ואברהם ורדיגר (פא"גי), מעל סדר היום של הכנסת, שאילתה בע"פ בהצעה לסדר היום בפרשת מרדכי ועננו.

ג. כהן: פרו־פלשתיני

גאולה כהן התכוונה לשאול, מעל דוכן הכנסת, איך קרה שמרדכי ועננו המשיך למלא תפקיד בכיר ואחראי בכור ברימונה, כאשר במשך תקופה ארוכה, היה ידוע, כבעל דעות ונטיות פרו־פלשתיניות. כהן עמדה לשאול גם, אם הממשלה לא צריכה למצות את הדין עם האחראים למחדל ועננו.

ורדיגר: קשר נוצרי

אברהם ורדיגר, בהצעה לסדר היום, רצה לטעון, על רקע ההתנצרות של ועננו באוסטרליה, כי קיים קשר בין פרשת הריגול הזו, לבין הפעילות המיסיונרית בארץ. ורדיגר עמד לקרוא לממשלה לבדוק, אם לא הגיעה העת לשנות את יחסה למיסיונרים.

לחץ כבד

ראש־הממשלה, בהתאם למדיניות הממשלה, הפעיל אתמול לחץ כבד, על שני החכ"ים, כי שלא יעלו את נושא ועננו לדיון פומבי בכנסת. שמיר טען כי יש לכבד את החלטת הממשלה שלא להביא את הנושא לדיון פתוח בכל רגישותו הציבורית, לדעתו צריכה ישראל לשמור על פרופיל נמוך בפרשה.

לאחר מספר שיחות של אנשי לשכת רה"מ עם כהן וורדיגר, הודיעו השניים, כי הם מבטלים את יוזמתם בפרשת ועננו.

4 חיילי צה"ל

(המשך מעמוד ראשון)

אתמול בשעות אחה"צ נפצעו חיילים בשיפוץ אחד המוצבים בגבול רצועת הבטחון כאשר לפתע נוחתה לעברם אש מרגמות ממקום נסתר ובאיזור שבו צמחייה סבוכה. חוליית המחבלים הצליחה להמלט מן המקום. יש לציין שהתקרית של אתמול באה לאחר תקופה ארוכה של שקט יחסי באיזור.

שמש בעיניים

מקורות צבאיים בכירים ציינו אתמול את אי־השבת האש לעבר מקור הירי בכך שבאותה שעה אחר הצהריים היתה השמש בגבם של התוקפים ובעיני המותקפים; המקורות מסרו כי ההתקפה בוצעה בהפתעה גמורה וכפי הנראה קשה לה תצפית לעבר המתרחש במוצב.

רואים בחומרה

חיילי המוצב לא השיבו אש ולא נערכו סריקות בשטח ממנו נוחתה האש. גורמים צבאיים בצפון אמרו אמש לכתבנו הצבאי כי צה"ל רואה בחומרה רבה את התופעה של ירי לכוון מוצבי צד"ל או צה"ל, וכי יעשה מאמץ לאתר את מבצעי הירי ואת הארגון ששלח אותם. עם זאת ציינו המקורות כי אין לראות הסלמה בפיגוע אתמול. כתבנו מוסיף כי ארגון „החיזבאללה" הצובר כח הולך להיות ארגון דומיננטי בכפרי השיעים בדרום לבנון, נוהג לכסות ביצוע ירי או התקפות על כפרים ותושבי הכפרים תמורת סכומי כסף גבוהים.

מצב מושתלי הכבד מוסיף להיות קשה

מצבם של שני מושתלי הכבד מירה שיכמנטר (40) ואליהו שריד (59) המאושפזים במחלקה לטיפול נמרץ והתאוששות בבית החולים רמב"ם מוסיף להיות קשה, אמר אמש מנהל בית החולים רמב"ם ד"ר אלברט סטינגר.

כתב עת"ם בחיפה, מאיר שושן, מוסר, כי מושתל הכבד אליהו שריד לקה בברונכיט. החולה סובל ממכשיר ההנשמה ומצבו טוב יותר ממצבה של מירה שיכמנטר, אשר לקתה בחולשה ונתונה בהכרה מעורפלת. (עתים)

● אל"מ עמוס לוריא התמנה למנכ"ל מגן דוד אדום בישראל. הוא מחליף בתפקידו את תא"ל (מיל) עמיצור כפיר שפרש בחודש יולי.

ארה"ב מעודדת הונדורס לרכוש מטוסי „כפיר"

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארצות־הברית

וושינגטון. — משלחת משותפת המורכבת מפקידים בכירים אמריקניים וישראליים נמצאת בהונדורס לדון במכירת מטוסי „כפיר" או אף־5 לארץ זו.

זו פעם ראשונה, שארצות הברית וישראל משתפות פעולה בצורה כה ישירה למכור נשק למדינה שלי־שית.

נמסר, כי הונדורס נוטה לרכוש את המטוס הישראלי, בהעדיפה אותו על האף־5.

מימשל רייגן להוט לחזק את חיל האוויר של הונדורס מהר ככל האפשר, לאור המתיחות האיזורית שבמרכזה עומדת ניקרגואה. על רקע זה נאמר, כי האמריקנים מעודדים את הונדורס לרכוש את מטוסי ה„כפיר" מחשש שהקונגרס יחסום מכירות האף־5, בנימוק שהעיסקה תאיץ את מרוץ החימוש במרכז אמריקה.

נהרג בתאונה

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

צעיר תושב תל־אביב בן 25 נהרג אתמול מפגיעת מכונית פרטית. התאונה ארעה בדרך השלום ליד צומת הטייסים, כאשר מכונית פרטית מסוג „סאאב" נהגה בידי חייל בן 21 תושב תל־אביב פגעה בהולך הרגל. הנהרג הועבר לבית־החולים תל־השומר שם נקבע מותו. שמו טרם הותר לפירסום. נהג המכונית הפוגעת נעצר לחקירה ושוחרר.

במלאת שנה
למותה של חברתנו
בלהה בקר
נעלה לקבורה
מחר, יום חמישי ה־6.11.86 בשעה 15.30
המשפחה
ובית ניר־עוז

אזכרה וגילוי מצבה
של יקירנו
ברוך פארי ז"ל
תתקיים מחר — יום ה', 6.11.1986 ד' בחשון תשמ"ז, בבית העלמין „הדרום" בגבול חולון־בת־ים, בשעה 16.00
[illegible]
תודתנו נתונה לכל מנחמינו באבלנו הכבד
משפחת פארי

לכל חיילי יד־מרדכי
ביום ו' 7.11.86 תתקיים בקיבוצנו
מסיבת חג ה־43
המפקדים מתבקשים לשחרר את חיילינו לערב זה

„המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב. טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2 Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94623 רח' בן־יהודה 12 בבנין סנטר הדרים 102—121, טל' 6—223135, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008; חיפה 33134 רח' מבוגר 12, טל' 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040

מחאות סוערות בפתיחת הוועידה לבטחון אירופה

שליח הטלוויזיה הסובייטית ראיין מפגינים ישראלים בוינה

יותר מ־50 קבוצות של מוחים מרחבי העולם פתחו תערוכה על הפרת זכויות האדם המכונה „ראי הלסינקי" ■ 35 מדינות משתתפות בוועידה

מאת יוסף גלילי, שליחנו המיוחד וסוכנויות הידיעות

וינה. — הפגנות סוערות קידמו את פתיחת הוועידה לבטחון אירופה ולכיבוד זכויות האדם, שנפתחה אתמול באולם הקונגרסים של וינה בהופבורג.

בין המפגינים 40 סטודנטים יהודים מאוניברסיטאות וקולג'ים מאנגליה, אסירי ציון וסירובניקים־לשעבר מישראל, ואמהות שבאו מארה"ב וקנדה, קבוצות ויחידים שבניהם מוחזקים כבני ערובה בבריה"מ ובמקומות אחרים.

המשלחת הישראלית נשאה את תמונותיהם של מסורבי עליה ואסירי ציון ואילו הסטודנטים מלונדון נשאו כרזות ענק הקוראות לגורבצ'וב לשחרר את אסירי ציון ולאפשר למסורבי העליה להגיע לישראל.

בוריס שונין, נציג הטלוויזיה של מוסקבה, ראיין את המפגינים הישראלים. „אני יכול רק להקליט את הקולות ולמסור את החומר לתעודתו", אמר. „בוריס שונין נהג באדיבות רבה" ציינו הישראלים.

משלחת אמהות „למען חופש" מישראל הגיעה אמש לוינה, כדי להצטרף לפעולות מחאה והוראות שארגנה המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ בימי הוועידה לבטחון אירופה ויישום אמנת הלסינקי בבירת אוסטריה.

35 מדינות

הוועידה לבטחון אירופה נפתחה אתמול בהשתתפות 35 מדינות, בארמון הופבורג המפואר שבלב וינה, בקריאה להגשים ברחיפות את הסכמי הלסינקי שנחתמו ב־1975.

קאנצלר אוסטריה פראנץ ורניצקי אמר בנאום הפתיחה, כי חובת הוועידה היא לסייע ב„חיזוק השלום באירופה ולצמצם את הנזקים כתוצאה מפילוג יבשת אירופה".

בוועידה, ועידת־המעקב השלי־שית, לוועידת הלסינקי, משתתפות כל מ[illegible]נות אירופה חוץ מאלבניה — וכן [illegible]דה וארה"ב.

מדינות מערביות הודיעו, כי יתמקדו בהוכחות שלפיהן מדינות הגוש הסובייטי אינן מכבדות את זכויות האדם, ואילו מדינות קומוניסטיות ינסו לשים את הרגש בבטחון ובפירוק נשק.

שר החוץ הבריטי סיר ג'פרי האו אמר, כי שאלת זכויות האדם היא שאלת המפתח בוועידה.

נוף הומאני קודר

האו השמיע התקפה על בריה"מ ובעלות בריתה במזרח אירופה, באמרו כי ועידות קודמות לזכויות אדם ומגעים קודמים „זרעו אור נוגה על נוף הומאני קודר".

„ראי הלסינקי"

יותר מ־50 קבוצות לחץ מרחבי העולם פתחו היום תערוכה מקיפה על הפרות זכויות האדם, תחת השם „ראי הלסינקי".

„הוועידה בהופבורג תתנהל מאחורי דלתיים סגורות", אמר מתנגד המשטר הסובייטי לשעבר ולאדימיר בוקובסקי בפתיחת התערוכה, שאורגנה בחסות „אינטרנציונל ההתנגדות" שהוא מכהן כנשיאו. מרכז הארגון נמצא בפאריז. „כאן, באולם זה אנו נציג מה שצריכים היו להציג מאחורי אותן דלתיים סגורות, כדי להבליט איזה סבל גורמים השלטונות הסובייטים והמזרח־אירופיים לעמיהם".

התערוכה כוללת עתוני־מחתרת פולניים המתארים את ההיסטוריה של האיגוד המקצועי „סולידריות", וקבוצה טורקית מציגה מיסמכים על דיכוי טורקים מוסלמים בבולגריה.

רייקיאוויק — סכנה

צרפת הכריזה שאילו ההסכמים, שנדונו בפיסגת ראקיאוויק בין הנשיא רייגן ובין מיכאיל גורבצ'וב היו נחתמים הלכה למעשה, היה הדבר מסכן את בטחון אירופה.

שר החוץ הצרפתי, ז'אן־ברנר ראימון אמר, כי ארצו אינה רואה בשלב זה תחליף להרתעה גרעינית, על מנת לשמור את השלום ביבשת אירופה.

● ראש הממשלה יצחק שמיר נפגש אמש עם שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג, ששב מחופשה. היתה זו הפגישה הראשונה של שמיר עם פיקרינג כראש הממשלה. נדונו עניינים בילטרא־ליים.

„על עורך א־שעב „הוצא חוזה" בירדן, האם חשבתם על כך?"

שאל ח"כ גרנות את הרמטכ"ל בדיון בוועדת החוץ והבטחון ■ הרמטכ"ל: טרם החלטתי לאן ייגורש

מאת יצחק שור ופנחס ענברי כתבי „על המשמר"

הח"כים אלעזר גרנות (מפ"ם) ויוסי שריד (ר"צ) הביעו אתמול בוועדת החוץ והבטחון התנגדות לגירושו של עורך אל־שעב, אקרם הניא, לירדן. על כך השיב הרמטכ"ל משה לוי, כי הגירוש מוצדק, הן כעונש והן כהרתעה, ואולם זכותו של המועמד לגירוש לערער בפני הרשויות השיפוטיות המתאימות.

א. גרנות שאל את הרמטכ"ל אם לקח בחשבון את העובדה שעל ראשו של אקרם הניא „הוצא חוזה" בירדן, ולפיכך גירושו לארץ זו משמעותו הענשה חמורה יותר משישראל התכוונה. גרנות הזהיר, כי דעת הקהל העולמית תזקוף זאת לחובתה של ישראל.

הרמטכ"ל השיב, כי לא החליט לאן יגורש חניא. יוסי שריד אמר שאם יש האשמות נגד עורך אל־שעב יש להעמידו לדין. דן מרידור (ליכוד) הצדיק את הגירוש בטענו שמדינות ערב מגבילות את פעולות אש"ף ואת תעמולתו בתחומיהן. ואילו ישראל היא היחידה שבה פועל אש"ף באופן חפשי.

מערכה ציבורית

קיימת אפשרות שעורך העתון „א־שעב" אכרם הנייה יגורש לארץ אחרת, ולא לירדן, וזאת נוכח האפשרות כי ייעצר בירדן, משום שהוא כלול ברשימה השחורה של תומכי אש"ף בשטחים המצויים בגשרי הירדן.

בישראל הופתעו כאשר, ירדן עצרה באחרונה כמה מגורשים מן השטחים וכהם אברעלי שאהין במסגרת הצעדים שנקטה נגד אש"ף בירדן.

בינתיים פותח אכרם הנייה במערכה משפטית וציבורית למנוע את גירושו. הבוקר תתכנס בג'נייד בשכם הוועדה הצבאית המייעצת כדי לשמוע את ערעורו על החלטת הגירוש. אם תדחה את ערעורו יפנה לבג"ץ.

בבית האיגוד המקצועי של העתונאים במזרח ירושלים נערכה אתמול אסיפת מחאה רבת משתתפים נגד הגירוש. הפרקליטה פליציה לנגר קראה הודעה שמסר לה הנייה מתוך הכלא, ובה דחה את כל ההאשמות נגדו והכתיר את עצמו „אסיר מצפון". הוא אומר, כי ההחלטה לגרשו אינה נובעת ממה שקרוי טעמי בטחון, אלא משום שביקש חופש עבור עמו בעבודתו כעתונאי וכסופר.

בה דיברו עתונאים רבים וכהם ראשי מערכת „א־שעב" וכן ח"כ מוחמד מיעארי. מיעארי קרא לחברי הכנסת לפעול למען אכרם הנייה ואמר, כי יש לפעול למען זכויות האדם בשטחים כשם שהם פועלים למען זכויות האדם בבריה"מ.

כתבנו מציין כי האולם היה מלא מפה לפה ורבים נאלצו להאזין לנאומים מן המסדרון. באו לאסיפה נציגי כל הזרמים הפוליטיים בשטחים.

הממשלה החליטה לתת־יד לקשישים — ולקחת מכיסם 40 מיליון שקלים

סיעות האופוזיציה הגישו אי־אמון ■ ח"כ צבן: הטלת המס מעידה שהממשלה לקחה באטימות־לב וקהות חושים ■ קצב: נקח רק מבעלי היכולת המשתכרים מעל אלף ש"ח

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הממשלה החליטה לקצץ 40 מליון ש"ח מתקציב הביטוח הלאומי. משרדי העבודה והרווחה והאוצר מנהלים דיונים מהיכן לקחת הכסף. המגמה היא להטיל מס על קיצבאות הזקנה של כ־30 אחוז מהגימלאים בעלי ההכנסות הגבוהות. אלו היו אתמול „בשורות" השר משה קצב בתשובה לארבע הצעות אי־אמון בממשלה, ברוב קולות הקואליציה נגד קולות האופוזיציה הורדו ההצעות מעל סדר יומה של הכנסת.

את האי־אמון בממשלה, בשל החלטתה להטיל מס על קצבאות הגימלאים, הגישו סיעות האופוזיציה משמאל ומימין. יאיר צבן, בשם מפ"ם, טען כי הטלת המס מעידה, כי הממשלה לקחה באטימות־לב ובקהות חושים. האי־אמון נועד להתריע את אנשי האוצר, ולעורר את דעת הקהל, את התקשורת ואת החכ"ים. צבן הדגיש כי הרוב המכריע של החכ"ים מתנגד למס וההודעות, ההתורות, הנשנות של דוברי הממשלה, בנושא הטלת המס, יוצרות חרדה בקרב ציבור הקשישים. „אנחנו רוצים שמרגע זה ואילך קשישים במדינת ישראל, כאשר הם שומעים בתקשורת שיש איזו שהיא יוזמת חקיקה בכנסת המתייחסת אליהם, ידעו שזו רק לברכה ולא לקללה, לשיפור ולא לגזרה".

אטימות־לב

צבן טען עוד כי באוצר ובמשרד העבודה והרווחה, מתכוונים להטיל את המס בעיקר על גימלאי שרות המדינה, השירות הציבורי, לעומת זאת יהיו פטורים מהמס הגימלאים העצמאים.

גרשון שפט הזכיר כי 67 חכ"ים [illegible] מספר חודשים לממשלה [illegible] ממנה שלא [illegible]. רן כהן (ר"צ) הזכיר לממשלה, כי הגימלאים כבר שילמו מס, על הכספים ודרישה לכפל מס היא פשע בל יכופר.

הוראת שעה

השר משה קצב, בדברי תשובתו למליאה, הדגיש כי לאחר החלטת הממשלה באוגוסט האחרון, לקצץ 40 מיליון שקל מתקציב הביטוח הלאומי, בוחנים, באוצר ובמשרדה, מהיכן לקחת את הכסף. הוא אישר כי יש סיכויים, כי המס יוטל על קיצבאות זקנה של שלושים אחוז מהגימלאים (60–70 אלף איש), שלהם הכנסות הגבוהות מ־1000 שקל בחודש. קצב טען שאם תתקבל ההצעה היא תקבע כהוראת שעה, ותוגבל לתקופה של שנה אחת.

בבתי ספר למשפט בין־לאומי בעולם מלמדים: ציונות־גזענות

מאת יואב אביב. כתב „על המשמר"

שני בתי הפרלמנט באוסטרליה קיבלו החלטה לפני כעשרה ימים בה הם קובעים כי החלטת האו"ם המגנה את הציונות כתנועה גזענית גרמה להסלמה בעויינות במזה"ת ולא הביאה לקירובו של פתרון. שני בתי הפרלמנט קיבלו עוד החלטה לפעול לביטולה של החלטת האו"ם וזאת ככל הנראה כמחווה לבואו של הנשיא חיים הרצוג לביקור רישמי.

דברים אלה אמר אתמול במסיבת עתונאים בחיפה יו"ר מחלקת ההסברה בהסתדרות הציונית האלוף במילואים עוזי נרקיס.

נרקיס אמר, כי היום תשע שנים לאחר החלטת האו"ם, החלו גורמים ישראליים רישמיים לפעול לביטולה של ההחלטה ברחבי העולם.

הוא אמר כי מבדיקה הוברר כי למעלה מ־200 בתי־ספר למשפט בעולם מלמדים את החלטת האו"ם כולל החלטה זו. „זה רעל שגורם לנו נזק עצום כאשר במחלקות למשפט בין־לאומי בבתי־הספר מקבלים את ההחלטות של האו"ם כדבר שאין עליו עוררין". לדברי נרקיס אמרה לו שגרירת ארה"ב באו"ם לשעבר ג'ין קירקפטריק כי כתוצאה מהחלטת האו"ם הפכה ישראל לטרף קל בנושא הטרור.

כ־10% מהשכירים משתכרים שכר מינימום

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

10.8 אחוזים מכלל השכירים במשרה מלאה משתכרים שכר מינימום ומטה — מסר אתמול ד"ר גדעון יניב מן המוסד לביטוח לאומי לוועדת העבודה והרווחה.

לדבריו מגיע מספר המפרנסים הללו ל־75,000 איש. פחות משליש מן הזכאים לשכר מינימום מממשים את זכותם לתוספת מן המוסד לביטוח לאומי, לעומת 65 אחוזים שמממשים את זכותם בארצות הברית.

הח"כ חייקה גרוסמן קראה לוועדה לשחוט את „הפרה הקדושה" האומרת שהעלאת השכר הנמוך תמוטט את המשק. יו"ר הוועדה אורה נמיר אמרה שהוועדה תאשר שכר מינימום ברמה של 45–50 אחוזים מן השכר הממוצע, שעה שכיום הוא עומד על 35 אחוזים.

„ההוצאה לפועל מדשדשת בביצה מימי התורכים"

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

„ההוצאה לפועל מדשדשת בביצה מימי התורכים" — אמר אתמול מבקר המדינה עוה"ד יצחק טוניק בוועדה לבקורת המדינה במסגרת דיון על הוצאה לפועל של פסקי דין לטובת המדינה.

המבקר התריע על פיגור רב בתיקי ההוצאה לפועל בעיקר בתל־אביב. יו"ר הוועדה פרופ' דוד ליבאי יזמין את שר המשפטים לדיון. הוועדה תתבע לקבוע סדרי עדיפויות שתקדם את ההוצאה לפועל לטובת המדינה.

כרזות ועליהן דיוקנים של אסירי ציון הודבקו ברחובות פאריס, תזכורת למתכנסים בוועידה לבטחון אירופה (תצלום אי. פי.)

הרמטכ"ל: „יבדק המקרה שבו הוחזרו צוערים לטקס הקפות שניות"

בישיבת ועדת החוץ אישר הרמטכ"ל רב אלוף משה לוי כי צוערים מחיל התחזוקה הוחזרו לבסיסיהם לטקס הקפות שניות במוצאי שבת שעבר.

ח"כ גרנות (מפ"ם) שאל את הרמטכ"ל מדוע חוללה במקרה זה שבת במודע (ואילו לפני חודש לא אושרה יציאתם לחופשה של חיילי מילואים מחשש חילול שבת). הרמטכ"ל אמר, כי ההחלטה אכן היתה שגויה וכי הנושא יבדק.

פרס: התנופה בהתישבות בשומרון היא מילולית; עדיף לטפח הגליל

„הושלמה תוכנית הבראה לקיבוצים ולמושבים — נותר פער של 20 אחוז בין תביעות התנועה הקיבוצית לאוצר"

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

התנופה בהתישבות בשומרון היא מילולית. ובכל מקרה, עדיף שתשאר בגדר דיבורים, אמר אתמול ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס בעיריית צפת בשיחה עם כתבים, לאחר טקס חנוכת מפעל „ורד הגליל".

הוא אמר, כי, אין סיבה לתת עדיפות לשומרון, וכי עדיף לפתח את הגליל: „נחטא לצורכי הבטחון אם נפגע בטיפוח הגליל, אמר פרס.

פרס גילה שהושלמה תוכנית ההבראה למושבים ולקיבוצים. לדבריו, התוכנית גובשה על־ידי שמעון רביב, על־פי בקשתו של פרס עוד בהיותו ראש הממשלה. לדבריו, התוכנית כבר הוגשה לאוצר לצורך שיקום המושבים והקיבוצים, והאוצר קיבל את הצעות.

אולם, עדיין יש פער של 20 אחוזים בין תביעות התנועה הקיבוצית לאוצר, על קבלת סיוע ופריסת החובות של הקיבוצים.

הנסיעה היא שטות

על המשלחת לרומניה אמר שהנסיעה היא שטות ומדובר בהצגה. פרס הזכיר שבני שיחם מאש"ף, היו אלה שלא מזמן נתנו הוראות לפגוע בנשים וילדים וחיילים בטקס שהיה ליד הכותל המערבי בירושלים. באשר לסוריה אמר פרס, כי היא מדברת על שיוויון אסטרטגי, אך היא לא מבינה שההכרעה האמיתית היא בשטח הכלכלי והחברתי.

„עכשיו סוריה מבינה את שגיאתה בגלל רצונה לקיים צבא כפול מצרכיה.", אמר ממלא מקום רה"מ.

הנואמים נאמו, המקהלה שרה וחיילי השוקולד נותרו על משמרתם

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

אלף אורחים הגיעו אתמול לחנוכת מפעל ורד־הגליל. חלקם הקטן היו בני משפחות של 65 העובדים, פונקציונרים ואורחים מחו"ל, אך רבים שאלו עצמם מאין הגיעו למקום כאלף איש מכל רחבי הארץ. התעלומה נותרה לפתרון, בזמן שהמקהלות שרו, הנואמים נאמו, המשיכו 30 מעובדי המפעל, להפעיל את קווי היצור, כי „אי אפשר לעצור, גם בשעה חגיגית זאת", אמרו אנשי ההנהלה.

כאשר שאלנו פועלים שהיו ליד קו היצור, גם הם לא ידעו להסביר מדוע החגיגות שנעשות לכבודם לא כוללות אותם, גם אם מדובר בהפסד כספי כלשהו.

צפת זכתה לכינוי עיר המקובלים, עיר החסידים והיום היא מוכרת כעיר השוקולדה, הכריז אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר במהלך טקס חנוכת המפעל.

המפעל אשר מעסיק היום כ־70 עובדים יעסיק עוד מספר עשרות בקרוב. הוא שותפות של כור וחברה אירופאית שלה 6 מפעלים בגרמניה, בלגיה ושווייץ.

ישראל קיסר אמר בטקס שפועלי „עלית" אינם צריכים לדאוג משום שהמפעל החדש מתכוון לא לפגוע בפרנסתם. קיסר הציע להנהלת „עלית" להעתיק את התחרות והמאבק ביניהם מן הארץ לכיבוש שווקי העולם שהם „אינסופיים".

שר המסחר והתעשיה אריאל שרון אמר שהגיעה העת להגיד מילים טובות על הממשלה אשר השקיעה בשנתיים האחרונות כמיליארד וחצי דולר מידי שנה בתעשיה אורחית.

לדבריו הושקעו בנגב באותה תקופה כ־360 מיליון דולר בהקמת מפעלים וכמעט 300 מיליון דולר בגליל, לאותה מטרה.

פרס ליד קו חיצור בוורד הגליל טועם מהתוצרת
(תצלום: ישראל סאן)

ב„הדסה" מוכנים להשתלות־לב; סיפוק מההיתר שנתנה הרבנות

השתלה ראשונה תבוצע כשימצא תורם מתאים למועמדים להשתלה

במרכז הרפואי „הדסה" בירושלים מוכנים צוותים רפואיים מאומנים היטב לניתוחי השתלות לב. והראשון בהם יבוצע ברגע שיימצא התורם בעל הלב שיתאים לאחד המועמדים הנמצאים הממתינים להשתלה. נמסר במסיבת עתונאים, שהתקיימה אתמול במרכז הרפואי הדסה שבה השתתפו פרופ' שמואל פנחס מנכ"ל הדסה, פרופ' יוסף בורמן ראש המחלקה לניתוחי לב ופרופ' יוסף דוידזון, ראש מחלקת ההרדמה במרכז הרפואי.

הדוברים קיבלו בסיפוק רב את החלטת הרבנות הראשית לישראל להתיר ביצוע השתלות לב בתנאים שנקבעו לשם כך. הם הדגישו כי ההיתר הזה עשוי לתגביר את ההכנה בציבור בדבר החשיבות של התרומה להצלת חיי אדם, ובכך גם תגבר מידת הנדיבות של תורמים בכוח.

אשר לעמדת בית הדין החרדי בירושלים נגד השתלת איברים, בניגוד גמור להחלטת הרבנות הראשית אמר פרופ' פנחס, כי הדסה פועלת לפי שיקולים רפואיים מובהקים על פי הנחיות משרד הבריאות ותוך תמימות רעים עם הרבנות הראשית. „אין להדסה כל ויכוח עם פלגים אלה או אחרים בציבור הדתי", הדגיש פרופ' פנחס.

הרופאים תארו את תהליך ניתוח השתלת הלב, ואמרו, כי כל הנתונים והתשתית הדרושים לביצועו מצויים במרכז הרפואי של הדסה וצוותי הרפואה והמדע מאומנים כהלכה. הניתוח מורכב וזה לא יתבסס על אדם אחד בלבד, והצוות הרכב בצורה הניתנת להחלפה במקרה של צורך. (עתים)

עונת המפגנים והכינוסים לא הסתיימה; הבא בתור — חיל הים

רבין: האירועים מרחיבים את הלב, יש להפכם למסורת

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

למרות שהיו בצה"ל מי שסברו, כי הגיעה „סוף עונת הכינוסים" הרי שבימים אלה ממש מתכנן חיל הים לקיים כנס גדול במתכונת דומה לכנס הנח"ל וכנס הצנחנים.

את האירוע הזה ועוד מספר ארועים מתכננת עמותת ידידי חיל הים שהוקמה לפני זמן קצר — בראש העמותה עומד האלוף (מיל) שלמה שמיר, העמותה מתכוונת לגייס כספים ולבצע פעילויות שונות כשבמרכזן תעוד מורשת החייל, הקמת בית חיל־הים וקיום כנסים ומפגשים.

שר הבטחון יצחק רבין הודיע השבוע, כי יתמוך ויעודד את קיומם של כנסים ועצרות חיליות ודוגמאת אלה שנערכו באחרונה.

במכתב ששיגר למפקדי חילות השריון והצנחנים הודה רבין על הארועים ואמר, כי „הם מרחיבים את הלב, מוצלחים וכדאי להופכם למסורת".

שר הבטחון מצדד בעיקר בכנסים להנחלת מורשת הקרב של החילות. בכינוס שערך כתטיבת „גבעתי" לפני כשבועיים שאל שר הבטחון את החיילים והקצינים מה ידוע להם על גשר „עד הלום" אך אחד לא קם.

הרמטכ"ל הנורווגי סייר בגליל כאורח הפיקוד

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

רמטכ"ל צבא נורווגיה בול הנסן סייר אתמול בגליל כאורח אלוף פיקוד הצפון. הרמטכ"ל בלוויית רעייתו נפגשו כלשכתו עם אלוף הפיקוד יוסי פלד ושמעו ממנו הסברים על המצב באיזור. הרמטכ"ל אמר שאין שום כוונה להוציא את חיילי נורווגיה מכח יוניפי"ל, השניים החליפו מתנות ביניהם.

אנשים ואירועים

הנשיא־לשעבר ג'ימי קרטר ורעייתו רוזלין לבושים בתלבושת מסורתית של שבטים הרריים שאצלם ביקרו בעת [illegible] בפקיסטן. (צילום [illegible])

דמו של מי כחול יותר?

לונדון. — הנסיכה מייקל, רעייתו של בן־דודה המלכה אליזבט [illegible] עוררה התמרמרות בעתונות הפופולרית הבריטית. בהכריזה כי מוצאה [illegible] נשגב יותר" מאשר הנסיכה מוולס או הדוכסית מיורק.

בראיון שפורסם בשבועון הנשים „וומנס און" אמרה הנסיכה, כי מבחינה מלכותי, מצבה טוב יותר מאשר „כל אדם אחר שנספח למשפחת המלוכה על־ידי נשואין מאז מלחמת העולם השניה, להוציא הנסיך פיליפ, בעלה של המלכה".

בהגיבו על דברים אלה, הגדיר ה„דיילי מירור", בעמודו הראשי, את הנסיכה כ„סנובית". והעתונים „סטאר" ו„סאן" מביעים צער על [illegible] מתנשאת על הנסיכה דיאנה, רעיית הנסיך מוולס ומעל „פרג'י" [illegible] מיורק ורעייתו של הנסיך אנדרו.

ה„דיילי אקספרס" מתמרמר על כך, שהנסיכה מייקל „הורידה את [illegible] ופרג'י לליגה השניה".

ההרהורים מחוסרי הענווה של הנסיכה מייקל זוכים עם זאת לאישור [illegible] העורך הראשי של „בורק'ס פירג'", שושלת היוחסין של האריסטוקרטיה הבריטית. העורך, הארולד ברוקס־בייקר, מציין כי הנסיכה „אכן [illegible] כל משפחות המלוכה של אירופה, בעוד שהנסיכה מוולס והדוכסית [illegible] אינן יכולות להתגאות באילן יוחסין כזה".

אין זו ההתבטאות חסרת־הטקט הראשונה של הנסיכה מייקל: היא [illegible] לא מכבר, כי לדעתה מלאכתה כנסיכה „משעממת עד מוות" וכי [illegible] על שהיתה — עד להצטרפות דיאנה פראנסס ספנסר למשפחת המלוכה — האשה התמירה היחידה במשפחת ווינדזור.

האו"ם עושה דיאטה

מרכז האו"ם. — כעשרה פקידים בכירים של האו"ם יפרשו מתפקידם בסוף השנה, במסגרת „הורדת שומן" של סגל הארגון הבינלאומי — [illegible] אמש ממקורות יודעי דבר.

דובר האו"ם אישר, כי מזכיר האו"ם שוקל „מספר מסויים של שינויים" בשורות עוזריו במזכירות האו"ם. אך סירב לגלות „כמה ראשים יפלו".

שינויים אלה יפגעו בפקידים בכירים בדרגת סגן מזכיר כללי או תת־מזכיר כללי. סבורים, כי אחדים מהם כבר קיבלו הודעה שחוזיהם לא יחודשו.

בראיון שהעניק לא מכבר, אמר פרס דה־קוויאר, כי הוא מתכוון „להניף את הגיליוטינה", אך היום אמר הדובר כי השינויים לא יהיו בבחינת [illegible] כפי שאמרו השמועות.

„שיחות" — כתב עת חדש לפסיכותרפיה

כתב־עת ישראלי חדש לפסיכותרפיה, „שיחות", יצא לאור ומוקדש [illegible] „שיחות" הוא רבעון המוצא לאור על־ידי החטיבה הקלינית של הסתדרות הפסיכולוגים והאיגוד הישראלי לפסיכותרפיה בשיתוף עם „ספרית הפועלים".

בגליון הראשון מתפרסמים מחקרים ומאמרים מקצועיים פרי עטם של טובי הפסיכולוגים הקליניים בארץ, תלמידי זרמים שונים, עבודות חדשות, פרקי השתלמות מקצועית ותאור מקרים טיפוליים.

עורכי כתב העת: ד"ר אריק שלו, אלי חן וורד שלו אמרו, במסיבה שנערכה בבית „ספרית הפועלים" לרגל הוצאת „שיחות" כי מטרתו של כתב העת החדש היא להיענות לאתגרים תיקשורתיים, ומקצועיים הנובעים ממצבה של הקהילה המקצועית בארץ. העורכים גם עמדו על חשיבות הוצאת כתב עת אקדמי בשפה העברית. כתב העת מיועד לפסיכולוגים, ופסיכיאטרים [illegible] לאנשי חינוך, עובדים סוציאליים ואנשי אקדמיה שונים מגלים בו ענין.

ירון אלוני

ישיבת הוועד־הפועל של מועצת העתונות
תתקיים ביום שישי, 7 בנובמבר, בשעה 11.00 לפנה"צ
בבית סוקולוב בתל־אביב

פצצת־זמן מתחת לשטחים

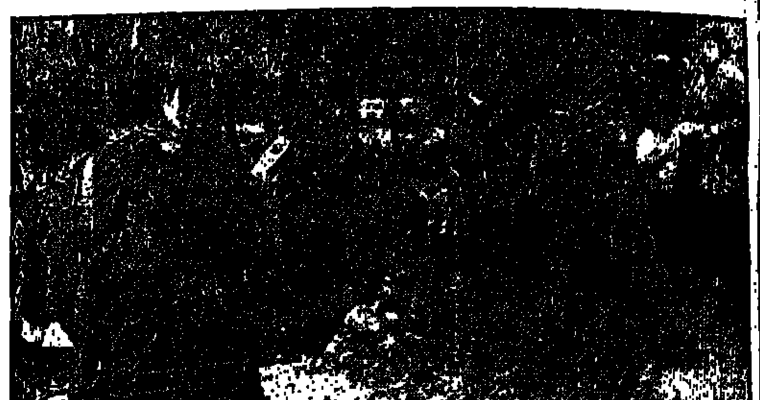

דור צעיר לאש"ף צומח במחנות הפליטים. (צילום: רחמים ישראלי)

גלי טרור

הצעדים שננקטו לשמירת הסדר ולהרגעת הרוחות ברצועה עשו את שלהם. הסדר והשקט יישמרו — עד לגל הבא

מאת רפי גאון

גל האלימות העובר על רצועת עזה בחודש האחרון איננו אירוע חד־פעמי. זוהי טבעת נוספת בשרשרת האירועים העוברים על איזור זה, שאוכלוסייתו — מן הצפופות בעולם (620 אלף תושבים על 360 קמ"ר) — איננה מוכנה להשלים עם הנוכחות הישראלית.

למרות הבדלי ההשקפות בקרב קבוצות ההנהגה השונות באידיאולוגיה, בפוליטיקה, בשאלות של חיי יום־יום, באוריינטציה ביחס לפתרון העתידי — כולם מאוחדים בעוינות לישראל וברצון להפטר ממנה: על כך יעידו בלא היסוס מן הבכירים שבין הקצינים המשרתים ברצועה ועד אחרון החיילים.

האירועים האחרונים החלו מתגלגלים וצוברים תנופה בעקבות רציחתם של חיים עזרן ז"ל לפני קצת למעלה מחודש וישראל קיטרו ז"ל עשרה ימים לאחר־מכן — שניהם בדקירת סכין. כוחות צה"ל נוספים נכנסו לרצועה והוטל צו האוסר על תושביה להחזיק בכליהם סכינים.

„למה הם עושים ככה," שאל אותי רמאדאן מעוה, העובד אצלי בגינה כבר שנים רבות. „שיתפו את זה שדקר את האנשים. למה להעניש את כולם? אם למשל יהודי אחד, הגר ברצועה, ישתמש ברובה שלו ויהרוג מישהו — יקחו את כל הרובים מכל היהודים ברצועה?" אלא שצו הוא צו והחיילים הסדירים שהובאו לרצועה התפרסו ברחוב הראשי עומר אל מוכתר, שהוא ליבה של עזה ושל הרצועה כולה, ועצרו תושבים כדי לערוך חיפושים אחר סכינים על גופם. קרה לא אחת, שאיש שעבר ברחוב נעצר לאורכו פעמים מספר לצורך ביצוע הבדיקה.

העזתים הגיבו — בעקבות הכרוז שהופץ בגנות הפעילות הזאת — וסגרו את חנויותיהם לאות מחאה, בפעם ראשונה אחרי ארבע שנים. גם האוניברסיטה נסגרה באותו יום וכן כמה בתי־ספר. אחר־כך עבר גל המחאה לרפיח, והולכת תמיד אחרי עזה, אך ההפגנות שם לפחות נשלטות על־ידי ההנהגה המקומית. אחרי יומיים של הפגנות בהשתתפות תלמידי בתי־הספר, כהן הבעירו צמיגים, יידו אבנים, הניפו דגלי פלשתין ועוד, כינס ראש המינהל האזרחי, תא"ל שייקה ארז את מנהלי בתי־הספר, אך זה לא הועיל. תלמידים ומורים נכנעו ללחץ של כמה צעירים שהגיעו לבתי־הספר כשהם מאיימים בסכינים. הצבא נאלץ להחזיר את הסדר על־ידי התזת גאז מדמיע ויריות באוויר. מעצר 130 תלמידים ש־40 מהם הועמדו לדין ונידונו לקנסות כספיים והאחרים שוחררו. הפעלה מאסיבית של כוח צבאי מרגיעה מיידית את הרוחות, אך היא מלבה שינאה ומרי. צריך היה לחשוב על הרגעת הרוחות; ואכן, חוליות הצבא הוסטו לרחובות הסמוכים. החנויות נפתחו וגם הלימודים חודשו.

משמרות הורים

אין ספק, כי אחד הצעדים הנבונים שנקט ראש המינהל, בעקבות המשך הפרעות הלימודים ברפיח על־ידי הצעירים המסיתים שהפחידו את התלמידים בסכינים, היה הקמת משמרות הורים בששה בתי ספר על־יסודיים — עשרה אנשים בכל משמרת. ביום ד' שעבר היו ידיהם של ההורים מלאות עבודה — ושל חלקם כרם, 6 צעירים רעולי פנים, כשסכינים שלופות בידיהם, ניסו שוב להוציא את התלמידים לרחובות — הפעם מבית־הספר התיכון לבנים „אראוויה". ההורים לא היססו להגיע איתם לעימות פיסי. אחד ההורים חטף את הסכין מידיו של צעיר ותוך כדי מאבק דקר אותו. הוא ועוד שני צעירים נעצרו ויש להניח כי יהיו מעצרים נוספים. פעולה מעין זו יכלה להתבצע רק מפני שגם מנהלי בתי־הספר וגם ההורים היו מעוניינים בהמשך הלימודים וכמניעת השתלטות סכינאים ובריונים על רחובותיה של רפיח.

עד לגל הבא

נראה כי גם הגל הזה של הפרעות סדר חולף והצעדים שננקטו לשמירת הסדר וגם להרגעת הרוחות תוך הידברות והסברה — עשו את שלהם. השקט והסדר יישמרו — עד לגל הבא. זאת מפני שקשה מאוד למנוע השלכת אבנים או בקבוקי תבערה על רכב או למנוע נסיון לתקוף ישראלי המשוטט לבדו בסמטאות עזה או חן־יונס. זה קורה לעיתים קרובות ובתדירות גבוהה בהרבה מהדיווח בכלי התקשורת. כאשר יש מזל רע — וזה בהחלט לא פעם ענין של מזל — והאירוע מסתיים באסון, יינקטו מיד צעדים, הלחץ יגבר ובעקבותיו עימותים נוספים.

כך, למשל, נדקרו ברצועה במרוצת שנה וחצי עשרה אנשים, שאיש מהם לא נהרג. אחר־כך נדקרו עזרן וקיטרו דקירות קטלניות — ומיד געשה הרצועה. פגיעה קטלנית יכולה להיות גם כתוצאה מהשלכת בקבוק תבערה ואפילו יידוי אבן גדולה — ודברים כאלה קורים יום־יום. המבצעים נתפסים ברוב המכריע של המקרים, אך במקומם באים אחרים.

הפגנת נוכחות

אתה תוהה לא אחת מדוע מסתובבים כל כך הרבה יהודים, שאין להם מה לעשות שם, בסימטאותיה של עזה ובכבישיה של הרצועה. אני מודע לגישה הגורסת שיש להגביר את הנוכחות כדי להוכיח כי האלימות לא תגרש את ישראל מהרצועה. וזהי בהחלט גישה פטריוטית ומסורתה היחיד הוא שהיא לא עובדת. מתיישביה היהודים של הרצועה הם נושאי הדגל של הגישה הזו והם אינם נרתעים להפגין אותה בכל הזדמנות הנקרית בדרכם.

נוכחותם המספרית של המתיישבים או המתנחלים היא מזערית, למרות שמקצים להם אמצעי ייצור — אדמה ומים — בנדיבות, מצרך שהוא כל כך נדיר ברצועה. המקומיים נתפסים בחרדה בשום תושבים מה יקרה בעניין הזה בשנים הבאות, אם הישראלים ימשיכו לשבת כאן. פעם, בשעת כעס, אמר ראשד א־שאווה, מי שהיה ראש עיריית עזה: „מה אתם מביאים יהודים לכאן? עוד מעט לא יהיה לנו די מקום כאן לקבור את מתינו!"

כאשר בשבוע שעבר, בעת אזכרה לחיים עזרן ז"ל שנערכה במקום בו נרצח — סמטה הסמוכה לרחוב הראשי וקרובה מסגד גדול — אמר יגאל קישנר מנווה־דקלים, כי המסגד המקורי היה בעבר בית כנסת (נמצאה, כך מספרים, בתוכו כתובת בעברית) והוא עוד יחזור להיות בית כנסת — זו בהחלט איננה דוגמא להרגעת הרוחות ולאפשרות לטווח רחוק לחיות יחד בהרמוניה.

אין פתרונות קלים

בניגוד לגישה הלאומנית, הרואה הכל בצבעי שחור־לבן ואת הרצועה על תושביה או בלעדיהם כחלק של ארץ־ישראל, רעים וטובים סבורים, כי הרצועה איננה נכס אלא נטל, שאין שום אפשרות לבלוע אותו למרות התיאבון הגדול. אך גם הרעיון לקום בוקר אחד ולנטוש את הרצועה ולתת אותה לכל מי שירצה לקחת אותה — זהו פתרון שטחי ובלתי מציאותי. 620 אלף תושבי הרצועה לא יחזרו לעולם ומנים שבהם היו רק 300 אלף תושבים, כשמחציתם סגורים במחנות פליטים בלא שיצאו משם לעבודה או לכל מטרה אחרת. הזמנים האלה חלפו. זוהי אוכלוסיה שאין עוד להעלות על הדעת להחזיקה סגורה בלא לצאת לעבודה בישראל או בכל מקום אחר.

בין התפיסה הלאומנית של סיפוח לבין התפיסה הנאיבית להפטר ממנה מיד — חייבת להיות דרך אחרת שתחילתה הכנת תשתית כלכלית, פוליטית ובטחונית וסופה ליציאתו מוחלטת משם. תושביה לא יסתפקו בפחות מזה. כי זו שאיפתם המרכזית גם אם אינם יכולים למשה לפי שעה.

שינאה צעירה

מאת פנחס ענברי

אחמר סעיד (שם בדוי) הוא עסקן מדרום הר חברון, מאלה הקרויים: 'תומכי ירדן'. הוא איננו מן השמות המפורסמים, אלא עושה עבודתו בצנעה, בעיקר כבלודר־כספים בגשר אלנבי. באספקת קילוחי הדם המחזיקים את השפעתה של ירדן בחצי הממלכה הקרועה, אי־אפשר להגדיר את אחמר סעיד בעורק ראשי אלא כוריד. עשרות ורידים כאלה הם בעצם המחזיקים את 'האופציה הירדנית' של ישראל חיה ונושמת.

לאחמר סעיד בן, מוסטפא שמו (אף הוא שם בדוי), שהגיע לפרקו. לאחר שסיים את לימודי התיכון בחברון התקבל לאוניברסיטה של רבת־עמון, ומלא תקוות ביקש לעבור את הגשר לירדן.

להתקבל לאוניברסיטה הירדנית איננו דבר של מה בכך. ירדן איננה מעודדת, אם לנקוט לשון המעטה, לימודי פלשתינים מן הגדה המערבית בתחומה, וכל סטודנט המבקש להתקבל ללימודים איננו צריך לעמוד רק בקריטריונים לימודיים. מן הסטודנטים הפלשתינים נדרשים לא רק קריטריונים גבוהים בהרבה מן הקריטריונים הנדרשים מבני הגדה המזרחית, אלא גם קריטריונים בטחוניים. לא רק השלטון הישראלי פוקח עין על יסודות חתרניים בשטחים — גם המודיעין הירדני עושה כן.

אין ספק כי הצלחתו של מוסטפא להתקבל לאוניברסיטה המחמירה היא לא רק תעודת־כבוד מבחינת רמתו בלימודים אלא גם מעין 'תעודת יושר' עבור גורמי הביטחון הישראליים. זכות אביו לא היתה עומדת לו אילו ידע המודיעין הירדני כי הבחור פעיל באש"ף.

הקורא ניחש כבר בוודאי, כי כל ההקדמה הזאת נועדה להסביר שישראל לא נתנה למוסטפא הצעיר לעבור בגשר; וכפי שהדברים נראים היום, הוא יפסיד את שנת הלימודים הקרובה.

יש בוודאי אלף סיבות מצויינות מדוע לא נתנו למוסטפא לעבור. המלחמה בטרור היא קשה, ולא תמיד מה שנראה כלפי חוץ הוא התמונה האמיתית. אבל ספק אם יש מישהו במערכת הביטחון הישראלית השוקל את ההשפעה המצטברת של מדיניות ביטחון כזאת או אחרות על מצב הביטחון הכללי. כמו בתחום הבריאות, כך בביטחון, החוכמה האמיתית היא למנוע מראש שצעירים מסוגו של מוסטפא יתגייסו לפעילות נגד מדינת ישראל. במקרה הזה, ויש להניח שהוא רק דוגמה למקרים דומים אחרים, לא עמדה ישראל במבחן החוכמה הזאת.

נניח לרגע שהמודיעין הירדני נכשל בהערכת הסיכון הבטחוני הגלום בו, ומוסטפא הוא באמת חתרן אש"פי. השאלה היא — אם מן התבונה שצעיר מסוכן מסוגו ישוטט לו באפס מעשה בסמטאות חברון, או מוטב שישקע בלימודיו האקדמאיים ברבת־עמון? אם גרסתו של מוסטפא נכונה, בוודאי שמניעת לימודיו היא שגיאה חמורה מבחינה ארוכת־טווח. היא מעידה כי בחשיבה הבטחונית הבסיסית יש ליקוי יסודי, וכי מערכת הבטחון, בעבודתה היומיומית הקשה והמאומצת, איננה מוצאת את הזמן הנאות להרים את ראשה מן הפרטים כדי להבחין בתמונה הכוללת.

תמיכה בטבח בכביש החוף

מוסטפא, בנו של פעיל תומך ירדן, מן היסודות, שהמדיניות הישראלית הנוכחית אמורה לתמוך בהם. כבר שומר טינה לישראל. אם לא היה תומך אש"ף עד היום, הוא נוטה עתה להקשיב גם למה שיש לאש"ף לומר. — מקרהו של מוסטפא ממחיש תהליך שישראל גולשת לתוכו בכלי דעת: מ„מלחמה באש"ף" היא גולשת לתוך מלחמה הרת־אסון בנוער הפלשתיני.

לא מכבר פרסם היומון המזרח־ירושלמי סקר דעת קהל בשטחים, שגרם זעזוע לישראלים רבים. התברר כי אחוז גבוה מדי של פלשתינים צעירים ממשיכים לדגול במאבק המזוין בצורותיו האכזריות ביותר, כמו טבח כביש החוף.

לפני שהתחלתי בעבודתי כעיתונאי, הייתי ממונה על עריכת הסקרים הסטטיסטיים ביהודה ושומרון, ואני יודע היטב עד כמה קשה לערוך בשטחים סקר של מדגם מייצג, בלי להתייחס לשאלת המהימנות המדוייקת של הסקר הזה, אין ספק כי הדור הפלשתיני הצעיר קיצוני בהרבה, מתוחכם ומשכיל יותר מדור האבות. מי שסובב בסמטאות הצרות של אזורי המוסכים בערים הפלשתיניות בשטחים, שמכיר בו ריכוז גדול של צעירים פלשתינים, יכול למצוא סמטאות מקפיאות־דם בשבח המאבק המזויין, בנוסח „חי, עץ התמר! אם מנעו ממך את מימיך — כרם עיניך נשקיך". מחזיקי־מפתחות בעיצוב מפת פלשתין או הדגל הפלשתיני ושרשרות צוואר באותו עיטור פופולריים מאוד בקרב הצעירים, מה שמעיד על העמקת התודעה הפלשתינית בקרב הצעירים בשטחים.

לא מכבר הוזמנו כתבי השטחים לביקור בכלא פארעה, שהוא מעין מחנה מעצר לצעירים שעדיין לא עברו את הקו האדום מבחינת פעילות עויינת, אלא נמצאים עדיין בשלב של „הפרות סדר" ו„יידוי אבנים".

המחנה הזה הוקם בשנים הקשות שבהן פקד את השטחים גל חסר תקדים של יידוי אבנים, בעיקר על המתנחלים, ומערכת הביטחון נדרשה למצוא פתרון לבעיה. לא מעט בלחצם של המתנחלים הוחמרו העונשים על קטינים מיידי אבנים, והחלו לנקוט כלפיהם עונשים שנרתעו מלהחילם בשנים קודמות: לא רק קנסות כספיים כבדים (משום שרווחה הדעה כי הקנסות האלה אש"ף משלם), אלא אף עונשי מאסר בפועל. ואכן, הפעלת מחנה המעצר בפארעה הביאה לצמצום תופעת יידוי האבנים. אבל ספק אם מישהו במערכת הביטחון שקל את נזקיו ארוכי הטווח של מחנה פארעה. בדיכוי תופעת יידוי האבנים אמנם דיכאו את הסימפטומים. אבל החמירו את המחלה. יידוי האבנים אומנם כמעט עבר מן העולם, אבל מערכת הביטחון מוטרדת מבעיה חמורה הרבה יותר — נכונות של צעירים ליטול סכין מטבח כדי לרצוח ישראלי. הפעולה הנועזת ליד הכותל המערבי, שבה לא נרתעה חבורה של צעירים מלתקוף יחידה גדולה של חיילי צה"ל חמושים, צריכה בלי ספק להדריך שינה מעיני הממונים על הבטחון. אילו היו צריכים לעשות חשבון אמיתי עם עצמם הרי היו בלי ספק מעדיפים לחזור לימי יידוי האבנים.

האינטרס האמיתי של ישראל בשטחים הוא מניעת צמיחתו של דור חדש, ממורמר ומתוסכל, שיפיח רוח חדשה במאבק המזוין. הדרך, אולי, עוברת באש"ף

אין קשר ישיר בין כלא פארעה לבין החוליה שתקפה את חיילי גבעתי בבירת ישראל, אבל קשר עקיף מהותי, קיים גם קיים. ישראל אוסרת מלחמה על הדור הפלשתיני הצעיר — והוא משיב מלחמה שערה. המדיניות הנכונה היתה צריכה להיות הפוכה, וכוטב לישראל ללמוד מלקחי ירדן: כל מה שירדן תעשה בשטחים, במסגרת המדיניות שנועדה לשפר את אחיזתה, נכשלה מראש: את לב הדור הצעיר לא תוכל לרכוש עוד, ומבחינה זאת עומד מולה שעון־החול — אין דור המשך למחנה תומכי ירדן.

ישראל כאירלנד חדשה

מבחינת ישראל הלקח חמור פי כמה. ירדן יכולה לגונן על עצמה מאחורי גדות הנהר — אולם דור צעיר רדיקאלי בשטחים עלול להפוך את ישראל לאירלנד חדשה. זה הסיוט הגדול שאותו צריך למנוע, זאת המשימה הגדולה האמיתית — ועל כך אין חשיבה מתאימה.

מה שוודאי הוא, ש„המלחמה באש"ף" על גלגוליה השונים, ובכלל זה המדיניות הננקטת כיום בשטחים, איננה מרשם יעיל לרכוש את ליבו של הדור הצעיר. שיתוף פעולה עם ירדן עשוי להניב הישגים חשובים במישור הטאקטי, אבל גם עלול להמיט חורבן גמור על עתיד היחסים בין ישראל לבין הדור הצעיר של הפלשתינים. האינטרס האמיתי המהותי של ישראל במדיניותה בשטחים אינו למנות ראש עירייה כזה או אחר, ואלה עניינים חשובים מאוד כשלעצמם. אלא למנוע צמיחת דור חדש של פלשתינים ממורמרים ומתוסכלים שיפיחו רוח חדשה ב'מאבק המזויין'.

המדיניות היומיומית בשטחים נגזרת מתוך היעדים המרכזיים הרחבים של ישראל. ה'מלחמה באש"ף', שהיא בעצם מלחמה בנוער הפלשתיני הצעיר, נגזרה ממדיניות הסיפוח של ממשלת הליכוד הקודמת השנייה. מכיוון שהמפתח האמיתי נמצא בידי הדור הצעיר, והדור הצעיר תומך באש"ף — אולי הדרך לליבו של הדור הזה עוברת באש"ף.

כיום אין לישראל 'אופציה אש"פית' אמיתית. שיתוף הפעולה עם ירדן נובע לא מעט גם מן הסיבה הפשוטה, כי זאת האופציה היחידה המעשית הקיימת לפני ישראל בניהול מדיניותה בשטחים. קל לזרוק את האשם על אש"ף ולומר — אין סיכוי שאש"ף ישתנה, ולפיכך לא כדאי המאמץ לפלס נתיבות ללבו. השאלה היא אם אי־פעם נתנה ישראל לאש"ף סיכוי ממשי להשתלב בתהליך המדיני. אש"ף אומנם איננו בשל עדיין לשיחות עם ישראל, אבל לא צריך לבטל במחי־יד את הסיבות לקשיי אש"ף, ואין לתלות את כל האשם רק בו. הדרישה הבסיסית של אש"ף להכרה בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים כתנאי להכרתו בהחלטות 242 ו־338, איננה משוללת כל צידוק, ושלילת הזכות הזאת ממנו איננה מעידה על רצון טוב, בעיקר אחרי הסכם חוסיין־ערפאת, שתחם את הזכות הזאת במסגרת קונפדראטיבית עם ירדן ואולי גם עם ישראל.

יש לשים לב כי עצם ההתניה שמעמיד אש"ף תמורת ההכרה ב־242 כבר מעמידה אותו במחנה מקבלי ההחלטה. האירגון הפלשתיני איננו שולל עוד את ההחלטות האלה מכל וכל, אלא מעמיד תנאים סבירים מאוד מבחינתו. ולפיכך אין לסווג אותו עוד לגמרי במחנה הסירוב. אש"ף גם מקיים מגעים עקיפים עם גורמים רמי־דרג בישראל. שעדיין לא הניבו את הפרי המקווה. אבל תוצאה אחת כבר ניכרת — אש"ף הסכים להשתתף בוועידה המכינה שעליה הסכימו ראש הממשלה לשעבר שמעון פרס והנשיא מובארכ, תוך איזכור שמה של ישראל. ובכך פסע עוד פסיעה קטנה בכיוון הנכון.

מדיניות ישראלית נכונה איננה צריכה לדגול בקו של „שב ואל תעשה" אלא לעודד את אש"ף במחוות מקבילות. ומה שקורה בשטחים רחוק מלהיחשב מחווה לכיוון אש"ף.

הסקר שערך העיתון אל־פג'ר יכול להצביע מצד אחד על איתנות מעמדו של אש"ף בשטחים — 93% אחוז ראו בו את נציגם הבלעדי ו־78% אחוז ראו בערפאת את מנהיגם — אבל מצד שני הנתונים על טיב התמיכה במאבק המזויין הביכו את אש"ף, והדבר בא לידי ביטוי בתגובות הערביות והפלשתיניות על הסקר הזה.

„העם רדיקאלי מן ההנהגה"

בטאון אש"ף, „פלסטין א־ת'ורה". בגליונו האחרון, ייחד בדרך הטבע מקום מרכזי לסקר של אל־פג'ר. מסקנתו צריכה להתמיה: הבטאון קובע — „העם בשטחים יותר רדיקאלי מן ההנהגה!" 'פלסטין א־ת'ורה' נותן ביטוי לזרמים היותר רדיקאליים בשמאל הפלשתיני שבמסגרת תנועת פת"ח, וביקורתו של האגף הזה על ביריונות ערפאת ידועה. דווקא האגף הזה מצא תימוכין בממצאי הסקר לטענותיו נגד 'ההנהגה'.

שימוש יותר בוטה מבחינה תעמולתית בממצאים האלה עשתה ירדן. בתכנית הטלוויזיה המופנית לשטחים הפתיעה את הצופים כאשר פירטה באריכות רבה את ממצאי הסקר ועוד הגדילה לעשות בהכתירה אותו „מישאל־עם". רק בשבוע שאחר־כך נפתרה התעלומה — ממצאי הסקר שימשו כר־ניגוח נגד מחנה תומכי אש"ף בשטחים, מיסום שהוא מציג את הפלשתינים „בפנים" כקיצוניים חסרי תקנה. הדוגלים במאבק מזויין חסר פשרות. ולפיכך מצדיקים את טענותיו של ישראל כי למען בטחונה היא חייבת להמשיך ולהחזיק בשטחים, שכן אין הפלשתינים בני־שיח לשא ומתן מדיני.

בקושי הסברתי דומה נתקל מנהל הסקר, דר' מוהמד שדיד מאוניברסיטת א־נג'אח בשכם, כאשר בא להציג את ממצאיו בארצות־הברית. אין זה מוסיף מניות לעניין הפלשתיני כאשר תושבי השטחים מוצגים כרדיקאלים צמאי־דם. ולפיכך, כאשר בא להסביר את ממצאיו בעניין המאבק המזויין, עשה תיקון „קוסמטי" לא כל־כך אקדמאי בממצאים. הוא קבע כי רוב הנשאלים — כשמונים אחוז — התנגדו לשימוש בכוח נגד מטרות אזרחיות, והדוגמה שהביא היתה ההתייחסות להנחת פצצה במקום אזרחי. על־פי הסקר, כעשרים אחוזים תמכו במעשה כזה — הם לא נשאלו אם הם מתנגדים. לעומת זאת, את התשעים האחוזים שתמכו בפעולת כביש החוף לא הזכיר דר' שדיד במסיבת העיתונאים בוושינגטון.

חוסר הנוחות של האגף הפרגמטי באש"ף מממצאי הסקר של אל־פג'ר יש בו כדי להעיד, כי גם חוגים חשובים באש"ף מודאגים ממגמת ההקצנה של הדור הצעיר בפלשתין. לאחר הפעולה ליד הכותל המערבי התפרסמה ידיעה על התפטרותו של חאלד אל־חסן ממוסדות אש"ף. הידיעה הוכחשה, אך אין עשן בלי אש, והאש היא חוסר הנחת ההולך וגובר בקרב חוגים מרכזיים באירגון הפלשתיני מחוסר יכולתו להשתלב בתהליך המדיני. הן שייחסו את ההתפטרות לפעולה בירושלים. אש"ף רצה להשיג אספקט חיובי מבחינתו — הנה הוא מצליח לפעול נגד מטרות צבאיות והוא נגד את המאבק נגד אזרחים, אבל בארצות־הברית הרשם רגש על מקום התקפה, הכותל המערבי, ואש"ף שב הפסיד נקודות באירגון שאיננו נחול מלפגוע במקומות הקדושים.

כך או אחרת, שדה המערכה האמיתי חייב לעבור בנפש הנוער. ישראל חייבת להפסיק את המלחמה בדור הפלשתיני הצעיר ולחפש אליו נתיבות. יש יותר מרמז כי גם חוגים חשובים באש"ף אינם שבעי רצון ממגמות ההקצנה, ועידוד ישראלי אמיתי ומכובד לפלשתינים האלה — האותנטיים — יכול לסייע במניעת מצב בלתי נסבל בשנים הקרובות.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמות אנשר

למען האינטרס הלאומי

המיפגש הישראלי־פלשתיני בבוקרשט לא יביא את השלום. הישראלים הנוסעים אינם, למרבה הצער, מוסמכים לנהל בשם מדינת ישראל את המשא־ומתן שיביא את השלום לאזורנו. לכל היותר, נוכל לומר שיש בישראל אנשים רבים מאד המאמינים בשלום ומאמינים שהוא יבוא כאשר ממשלת ישראל תכיר בזכותו של העם הפלשתיני לעצמאות מדינית. העובדה שעשרות רבות של ישראלים הצטרפו למיפגש זה יש בה משום חידוש גדול וחשוב — הפעם לא מדובר בקומץ אנשים, רובם אישים ידועים מן השמאל.

הנפגשים פהרושם עם אישיות פלשתינית בכירה, כי אם במאסות, ואין זה סוד, שלו הדבר ניתן לביצוע מבחינה לוגיסטית, היינו מאות ולא עשרות. הנוסעים אינם מייצגים מפלגות ומצעי־מפלגות, כי אם את עצמם בלבד, ואת אמונתם בדיאלוג הזה.

קרוב לארבעים שנה אנחנו נלחמים, ושום ממשלה בישראל לא הפגינה דבקות בשלום כפי שהפגינה דבקות במה שקרוי „ביטחון" — עוד ועוד אמצעי לחימה, עוד ועוד נסיונות להשליט את מרותה בכוח. כמה דורות עוד נקריב למולך הזה?

אין אנו נוסעים לבוקרשט כדי „להפגין הזדהות עם אש"ף", כפי שנטען במקומות שונים; גם אש"ף אינו נוסע לבוקרשט כדי להפגין הזדהות עם ישראל, או אפילו עם מחנה השלום הישראלי. אנו נוסעים כדי להביע בפני כל העולם את אמונתנו שיש סיכוי לשלום. קוראים לנו קיצונים, משום שאנחנו מאמינים בפשרה. האם יש אבסורד גדול מזה? — האם הקיצונים אינם אלה התובעים „כולה שלי"?

ההיסטוריה כבר הוכיחה שכל סכסוך, ויהי הממושך ביותר, הגיע לבסוף לפתרון. כמו כן, ההיסטוריה הוכיחה, שעם אחד אינו יכול לשלוט על משנהו לאורך זמן, לשלול ממנו את כל זכויותיו הטבעיות — אזרחיות ולאומיות — מבלי שהדבר יביא לקטסטרופה. הצרה היא, שעד כה מפלגות השלטון בישראל הפגינו אטימות מוחלטת לעובדות אלה, והן מסתמכות כנראה על מעשי נסים שיצילו את ישראל מאיוולתה.

ודבר אחרון — הנסיונות לאיים על משתתפי הכינוס הנוכחי לבל יסעו אינם נובעים מן החשש שמא לא ייצא מזה כלום, שמא נשוב הביתה בידיים ריקות, כי אם להיפך — כל המאמצים למנוע מיפגשים בין ישראלים לבין הפלשתינים נובעים בדיוק מן החשש שמא יתברר שיש עם מי לדבר ויש על מה לדבר — או־אז תעמוד ממשלת ישראל בפני דילמה חמורה, ותיחשף ... בין השלום ומעדיפה על פניו את ... דלא־ניידי.

וההיסטוריה לא נגמרת היום. היא ממשיכה לזרום. הזמן יראה מי צדק ומי טעה. אני מאמינה שהצדק עמנו, ושאנו משרתים את האינטרס הלאומי האמיתי של ישראל.

יעל לוטן

למה לא הייתי נוסע

לו הוזמנתי לפגישה בבוקרשט, האם הייתי נוסע?

לא. ואלה הנימוקים:

● העיתונאים הם האוזניים, העיניים והפה של הציבור, חובתם למדע את הציבור ולזעוק בשמות אך לא לעשות במקומו פוליטיקה עצמית. לו רציתי להיות פוליטיקאי, הייתי פעיל באחת המפלגות או התנועות. לכן אינני רוצה להשתתף במפגשים שבהם כאילו־מוחקים וכאילו־לא־מוחקים את זהותי המקצועית. אני יכול לראיין את אחד ממנהיגי אש"ף, אך לא לנהל איתו מו"מ מדיני. צריך להקפיד היטב על אי־חציית הגבול שבין עיתונאות למדינאות.

● הפגישה בבוקרשט, אם יוזמנו אליה אנשי אש"ף, לא תהיה בין סופרים, עיתונאים ואנשי רוח ישראלים למקבילים הפלשתינים. היא תהיה בין אינטליגנציה ישראלית מצד אחד, לבין פקידים בכירים באש"ף מצד אחר. יש לי עניין לשוחח עם עיתונאים פלשתינאים, אך לשם כך מורע להרחיק עד בוקרשט? הם כאן, מעבר לקו הירוק. עם פקידים באש"ף אין לי עניין לנהל שיחות מדיניות. שידברו (או לא ידברו) עם פקידים מקבילים במשרד החוץ הישראלי. אלה ואלה מייצגים בעיני את הממסד השליט במקומותיהם.

● פגישות בין אינטליגנציה ביקורתית, שמאלית ודמוקרטית, ישראלית ופלשתינית, יכולות להיות פוריות ביותר. חילופי דעות כאלה רצויים, אפילו יהיו המדברים משני הצדדים קיצוניים — בתנאי שאינם יונקים מטבורו של הממסד. אך כאשר הצד האחד שולח את האופוזיציה, והצד האחר את המפלגה השלטת, כאשר שני פקידים באים לפגוש מאה ועשרים אינטלקטואלים, זה לא מפגש רציני.

● שטות גמורה היא לטעון, כי במפגש בבוקרשט תהיה „הפגנה ראשונה נגד חוק האוסר מפגשים עם אש"ף". כדי להוכיח את גיחוכו של חוק זה, מספיק לעלות על מכונית ולנסוע לבקר במערכת אחד העיתונים בעזה או אצל פעיל פוליטי שם — דבר שעיתונאי ישראל, בחלקם הגדולים, עושים אותו לעתים קרובות מאד. מה בכלל עניין הרומנים לכך? כאשר העם הפלשתינאי יושב (תחת הכיבוש) במרחק עשר דקות מכפר־סבא, מדוע שאפגש עם חברי מפלגות השלטון שלו בבירת איזו ארץ אירופאית? הם חיים כאן.

● יכול להיות (אף שהדבר לא נבחן בשום מערכת בחירות דמוקרטית) שאש"ף הוא הנציג הנבחר של העם הפלשתיני. יכול להיות. אבל גם בגין ושרון היו הנציגים הלגיטימיים של ישראל ועוד איך. האם אינטלקטואלים פלשתינים ביקשו להפגש איתם? לא ולא. הם חיפשו את המגע עם המתנגדים לשלטון, וגם אני, אם אחפש, הרי בעיקר את המגע עם המתנגדים לשלטון הנוכחי של אש"ף בעם הפלשתיני. שלטון שאני — אישית — רואה בו אסון כבד לעם זה. לפלשתינים מגיעה הנהגה מדינית יותר טובה מן הנוכחית, המובילה אותו מתבוסה לתבוסה.

● בנושא הטרור: אין לי עניין להפגש עם האפראטצ'יקים, הביורוקראטים של הטרור. הם ממשיכים להסית לטרור אטום וסתום, המפיל קורבנות אצלנו ואצלם. ורק מעמיק את השנאה.

● חוק, אף שנתקבל באופן דמוקרטי, איננו בהכרח דמוקרטי במהותו. וזאת אמת ידועה. בית מחוקקים עלול לפעמים לקבל גם חוקים אנטי־דמוקרטיים ולכן אנו מזכירים תמיד, כי דמוקרטיה היא מערכת עקרונות, ולא צורת הצבעה בלבד. חוק האוסר מפגשים עם אש"ף הוא בהגדרה זו אנטי־דמוקרטי. אבל מכאן לא נובע, שאני יכול להפר אותו כאוות־נפשי, אלא רק שאני צריך להלחם לשינויו, ללא היסוס. יש להבחין בין מאבק לשינוי או ביטול חוק, לבין הפרת חוק שיש בה סכנה מוחשית לעיקרון של שלטון החוק.

● הפרת חוק, הנחשב בעיני המפרים לרע, ולכן בלתי־חוקי, עלולה לא פעם לגרום לחיזוקו. אך אפילו כאשר היא חלק ממסע לעירעורו, צריך להיות המסע הזה ביטוי לאיזו אש פנימית בוערת. לנכונות להקרבה אישית, ולא רק היענות תחת אור זרקורים להזמנתו של איגוד ... סוציאליסטיים ברפובליקה הדמוקרטית של רומניה.

● מציק לי חוסר ההדדיות. ... מחברי מוכנים להסתכן בעבירה חמורה, כדי להפגש עם פלשתינים ... מודיעים בגלוי על נכונותם להכיר ב... העם השני להגדרה עצמית ולמולדת משלו. אך למפגש בבוקרשט לא ... אישי־רוח פלשתינים אשר יודיעו ... על הכרתם בזכות קיומה של ישראל ובזכותה להיות בשלום ... הם לא יסתכנו בכך. הם לא יסתכנו ... על־ידי המימסד האש"פי. ... הבלתי־ממושמעים מישראל, ... מעים מן המנגנון של אש"ף. ... מיפגש עקר: דרכם של אנשי רוח ... להיות, קודם כל, לומר אמיתות ... נעימות באוזני ההנהגות של אומות... הם. כעיתונאים, אנו עושים זאת ... יום־יום. לא תמיד בהצלחה.

ש.ב.

ד"ר עימנואל ואלד: אנטומיה של כישלון (ג')

האילתור הגדול בגיזרה המזרחית

ההרגשה שרווחה אז בחדר המלחמה של פיקוד צפון היתה שיש זמן ● שום דבר לא בוער ● מטרות המלחמה ליום השני לא הושגו ● כל מה שהיה צריך לעשות ביום השני, ייעשה ביום השלישי

משימת הכוח שפעל בגיזרה המזרחית היתה לתפוס את כביש ביירות־דמשק באיזור הבקעה ולהשמיד את הצבא הסורי שם, מדרום עד מרחב בעל־בק, משך מספר שעות לאחר שעת ה„שין". להתייצבות הכוח במרחב בעל־בק היו משמעויות אסטרטגיות ברורות: יצירת איום צבאי ישיר על דמשק ועירעור האחיזה הצבאית הסורית בלבנון כולה. היעד המערכתי בגיזרה המזרחית לא הושג עד להפסקת האש ביום השישי בצהריים. הכוח לא הצליח להשיג גם את היעד החלקי של תפיסת כביש ביירות־דמשק, למרות שלא היתה מניעה צבאית לכך.

מאז יום חמישי בשעות אחר הצהריים ועד לכניסת הפסקת האש לתוקף, כעשרים וארבע שעות מאוחר יותר — היו במרחב הבקעה כוחות סוריים דלילים בלבד. 32 שעות הלחימה, שעמדו לרשות הכוח מאז נתן הדרג המדיני „אור ירוק" (יום רביעי כשעה שתיים בצהריים) ועד לעצירת הכוח על קו ג'בל עראבה בהוראת הדרג המדיני (יום חמישי בשעה עשר בלילה) — בוזבזו ברובן. הכוח לא נלחם ביום רביעי אחר הצהריים. הוא גם לא נלחם בלילה שבין יום רביעי ליום חמישי, וביום החמישי נעצרה התקדמותו בשעות הצהריים — לאחר תום הקרב שניהל במרחב אגם קרעון. שמונה שעות קריטיות בוזבזו ביום החמישי אחר הצהריים, בערב ובלילה — כשהכוח אינו מנצל הזדמנות שנוצרה באגפו המערבי שהיה ריק מכוחות אויב עד לכביש ביירות־דמשק ונשאר ריק עד להפסקת האש למחרת.

„בימיה" — במקום שיקול עניני

יחסי הכוחות בגיזרה המזרחית הצביעו בבירור על עדיפות מובהקת לכוחותנו בכל שלבי הלחימה. ביום בו פרצה המלחמה הגנה חטיבה סורית מתוגברת אחת במרחב הבקעה על שטח של כ־400 קמ"ר(1). בסוף היום השלישי, לאחר שהסורים הזרימו תגבורות לבקעה והדיביזיה הי"ו המוקטנת נערכה להגנה במרחבה, היה עדיין יחס הכוחות לטובת צה"ל. החל משעות אחר הצהריים של היום החמישי, לאחר הקרב במרחב אגם קרעון, שבמהלכו הושמדו טנקים של הדיביזיה הי"ו, ולאחר שעיקר יתרת הכוח הסורי נסוג — נותרו בכל מרחב הבקעה כוחות השהייה סוריים דלילים בהיקף של כחטיבה. מולם עמדו אז כוחות צה"ל מתוגברים ועדיפותו של צה"ל היתה גבוהה עוד יותר.

כניסת הכוח הצה"לי למלחמה עמדה בסימן האילתור. למרות נוהל קרב ארוך וממושך שקדם למלחמה, שנו במהלך הלילה שבין היום הראשון לשני, מרבית הקביעות העקרוניות שסוכמו לגבי הלחימה המתוכננת בגיזרה המזרחית: המפקדה שהייתה אמורה לפקד על הכוחות בבקעה הוחלפה, ותכנית המיתקפה שונתה.

שינויים מפליגים אלו, שנעשו לאחר פרוץ המלחמה, לא הוכתבו ממהפך בהערכת המצב בעקבות אירועים מפתיעים שחלו בשטח. השיקול שעמד מאחורי ההחלטה להחליף את המפקדה בעקבות אירועים מפתיעים שחלו בשטח. השיקול שעמד מאחורי ההחלטה להחליף את המפקדה התבסס בעיקרו על יחסים אישיים ועל „בימיה" בין מפקדים בכירים(2). בדיעבד התברר, כי אילתורים אלו גבו מחיר כבד. שכן המשימה המערכתית לא הושגה.

משך כל היום השני למלחמה עסק הכוח בהתארגנות, נערך לבלימת הסורים והתכונן להבקיע את מערכיהם. יחידת שריון סדירה, שהגיעה לגיזרה המזרחית ראשונה, לחמה בשני הימים הראשונים נגד מחבלים וכוחות משהים, פתחה צירים במרחב הפתחלנד ונערכה מול פתחי הצירים המוליכים צפונה לעבר עיקר המערך הסורי. יחידת שריון שנייה (מילואים) קיבלה פקודת גיוס ביום הראשון למלחמה בשעות אחר הצהריים. מפקדת היחידה הגיעה לגיזרתה בשעות הלילה של היום השני וקיבלה לאת האחריות לגיזרה. המעבר מפריסת כוננות אחת לשנייה יצר ציוותי כוחות לא אורגניים. צבירת הכוחות של יחידת המילואים נמשכה עד ליום הרביעי למלחמה, אך הערכות עיקר הכוח באגף המרכזי השלמה בשעות הצהריים של היום השלישי למלחמה.

לקראת צהרי היום השני קיים מפקד הכוח, בחוליית הפיקוד שלו קבוצת פקודות עם מפקדי כוחות המשנה לקראת התקפת הכוח על הצבא הסורי בבקעה, שתוכננה למחרת בבוקר. במהלך קבוצת הפקודות הוא הבהיר למפקדי כוחות המשנה את השינויים שחלו בתוכנית ההתקפה המקורית. מפקד הכוח הדגיש, כי לפי תאור המודיעין צפויים להימצא על כל הצירים טנקים, חי"ר, חרמ"ש, קומנדו וארטילריה סורים. הוא המשיך ותאר את הקרב הצפוי כקרב־אש בעיקרו, ללא הישענות על סיוע קרוב של חיל האוויר.

במקביל פעלו הסורים לתיגבור כוחותיהם בבקעה. הדיביזיה הי"ו נכנסה ללבנון השכם בבוקר היום השני למלחמה. התקדמה לכיוון הבקעה והחלה להתפרס במערך הגנתי כפול.

הערכותה השלמה ביום השלישי למלחמה. במהלך הלילה שבין היום השני לשלישי החליט שר הביטחון, בחדר המלחמה של פיקוד צפון, על דחיית התקפת הכוח נגד הסורים, שתוכננה לבוקר השלישי. החלטת השר התקבלה על־סמך שיקולים צבאיים, שהתבססו על הערכת העובדות בשטח: שני מהלכי האיגוף העמוקים, בציר החוף וכשולי הרי השוף, לא התממשו בעיתוי שתוכנן. כזכור, שני איגופים אלה הוגדרו בתכנון כתנאי מוקדם לתקיפת הצבא הסורי בבקעה מדרום, לתקיפת סוללות טילי הקרקע־אוויר ולמימוש החבירה המתוכננת עם הנוצרים. זאת ועוד יחידת המילואים המשוריינת שעמדה לתקוף באגף המרכזי של הכוח נמצאה אז בתהליכי „התגלגלות" ממחנה הקבע שלה לכיוון החזית(3).

בבוקר היום השלישי אושר לשתי היחידות לזחול באיטיות ארבעה־חמישה ק"מ קדימה במטרה לסגור את הפער מול הסורים, להתגבר על מערכי ההשהייה של כוחות אויב קדמוניים שמוקמו על הצירים, ולתפוס שטחים שולטים לקראת ההתקפה שתוכננה על המערך ההגנתי שהקימה בינתיים הדיביזיה הי"ו במרחב אגם קרעון. זחילות אלה נמשכו כל היום השלישי וגם בבוקר היום הרביעי.

„כעת אני יכול רק להתרגז"

משימתו של כוח־משנה מאולתר בבוקר היום השלישי הייתה לכבוש את ג'זין, החשיבות של תקיפת המערך הסורי במרחב ג'זין־כפר חונה הייתה כפולה: להשפיע על תוצאות הקרב הצפוי בבקעה על־ידי תנועה מהאגף המערבי של הכוח לעבר הר ג'בל־ברוך ולכיוון ציר שנמצא בבקעה הגדולה ממערב לאגם קרעון. עליו היה ניתן לנוע לעבר כביש ביירות־דמשק, ומעבר לו צפונה לכיוון בעל־בק, ולהשפיע על התמוטטות מערך המחבלים בגיזרה המערבית. התקדמות כוח המשנה החלה בסביבות השעה 11.00. שוב מסתמנים אילתורים: מוביל את הכוח מפקד יחידת שריון מוכחרת, שהוכפפה לכוח המשנה המאולתר רק בסמוך להתקפה ושמשימתה הקודמת שונתה.

לאחר חצות מדרבן הפיקוד את הכוח לתקוף עם אור ראשון צפונה בבתר־א־שוף במרחב ג'זין, ולכבוש את כפר חונה. בהמשך מתברר לאלוף הפיקוד כי התקיפה תידחה בגלל בעיות דלק. האלוף שאל מדוע לא טיפלו בדלק לפני כן: „כל הלילה עמד לרשותנו. כעת אני יכול רק להתרגז."

ביום רביעי פעל כוח המשנה המאולתר בשני כיוונים: האחד — יחידת שריון שנעה לכיוון ריחן־כפר חונה ועין־תינא לכיוון הציר בבקעה הגדולה: השני — כוח חי"ר לכיוון ג'בל־ברוך. לקראת ערב הגיע כוח זה לשיא הרכס של ג'בל־ברוך ויחידת השריון נערכה במאחי הכפר עין־תינא. שני נסיונות לכבוש את הכפר נכשלו. בסביבות השעה שבע בערב „עלה" מפקד הכוח על רשת הקשר היחידתית והורה נחרצות לכבוש את עין־תינא תוך מחצית השעה. הכפר נכבש וכל הלילה עבר בהתארגנות ובזוילוץ, ותנועת הכוח נעצרה למשך עשרים וארבע שעות כמעט.

בבוקר היום הרביעי התבצעה ... סוללות טילי הקרקע־אוויר הסוריות ... חיל האוויר. התקיפה, שהשיגה את ... מצויינות, הסתיימה בסביבות השעה ... בצהריים. במקביל המשיך הכוח ... בזחילותיו צפונה והגיע בשעות ה... למרחק של כעשרה ק"מ דרומית ל... קרעון.

1) עיין בספרו של ד"ר מוצטפא טלאס: ההגנה הסורי: המלישה הישראלית ... מוסד תשרין, דמשק, 1984.

2) ביום הראשון למלחמה חזר אלוף ... בן־גל מחו"ל. הוא התייצב במפקדת ה... לפנות ערב. אלוף בדגל היה אמור לפקד ... כוח אחר. לאחר שיחה בינו לבין ה... החליט האחרון על החלפת המפקדה... מפקדות הכוחות: המפקדה של ... את המשימה לתקוף בבקעה ... השנייה, שנועדה לתקוף בבקעה ... תפקיד אחר.

3) ההרגשה שרווחה אז בחדר המלחמה ... פיקוד הצפון הייתה שיש זמן. שום ד... בוער. מטרות המלחמה ליום השני לא ה...

בדרך לבוקרשט

חוגים מקורבים
מאת דליה שחורי

הנסיעה לבוקרשט, העומדת להתבצע היום, נועדה לקיים מיפגש עם מנהיגים ידועים של אש"ף ובהזדמנות זו, ואולי במטרה ראשונה, להעמיד במבחן את החוק שהתקבל בנעילת המושב הקודם של הכנסת, האוסר על מגע עם נציג או חבר הנהלה, מועצה או גוף אחר של ארגון טרור.

הנסיעה מעוררת שוב את בעיות הציות לחוק כאשר, לדעת אזרחים כלשהם, אין הרבים יכולים לעמוד בו. היוצאים לבוקרשט מערערים על הלגיטימיות של חוק ספציפי, אך לא על הלגיטימיות של חוקי המדינה. הם מוכנים כשובם לעמוד למשפט. אולם עדיין נשאלת השאלה מה הדרך לערער על חוק שאינו מקובל עליך או מנוגד למצפונך. האם על־ידי עבירה עליו, ואז אין מותר הנוסעים לבוקרשט על מקימי התנחלויות פרטיזניות בגדה המערבית, או בדרך של מאבק במסגרת החוק.

לקיחת החוק בידיים אינה הפתרון. יחד עם זאת, אינני בטוחה איך הייתי פועלת אילו היו מציעים לי להצטרף למסע. הייתי מתלבטת מאוד, זה בטוח.

לרענון הזכרון, החוק לתיקון פקודת טרור, שהכנסת קבלה ב־5.8.86, אוסר על אזרח או תושב ישראל לקיים „ביודעין וללא סמכות כדין, מגע בארץ או בחו"ל עם אדם הממלא תפקיד בהנהלה, במועצה או בגוף אחר כיו"ב של ארגון שהממשלה הכריזה עליו*** בארגון טרוריסטי, או המשמש נציג של ארגון כזה.

עוד קובע החוק, כי אדם לא יורשע אם הוכח לבית המשפט שהוא קיים את המגע בארץ או בחו"ל „משום קרבת משפחה בינו לבין מי שאתו קיים את המגע", או מפני שלוש סיבות נוספות: כדי לתת סיוע לקרוב משפחה הנמצא במצוקה, או כנציג אמצעי תקשורת המשתתף במסיבת עתונאים „ובלבד שהשתתפו בה נציגים של אמצעי התקשורת בין־לאומיים", או כמשתתף ברב־שיח בין־לאומי בנושא אקדמי־מדעי. שאורגן בידי מוסד אקדמי „ובלבד שלא קיים עימו מגע בעניין מדיני".

היה נדמה לי, בראשית השבוע, שיש הבדלי גישה כלפי הנסיעה בין ראש הממשלה יצחק שמיר ובין שר החוץ שמעון פרס. בירור נוסף העלה, שאין הבדלים כאלה. פרס סבור, שאש"ף מהווה מכשול לתהליך המדיני ולכן אין לו עניין בשום אקט, ולו גם שולי, שיביא לחיזוק אש"ף. יחד עם זאת, ייתכן שהוא לא היה מתערב ומפעיל את שגרירנו בבוקרשט אילמלא היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש. יועצו המשפטי סיפק לפתע, מבלי שנתבקש, חוות דעת, בה קבע, שהנסיעה למיפגש בבוקרשט תהיה עבירה. ברגע שחריש קבע זאת, לפרס לא נותר שיקול דעת. גם אם בקרב משפטנים קמו עוררין על קביעת חריש לפני שנעברה העבירה. כשמבקשים ממנו חוות דעת, יוצאת הנשמה עד שהוא מוציא אותה. כשלא מבקשים ממנו, הוא קל רגליים כצבי.

כיוונים חדשים במשרד החוץ

שמעון פרס
ואקאנס מנטאלי

שמעון פרס מרוכך מעט מאז עזב את לשכת ראש הממשלה. לוח הפגישות שלו הצטמק מדפים גדושים של פגישות בסרט נע לאיזה שלוש ביום. שנת המאה להולדת בן־גוריון מספקת, תודה לאל, תעסוקה ביום סגריר. ויש פגישות חגיגיות אחרות, לא משרד־חוציות. אחד ממקורביו מעדיף לתאר אותו כמי שנמצא עכשיו ב„ואקאנס מנטאלי", עד שיסתער מחדש על העניינים.

הוא ימשיך לעסוק, אומרים בלשכתו, בכל הנושאים שבהם עסק, רק בפחות אינטנסיביות וכפי שמתבקש — בפחות אחריות. הוא מתכונן לטפח ולהקים על הרגליים תחומים רדומים במשרד החוץ (תוך שילוב העובדים, ממהרים להדגיש). כן, הוא ייסע הרבה לחו"ל, כדי להסביר את עמדת ישראל, והוא גם יהיה פעיל בנושאי כלכלה וחברה, כממלא־מקום ראש הממשלה. בקיצור, הוא לא יניח ידו משום תחום, פרט אולי לאחד: הוא לא מתכוון לעסוק בהכנת הבחירות הבאות, לפחות לא בשנה הקרובה.

בלשכתו נבדקים עתה תחומי הפעילות השונים ודרכי העבודה של המשרד. וכבר מסתמנים שינויי דגשים, אשר יכתיבו בסופו של דבר כיוונים חדשים לפעילות משרד החוץ. מקורבי פרס אומרים, כי בעוד חצי שנה, כאשר המשרד יהיה פעיל ויעמוד על רגליו — „כל המשרד ירגיש אחרת. יראו שיוסי ביילין, ונמרוד נוביק לא רעבים להשתלט אלא חושבים איך להפעיל. תהיה עבודת מטה מסודרת".

השינויים שעליהם חושבים עתה הם אלה:

א. המרכז למחקר מדיני. המרכז הוקם במשרד החוץ בעקבות המלצות ועדת אגרנט, כדי שישמש זרוע מודיעינית נוספת, שתספק מידע לדרג הבכיר המחליט. המרכז טופח על־ידי יגאל אלון ז"ל והוזנח על־ידי משה דיין, שכידוע, ידע הכל לבד. מאז ועד היום פנה הודו של הממ"ר. עתה יש כוונה להפכו למרכז עבודת המטה של פרס ולהעמידו בשורה אחת עם שאר זרועות המודיעין.

הרעיון הוא לנצל את יתרונות המידע שיש למשרד החוץ ואירופה. מעצמות. התחום הכלכלי כדי לחזק את המרכז הקיים. כן יש כוונה לשלב בעבודת המרכז, בהתנדבות, אנשים מן העולם האקדמי. לשם עדכון והפריה הדדית. החומר שיוכן בממ"ר יעמוד גם לרשות הגורמים המחליטים, כלומר שר החוץ, ראש הממשלה, שר הבטחון, הקבינט.

ב. קידום נושא הצמיחה הכלכלית. על־ידי שילובו בעבודת משרד החוץ ונציגויות ישראל בחו"ל. הכוונה היא להפוך את עידוד היצוא ואת גיוס ההשקעות לחלק אולי אף עיקרי, בתפקיד נציגויות ישראל בחו"ל. הרצון הוא להגיע לכך, שאיש עסקים הנוסע לחו"ל יידע, ששגרירות ישראל במקום הימצאו היא כתובת עבורו.

הדרך לבצע הסבה זו היא באמצעות הדרכה בדרגים השונים וכמכוון בהכללה הנושא בתוכנית ההכשרה של צוערים במשרד החוץ. הדגש בנושא הכלכלי יקבע גם את המדינות שאת היחסים עמהן יחזור משרד החוץ לטפח. המזרח הרחוק ואירופה — אלה היבשות שיעמדו בסדר עדיפות ראשון.

בלשכת פרס מודעים לקשר שבין עסקים ומדיניות. מכירים בכך, שיכולת היצוא של ישראל מושפעת מן הדימוי המדיני שלה. מציינים, כי הפתיחות ההדרגתית שניראה עתה יפן, נוצרה, אולי, על רקע ירידת ההשפעה הערבית (התלות בנפט), אבל גם בגלל עליית הדימוי של ישראל כמדינה שוחרת שלום. לכן, וזה משתלב כבר בנקודה השלישית, פרס יגביר את נסיעותיו לכנימות הסברה ולהעברת מסרים אישיים במדינות יעד מבחינה כלכלית.

אפריקה, שהיתה בבת־עינו של המנכ"ל הקודם דוד קמחי, לא תזכה במעמד מועדף אצל שר חוץ החדש, וגם לא אוקיאניה. כיוון שהשיקול הכלכלי מכתיב את הדגש המדיני. סבורים בלשכת שר החוץ, כי מדינה שבה היצוא מישראל אינו מסוגל. תיאורטית כמובן. אפילו להחזיק את שגרירות ישראל במקום וגם אין לו פוטנציאל לכך — וזה המקרה עם רוב ארצות אפריקה — אינה יכול לעמוד בדרגת עדיפות גבוהה באינטרסים של ישראל.

ג. הכנסת מודרניזציה וכיוונים חדשים לנושא ההסברה. מדובר בהתוויית קו ההסברה על־ידי שר החוץ, תוך שיקוף הקונסנסוס של הממשלה. וכן בהכנסת טכנולוגיות חדשות, שיאפשרו כתיבה (בידי מומחים) ושיגור מהירים של חומר הסברה לנציגויות ישראל בחו"ל ולגורמים במשרד עצמו. הנושא ע"יין בשלבי בדיקה.

ההערכה מחדש של עבודת משרד החוץ נעשית במשותף על־ידי המנכ"ל המדיני ד"ר יוסי ביילין, המנכ"ל אברהם טמיר והיועץ המדיני של שר החוץ ד"ר נמרוד נוביק.

הממשלה כיום לימודים קצר

בקרב הכתבים המדיניים מורגש בימים אלה רפיון מסויים. אל לשכת ראש הממשלה נכנס אורח חדש, הרבה פחות פעיל, מתוך מזיגה, כנראה, של אופי ואידיאולוגיה. אמנם גם הוא בעד תהליך השלום, אבל שום דבר לא בוער. פחות ישיבות והתייעצויות, פחות אירועים, פחות מעשים. בלשכה השנייה, של שר החוץ, לעומת זאת, גם כן די שקט לפי שעה. נערכים, חושבים ושומרים במודע על פרופיל נמוך. שמעון פרס מסתגל, לא בלי כאבים, לתפקיד פחות חשוב, וגם מוכן להשאיר את הבימה פנויה ליצחק שמיר, שיראו שהוא מפרגן לו.

הצומת, שבה מוזקרים השינויים לעין בצורה הבולטת ביותר היא ישיבות הממשלה. עד כה היו שתיים בראשות שמיר, ובדרנצי להביא מונולוג, שערכתי מדברי מספר שרים, על שתי ישיבות אלה:

„מתחילת הישיבה נרמז, שהבעיה העיקרית היא איך להגיע לשעה 11.30, כי בתודעת האנשים נקבעה שעה זו כקו מינימום האומר, שאם הישיבה לא החזיקה מעמד עד אז, סימן שלא היו נושאים לדיון.

„השעה הראשונה מתחלקת בדרך־כלל כך: חצי שעה דיווחים של שר הבטחון, זה תמיד יוצר אצל הנוכחים הרגשת חשיבות מופרזת, כי רוב הדברים כבר התפרסמו בתקשורת. בסיום הסקירה ממהר ראש הממשלה להודיע, שהדיווח היה במסגרת ועדת שרים לענייני בטחון. תחושת הסודיות בקרב השרים גובר..

„אחר־כך יש עוד, במשך 19 דקות, אישור מינויים, ולאחר מכן סקירות שרים על פעולות משרדיהם. בסקירות מרגיש כל שר באריכות את תרומתו הייחודית למדינת ישראל ואת ההצלחות הגדולות של משרדו. כמובן שכל שר גם חוזר ומסביר, שאותם יעדים שהוא לא השיג, הם רק כתוצאה מהקיצוץ בתקציב.

„השעה כבר 11.25 והסקירה מסתיימת. הדקות מוקדשות לאישור נסיעות שרים. ב־11.30 הולכים הביתה, עם תחושה רגילה של יום למודים קצר מפאת מחלתו של אחד המורים."

ושמיר עצמו? אני שואלת. האם הוא עכשיו יותר פעיל? אחרי הכל הוא מנהל את הישיבות.

תשובה: „שמיר לא הגביה בנוכחותו. אין לו בינתיים נוכחות".

אלוהים עוזר למי שעוזר לעצמו

יחסו החיובי של עזר וייצמן כלפי מצרים ותהליך השלום, ידוע. בפגישה שקיים אתמול במשרד החוץ עם הכתבים המדיניים, הוא שיבץ רעיונות אלה במסגרת יותר רחבה. כדי לחזור ולהסיק גם ממנה, עד כמה חשוב לנו טיפוח תהליך השלום, רצוי דרך מצרים.

ארה"ב, אמר, עסוקה היום בבחירות ובבעיות כלכליות. פרט לכך, למימשל הנוכחי אין עניין בתהליך השלום כמו למימשלים קודמים. הסיכוי שמארה"ב תבוא יוזמה מדינית, קלוש. את חוסיין אי־אפשר להביא אל שולחן הדיונים בלי מצרים. ומאחר שנושא יהודה ושומרון צריך להיפתר במסגרת ירדן („את הבעיה הפלשתינית אנו רוצים לפתור בין יו"ש וירדן") — עלינו לקדם את המגעים דרך מצרים. „אם נחפש את השקל איפה שיש אור, אולי נמצא את השקל אבל לא נמצא את המטמון".

לישראל, אומר וייצמן, יש בעיית שווקים. הייצור התעשייתי המסיבי פונה היום מאירופה למזרח הרחוק. מדינות כמו יפן, קוריאה, טיוואן, הונג קונג, סין העממית, הן המדינות החשובות או העולות מבחינה כלכלית. ישראל מוכרחה מגע עם ארצות אלה, אבל הן ידברו אתה רק כאשר תהיה עם ככל העמים. כלומר, כאשר תהיה חלק במזרח התיכון. והיא תהיה חלק במזרח התיכון כשתשתלב בו. לכן הדגש על מצרים.

לסיכום: „בעזרת המצרים צריך להביא את הירדנים למו"מ. המצרים טוענים שדרכם יהיה אפשר להשפיע על הנושא. צריך למצוא את הדרך לכך שהפלשתינים יהיו מוכנים לבוא לדבר אתנו. אלוהים עוזר לאלו שעוזרים לעצמם. הסכם השלום עם מצרים הוא הדבר הממשי היחיד שיש לנו ביד. במשך הזמן הוא הוקהה, עד שגם הפך למעמסה. עלינו לתת למצרי את האפשרות להביא לידי כך שתקום מנהיגות פלשתינית, שתסכים לדבר אתנו. הנושא המדיני הוא בנפשנו". דברי עזר וייצמן.

● רייסר לא בדק

ח"כ מיכה רייסר מהליכוד הגיש הצעה דחופה לסדר היום של הכנסת בעקבות האישור שנתן משרד החוץ לרעיית הממונה הזמני על שגרירות ישראל באוסטריה גב' ירדן להשתתף במסיבת תה לנשות הדיפלומטים שערכה רעיית נשיא אוסטריה אליזבט ולדהיים. רייסר כתב בהצעתו הדחופה, כי החלטת משרד החוץ היתה „מישגה חמור ומעשה לאומי מביש".

אפשר להתווכח לגופו של דבר אם רעייתו של פושע נאצי הופכת אוטומאטית לפושעת נאצית גם היא. אבל הפרט המעניין הוא, שח"כ רייסר חשב בצורה סכמאטית: כיוון שיצחק שמיר הוא ראש הממשלה, אפשר לרדת על משרד החוץ. ח"כ רייסר לבטח לא ידע, שאישור משרד החוץ לגב' ירדן ניתן שלושה שבועות לפני מסיבת התה (וכמובן לפני שוולדהיים עלה שוב לכותרות בעקבות חשיפת התיק היוגוסלבי). כלומר, עוד כששמיר היה שר החוץ. האם רייסר טוען שיצחק שמיר אחראי ל„מעשה לאומי מביש" שיתבייש.

שושנה ארבלי־אלמוזלינו

● השרה שושנה

לעמוד ליד שושנה ארבלי־אלמוזלינו בכנסת בימים אלה, אחרי שביתת האחיות, זה להיות עד למצעד שלא נגמר של אנשים חשובים ולא חשובים, שבאים אליה ללחוץ יד, להביע הערכה, לתת... נשיקה. סצינת הנשיקות והיא כאילו הצעירה אותה אל מסלול, שהזרקורים בו אינם כבים לרגע. השתלה הכבר הראשונה, שביתת האחיות...

בטיפול שלה בשביתת האחיות, כך נרמה, היא הביאה למיצוי את כל המיומנות וחכמת החיים שנצברה בכל שנותיה כפוליטיקאית וכמי שלמדה את הדרך אל לב הבריות. בחכמתה היא ידעה להמציא לאחיות את הסולם לרדת מן העץ שאליו טיפסו ופניית הנשיא, שהיתה על פי הצעתה ובישולה. הנשיא לא היה מסתכן בפנייה שלא תיענה.

שבועים אחרי כניסתה לתפקיד שר בממשלה היא כבר הצדיקה את האמון שנתנו בה ופתחה אשראי ארוך מועד.

מי אמר?

מגיעים, על הכתבים המדיניים אתמול, הקריא השר עזר ויצמן קטע על השאלה הערבית בארץ ישראל, בו נכתב בעצם, על מתן הכרה עצמית לפלשתינים בגבולות המדינה העברית. מי כתב זאת? ועוד שאל וכולנו קראנו „ז'בוטינסקי", מי על דרך העתונות היה אמורה להיות הכתובת ללא ספק ומי על דרך הדריסה.

הנה מספר משפטים מעניינים מהקטע הנ"ל, הלקוח מספרו של ז'בוטינסקי „בדרך למדינה", ע' 198:

„שיוויון זכויות גמור של שני הגזעים (הערבים והעברים באר"י — ד.ש.) של שתי הלשונות ושל כל הדתות, ישרור במדינה. הקהילות, הדתיות, והשלטון העצמי הלאומי (ההדגשה שלי — ד.ש.) של כל אחד מהגזעים היושבים בארץ בעניני קהילה, חינוך, תרבות והצאות כחת פוליטית, צריך להשתכלל במידה הרחבה והמליאה ביותר. ואנו מאמינים, שבדרך זו יעלה בידי העם העברי היושב בארץ לשכנע את הערבים היושבים בארץ־ישראל ומחוצה לה, שעליהם להשלים עם הרעיון של ארץ־ישראל העברית".

בניגוד לעקרונות ההסתדרות

הסכמי העבודה האישיים הם תופעה חמורה. המחייבת התערבותו המיידית של האיגוד המקצועי. שיטה נפסדת זו פשטה כמגיפה במוסדות ההסתדרות. וועדי העובדים הרימו ידיים ונכנעו לתכתיבי המנהלים הכל־יכולים.

בכל מקום עבודה ששיטה אנטי־סוציאלית זו פועלת נוצר ניכור בין קבוצות עובדים. חוזה עבודה אישי נחתם לזמן קצוב ובכל עת יכול המנהל להודיע לעובד בחוזה אישי על הפסקת עבודתו. כך ששיטה זו הופכת את העובד לעבד נרצע של המנהל ומעניקה כוח בלתי מוגבל למנהלים היכולים לעשות במקום העבודה כבעליהם.

שיטה זו נוגדת את עקרונות ההסתדרות ויש לחסלה מיד.

מרדכי פלג, תל־אביב

לא כל השכירים מנהלים בנקים

עניין שכרם של ראשי הבנקים, הגבוה פי 10־15 משכרם של עובדים בכירים אחרים, הוא עניין חמור ביותר. אבל פי כמה וכמה חמור יותר שרוב השכירים במדינה משתכרים פי 10־15 ויותר מחלק גדול של שכירים אחרים במדינה, אין זה סוד, ששכירים רבים משתכרים 100־150 ש"ח לחודש — ללא שום הטבות שמקבלים השכירים החזקים יותר.

אין זה סוד גם, שרק תוספת יוקר אחת, של השכירים היותר חזקים (בהמשך רוב שנות האינפלציה), היתה לפעמים יותר גדולה, פי כמה מהשכר הכולל של השכירים החלשים. מדוע הציבור וכלי התקשורת לא יצאו למלחמה בעניין הזה, כשם שיצאו בקולות וברקים בעניין שכרם של מספר גדול של מנהלי הבנקים?

מדוע בעניין החלשים ביותר כולם מילאו פיהם מים?!

שמשון שיבק, בני־ברק

חוסר טעם

עד להיכן יכולה להגיע אטימות יכולנו להיווכח ב„על המשמר" מיום ה', ה־30 באוקטובר, בעמוד 4.

מכל החומר הנצוי במערכת לסתימת „מקומות פנויים" מצא העורך לנכון להכניס תצלום „אמנותי" מהסתיו, בנירנברג דווקא. נירנברג ואמנות, נירנברג ויופי. כך סתם בשביל קישוט, למלא חלל שנוצר בעיתונה של מפ"ם. ללא קשר כלשהו עם תוכן הגיליון. ועכשיו לך ותסביר להם מדוע זה חסר טעם ומעיד על אטימות יותר מאלף מלים. תלושות ומבולבלות ככל שיהיו. אם לעורכי „על המשמר" צריך עדיין להסביר שלגבי רבים נירנברג היא ערש הנאציזם. ושתצלומים — „אמנותיים" מגופה לסתימת חללים בעיתון מקומם לא יכירם. הרי שחבל על הנייר בימי זכרון.

דוד קרקאואר, עין המפרץ

הערת המערכת:
מסכימים עם דעתך.

שאלות למשטרת מוסקווה

חמישה בני נוער יהודים נעצרו על־ידי משטרת מוסקווה בליל שמחת־תורה, כאשר חגגו ורקדו יחד עם רבבות יהודים ליד בית הכנסת הגדול. העצורים עלולים להישפט באשמת „חוליגניות".

מילון בשפה הרוסית שיצא לאור במוסקווה בשנת 1960 מגדיר כך את המלה חוליגניזם: חוליגן הוא אדם משתולל ומפריע את הסדר הציבורי. חוליגן הוא אדם המתפרע בראש חוצות. כמה הפריעו את הסדר הציבורי הצעירים שרקדו בשמחת־תורה? היכן השכל הישר בהאשמה מרושעת זו של „חוליגניות"? מוקד שמחתם של הרוקדים אינו כידיעתם את הרזים והחבויים בספר התורה, כי אם בניצוצות יהודיים נפשיים, שאינם רבים. האם על כך חל חוק ההתפרעות „חוק החוליגניות"?

לא יעלה על דעתה של משטרת מוסקווה להאשים בחוליגניזם את אלה הרוקדים בכיכר האדומה ב־7 בנובמבר, יום המהפכה האוקטוברית הגדולה, אף כי סביר להניח שרוב הרוקדים אינם בקיאים במשנתו העשירית של לנין, מחוללה של המהפכה.

בעבר היו אנוסי ספרד ועתה אסירי־ציון. ואסירי השפה העברית. האם יש עוד מדינה בעולם המרשיעה אדם הלומד את שפת עמו והרשעה זאת אפשר לכנות חוליגניות.

מנחם טובין, תל־אביב

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

ערוץ ראשון

מאת דורית גפן

מציצים לגרשון

עלי-פי הסטטיסטיקות, הגירושין הם חזיון נפרץ בחברה הישראלית, וכל אחד מאיתנו יכול להעיד על עצמו, שכמה מחבריו הטובים הם גרושים. בתוכנית החדשה „כניסה חופשית" (שידור חי) בהנחיית שדרן הרדיו גבי גזית, שזכה למוניטין וגם לגידופים על תוכניתו הפופולארית „יש עניין", נבחרה תופעת הגירושין כאוברטורה למישדר החודשי החדש.

במשך שעה ארוכה ניסה המנחה להציג את ההיבטים השונים של הגירושין, כתופעה אוניברסלית, וגם כבעיה ישראלית ספציפית. התוכנית הציעה לנו „מכל טוב". כמה סצינות של זוגות על סף פרידה וסיום הנישואין בביצוע שני מומחים ויועצים — פסיכולוג ועובדת סוציאלית, אשר הודהו בצורה מרשימה עם המצבים והקונפליקטים של בני הזוג במצב משברי.

שמענו שני משפטנים, האחד (בר-שלטון) הציג את הפנים הפחות סימפטיות של עורכי-הדין, המטפלים בתביעות גירושין, השני זרח רוזנבלום אשר הציג פנים רגישות ומעודנות יותר של המקצוע.

החלק של העדויות האישיות (המקרים הפרטיים שהופיעו במישדר) הציג את בעיות הגירושין — בעיקר את החלק הטראומטי שלהם הן במישור הבין-אישי של שני בני הזוג, המגיעים למסקנה שאינם יכולים לחיות יותר יחד, והן את דרך התלאות הקשורה בבתי-הדין הרבניים ובחלוקת הרכוש, שלא לדבר על הילדים, אשר הופכים לא פעם לנשק בידי אחד ההורים נגד בן או בת זוגו.

קשה לומר כי המישדר העמיק בטיפול בנושא הגירושין. הרצון להקיף זוויות רבות ככל האפשר של הבעיה גרם בהכרח להתייחסות רופפת ושטחית ביותר ברוב ההיבטים של הגירושין — כתופעה אנושית, חברתית ומשפטית וכלכלית. כמובן, אין להתעלם מכך, שבנושא אינטימי כמו גירושין יש חשיפה אישית. איני יודעת מה חשבה והרגישה אשתו של אחד המשתתפים (גרוש) אשר סיפר, כי גילה שלאשתו יש גבר אחר. האומנם זו האמת כולה? גם אם זו האמת של אותו איש, יתכן כי גם לאשה יש גירסה משלה, ואיני בטוחה כי ניתנה לה הזדמנות (האם הציעו לה?) להביא גם את „הצד" שלה. כמו גם הבעל של אחת הגרושות שריכרה.

אף שהגירושים הם תופעה רווחת מאוד, הרי בעיקרו של דבר, מדובר בעניין פרטי של שני אנשים, אשר נכשלו בניסיונם לחיות יחד, וספק אם אפשר להקיש מכישלון של זוג אחד לגבי זוגות אחרים. החלק המשותף הכללי יותר, קשור לתהליכים הביורוקרטיים של הגירושין (רבנות, עורכי-דין, בלשים וכו'), אשר גם בו הרבה תלוי בבני הזוג, ובמידת הרצון שלהם לפגוע זה בזה.

גבי גזית, בטבילה הראשונה, הפגין פעלתנות רבה (הוא התנועע ממקום למקום באולם החאן הירושלמי) וקצת קוצר-רוח, שנבע כנראה מרצונו להספיק לגעת בכל הנושאים הקשורים לגירושין. עם זאת, גזית הצליח להעניק דינאמיות למישדר, שמטבע הדברים בוודאי סיקרן צופים רבים, שהרי „להציץ" אוהב כמעט כל אחד.

אמו, בנה

בסיום השיחה של רם עברון („זה הזמן") עם מזכיר הממשלה החדש, ד"ר אליקים רובינשטיין, ביקש האורח לסיים באקורד רציני.

אפשר להבין אותו, לאחר שעברון הקריא בפניו ציטוטים של אמו של רובינשטיין, אשר סיפרה בשבחו וכשרונותיו הגאוניים. קשה לדעת מה ביקש עברון שאורחו יעשה — האם היה עליו להכחיש את התפארויותיה של אם עבריה, שהיא במקרה אמו. או אולי ציפה שרובינשטיין יוסיף עוד כמה שבחים משלו על עצמו? גם הקוריוז של עניבות הפרפר, בהקשר שעברון הציג אותו (השוואה בין הופעתו של השגריר נתניהו בתקשורת לעומת רובינשטיין) היה מיותר. רובינשטיין דחה, כמובן, את הרמז לגלות את כישוריו כחקיין שרים ואף לא התפתה לספר בדיחה באידיש.

העימות בין דעותיו והשקפותיו האישיות של רובינשטיין לבין עבודתו היה מעניין, בעיקר בדרך שבה פתר אותו המרואיין. אך הרי שאלות אלו יכולות להיות נכונות ומתאימות להרבה מאוד בעלי תפקידים. ההתנגדות בשעתו להסכמי קמפ דיוויד, לא מפריעה היום לראש הממשלה, יצחק שמיר, ואף לא לשר משה ארנס, לדבוק בהם כאילו היו כתבי-קודש. והרי מזכיר הממשלה, עם כל הכבוד לחשיבות התפקיד, אפילו הוא משמש גם יועץ לראש הממשלה, אינו האיש הקובע את מדיניות הממשלה, ולא את החלטותיה.

פרק מעניין בשיחה היה קשור לעבודתו המשותפת של רובינשטיין עם משה דיין. מן השיחה עם מזכיר הממשלה החדש מתקבל הרושם, כי החשש של אמו, אשר אותה ציטט עברון, כי יאכלו אותו בגלל שהוא גם דתי וגם ימני, הוא חשש מוגזם, ורובינשטיין יצליח לפלס את דרכו בממשלה, ולצאת „שלם".

ליאה קניג

מרים זהר

פירגונים בצמרת

רם עברון ריאיין לקינוח את שתי כלות פרס ישראל לשנת תשמ"ז, השחקניות מרים זהר וליאה קניג.

במקרה או שלא במקרה, עומדות השתיים להופיע בקרוב בהפקה חדשה של ההצגה מירלה אפרת, כאשר כל אחת מהן מגלמת לסירוגין את תפקיד מירלה ומלכה. זהר וקניג ראויות בהחלט לפרס היוקרתי שיוענק להן על פעילותן התיאטרלית ב„הבימה". בשיחה איתן, היו רגעים של יחסים בין שתי שחקניות מעולות, אשר הצלחתה של האחת אינה מפריעה להצלחתה של חברתה. אפשר היה בהחלט לחוש ולראות את ההערכה ההדדית שיש לכל אחת מהן כלפי רעותה, כמו גם את הבטחון העצמי שלהן בכשרונן, שאותו כבר הוכיחו פעמים רבות מאוד על הבמה.

דמעות, דמעות

מני פאר אוהב לרגש את צופיו, ואם אפשר גם להוריד להם כמה דמעות התרגשות, הרי זה משובח.

אבל מרוב דמעות, מאבד פאר את הפרופורציות. כמה דברים אמודיים לאחר שהביא לנו לפני שבועיים את סיפורה של התינוקת סיניה, שהיא היום אשה ישראלית, הנשואה לרופא בכפר הבדווי לגיה, סיפור מרגש באמת, הביא לנו פאר המשך – בתוכניתו כלילשבת. מסתבר, כי בידי אחד הצופים נמצאה שרשרת חרוזי ענבר של אמה של סיניה – סאנה. ובהשפעת כבר החליט האיש למסור לה את המזכרת היחידה מאמה המתה.

הסיפור של האיש היה מעניין, אך אפשר היה להסתפק בו. אבל לא, מני פאר רוצה דמעות, והוא מעלה שוב את סיניה ובעלה לבמה, וחושף אותה ברגע קשה ביותר.

קצת רגישות וטעם טוב לא יזיקו לו. גם החיטוט בפרשת התמוטטותו הנפשית של הזמר יהורם גאון היה מסוג הריגושים שאפשר להתנזר מהם. על הטעם והטוב שלום.

תרבות ואמנות

בעריכת עלינא תורי

מוסיקה

התזמורת הקאמרית של פולין לראשונה בארץ

ירז'י מקסימליוק – מנצח ומנהל מוסיקאלי

מאת יעל ישראל

עם התחדשות קשרי התרבות בין ישראל לפולין מגיעים אלינו לאחרונה להקות מחול ופולקלור, תזמורות וקבוצות תיאטרון מפולין. המתקפה הפולנית הבאה מגיעה בשבוע הבא מכיוון המוסיקה הקלאסית. בינו לחודש תגיע לסיבוב הופעות של שבוע התזמורת הקאמרית הפולנית. עם מנצחה ומנהלה המוסיקלי ירזי מקסימליוק, ועם הכנר הסולן קזשטוף יקוביין.

התזמורת הקאמרי נוסדה בשנת 1972 ליד האופרה הקאמרית של וורשה בידיו של מקסימיוק, ותוך שנים ספורות נתגלתה על-ידי אמרגנים במערב ומאז היא עורכת סיבובי הופעות כמעט בכל מקום בעולם. הם הופיעו כבר בקרנגי הול, במרכז הברביקן בלונדון, במרכז „קנדי" בוושינגטון ובפסטיבלים של זלצבורג, אדינבורו, וינה, לוצרן וורשה, וכמעט בכל מקום בו הם מופיעים מספרים על התורים הארוכים המשתרכים לפני הקופות.

בארץ אין מכירים את פעילותה הענפה של התזמורת, למעט משוגעי מוסיקה, לא יודעים שעם התזמורת הופיעו מחשובי הכנרים בעולם ביניהם הנריק שלינג, גדעון קרמר ושלמה מינץ הישראלים, וג'יימס גאלווי. אין יודעים גם שבשנת 83 הוזמנה התזמורת להופיע בפני האפיפיור, באחוזת הקיץ שלו, ביחד עם הכנר יהודי מנוחין והזמרת מירה זכאי, ושהתזמורת משמשת כשגרירת רצון טוב של פולין, במרכזי מוסיקה בעולם, כולל במוסקווה, שהיא נחשבת אחת מהאנסמבלים הקאמריים המובילים בעולם, בתחום כלי הקשת. אף שגיל הנגנים צעיר יחסית, ונע בין 24-40.

על התחרות הניטשת בין הנגנים להתקבל לתזמורת היוקרתית סיפר השבוע, במסיבת עיתונאים הכנר קזשטוף יקוביץ, מהבולטים בכנרי פולין — והוסיף כי התזמורת סקרנית לדעת כיצד יקבל הציבור הישראלי מלחינים פולניים כמו לוטוסלבסקי. בצד פניני בארוק ויצירות רומנטיות אחרות שהתזמורת תבצע. ואכן, ברפרטואר המגוון שלה יש יצירות מתקופת הבארוק ועד ליצירות מודרניסטיות מן המאה ה-20, כאלה שנכתבו במיוחד עבור התזמורת, שעד היום הקליטה כ-50 תקליטים שזכו בשלל פרסים בינלאומיים.

בסיורה הראשון בארץ תופיע התזמורת ביצירות קלאסיות משל מוצארט, ויוואלדי ובאך, בצד יצירות פולניות חדשניות. קונצרט גאלה חגיגי בהשתתפות ראש הממשלה יתקיים בהיכל התרבות ב-[illegible] ב-14/11, רחובות ב-15/11, [illegible] חיפה ב-16/11, באולם קראון [illegible] בחסות טדי קולק, בעין [illegible] וקונצרט הנעילה יתקיים [illegible] הסינפוניטה הישראלית 19/11.

עתה מצפים ל[illegible] עם הופעותיה של התזמורת [illegible] הישראלית בוורשה בחודש [illegible] יקוביין כל הכרטיסים לקונצרט [illegible] מוזמן, והם כה כבר מצפים [illegible] עינים.

קונצרט ראשון

מנצח אדיר

מאת אביבה שלח

קונצרט למנויים מס' 2 של התזמורת הפילהרמונית הישראלית (סדרת ריח) בניצוחו של סר גאורג שולטי. התכנית: רוול — „דפנים וכלואה", סוויטה מס' 2; מאהלר — סימפוניה מס' 5 בדו-דיאז מינור. היכל התרבות 28.10.

גיאורג שולטי

גיאורג שולטי הוא מנצח אדיר. יש בו אלגאנטיות אירופית כובשת וסגנון שאני אוהבת. שום דבר בתנועותיו אינו מוגזם, אך גם מאום לא נעדר ורק בקווים קטנים שהוא משרטט בגופו, לעיתים בחינוך אצבע בלבד, טמונת העוצמה.

אין פלא, איפוא, שכל אלה הבהיקו משלל ניצוצות בסוויטה הקסומה של רוול. עולם האגדה נשזר בקסמי הבאלט הרוסי בפאריס של תחילת המאה. כשאליהם נצטרף התיזמור המבריק של אמן הצבעים והמושים, תחת שרביטו של שולטי הפכו כל אלה למקשה זוהרת. תזמורת במיטבה.

לא כל כך אהבתי את מה ששמעתי בחלקו העיקרי של הקונצרט. לא ששולטי לא הפיק מן התזמורת רגעים נפלאים. כלי הקשת היו ממש נהדרים וגם לאחדים מכלי הנשיפה היו רגעים רבים של חסד. רבר[illegible] קשה מאוד להפשים בו. למשל את הקרנות. אבל סימפוניה של מאהלר אינה רק אסופה של רגעים טובים או יפים. מבחנה הוא במהות עריכית כוללת ובזאת חשתי אכזבה. אולי זה עניין של טעם ואולי של טמפרמנט. אבל הצידה ששמעתי לא גרמה לי את ההתרגשות לה ציפיתי.

פתיחה חגיגית

מאת מדי שני

קונצרט למנויים מס' 1 [illegible] סימפוניית חיפה. מנצח [illegible] סולנים: גילה יערן, [illegible] בריטון, מקהלות [illegible] פרינץ למסרכט. [illegible] 26.10.88. בתוכנית: ברהמס [illegible] וטראגית, אופ. 81 [illegible] 48.

עונת הי"ג של תזמורת [illegible] חגיגי, שהתכנית [illegible] בראהמס. שלוש מקהלות [illegible] אגודת שוברט [illegible] הילרן השתתפו בביצוע [illegible] הרקוויאם הגרמני. יש [illegible] עיר תאומה של חיפה [illegible] חיפה לפני שנתיים. [illegible] כאירופה.

לאלה שציפו לשמוע [illegible] עצובה ותפילה [illegible] הפתיחה הטראגית [illegible] טראגי שהוא, כי [illegible] ועצמאי, יצירה [illegible] כנה זוג לפתיחה [illegible]

[illegible] הפסוקים מתוך [illegible] לשבעת הפרקים [illegible] הגרמני, המחווים [illegible] התפקיד המרכזי [illegible] והבריטון מתערבים [illegible] קצרים.

[illegible] מקהלה מעולה [illegible] עם המקהלה [illegible] שירות המקהלה [illegible] דיקציה טובה [illegible] בקבוצת הטנורים [illegible] דבר שהפריע [illegible] גילת יערן [illegible] וינמלר הרשים [illegible] תאם את מגנון [illegible] היה מהימן [illegible] בהדרכתו [illegible] הצליח המוסיקאים [illegible] של יצירה וקאלית [illegible] המאזינים הביע [illegible] כפיים ממושכות.

הערב כולו היה [illegible] וחגיגי.

תיאטרון

בית משותף בשכונת התקווה

מאת ציפי שוחט

בשכונת התקווה בנו אודיטוריום חדש והוא באמת סיבה למסיבה. התיאטרון הקאמרי ותיאטרון לילדים ולנוער שיתמר מעולה והנגר בשבוע שעבר, יחד עם תושבי השכונה, שבוע של תיאטרון.

נמכרו מינויים לארבע הצגות במחיר מוזל ותושבי השכונה הגיעו ומילאו את האולם שבו כ-500 מקומות. מסתבר, שגם בשכונות יש קהל לתיאטרון.

את השבוע חתם אירוע בשם „בית משותף", שהוא משחק סימולציה תיאטרלית. מדריכות מתיאטרון ילדים ונוער, נסיה, אסתי, עליזה, טובה ואידית, עלו על הבמה שבכיכר ליד האודיטוריום ובשיתוף מתנדבים מהקהל הציגו את דיירי „הבית המשותף", בית שכל דייריו משוחחים זה עם זה וחיים בצוותא שם בלתי נסבלים.. מי שנשאר עד הסוף, יכול לראות איך סובלנות ועזרה הדדית מצליחים להביא לרוויקים. כמה מאות תושבים הגיעו, הרבה נוער וגם ילדים קטנים בפיג'אמות שנוצאו מהמיטה כדי לחזות בהפגנה.

אבות ובנים

[illegible]

המפתחות בפנים

בעריכת יואב אביב

חיפה יורדת למחתרת

[א]לו גוראל, צ'יץ' וקולק היו מאמינים בחזונו של הרצל, היו עדינו [נר]אות אחרת. אבא חושי האמין בכך וחנך את הרכבת התחתית [הר]אשונה בחיפה. גוראל הבין רק עכשיו שזו הדרך הנכונה. אם [הכ]ל יתנהל על-פי התוכניות, גם תושבי חיפה יהפכו לחפרפרות, [כמ]ו בפאריס ובלונדון.

[כ]שבא עידן מסילות הברזל לאירופה, [illegible] אנשי מעשה שראו בסלילת [illegible] מסוימים מעשה אווילות, שכן [illegible] מרכבת דואר לא היה לה שם [illegible] טעמים מספיק. אז עוד לא ידעו [illegible] האמת הנראות לנו היום כילדותית [illegible] הפשוטות: שלא הנוסעים מזמינים את המסילה אלא להיפך, המסילה מזמנת את הנוסעים, אומנם בהנחה שקיים לכך [illegible] תחום".

[illegible] תתפלאו, אבל דברים אלה לא אמר שר התחבורה שלנו, חיים קורפו, וגם לא שלמה להט, ראש עיריית תל-אביב. אילו היו הם [illegible] אותם, היו נראות ערינו כיום אחרת. [א]ילו אומרים דיינו אילו האמינו מנהיגינו בדברים אלה ופועלים ברוחם. דברים אלה, אמר לא אחר מאשר חוזה מדינת היהודים, בנימין זאב הרצל, והוא אף כתב אותם בספרו מדינת היהודים. אילו ידעו מנהיגינו את האמת הנראית לנו, העם, כילדותית בפשטותה [illegible] כדברי החוזה — אולי לא היו חיפה, ת"א וירושלים נסחמות מעומס תנועה ואולי היינו חוסכים כמה מאות נפגעים כשנה מתאונות הדרכים המתרחשות ברחובות הערים.

■ **רכבת מפגרת**

[אכ]ן, ששר התחבורה החל בשנה האחרונה [בת]יכון של הרחבת התשתית הקיימת בארץ, [ו]הוא עושה זאת, לצערנו, מעט מדי ומאוחר [מדי]. ראשי הערים אולי יכולים עם הרבה [illegible] נפש ולחץ מפלגתי מכל סוג שהוא, [illegible] משהו — אך גם זה מעט מדי. לצורך [illegible] בעיית התשתית, קודם-כל התשתית [הת]חבורתית בישראל, חייבים להשקיע כיום [סכ]ומים הנשמעים כלקוחים מתוך עולם [ה]אגדה, וזאת כיוון שעד היום לא נעשה דבר. [illegible] בחיפה תשתית מתקדמת לרכבות [illegible] שתענה על כל הדרישות של שנות [illegible] הנמצאות בשערינו, דרוש סכום [illegible] לשני מיליארד דולר. ומי שחושב [illegible] זה נראה מוגזם, די אם יזכור כי כריית [illegible] כולל רכבת ומסילה, מחירם בממוצע [illegible] מיליון דולר לק"מ בתנאיה [illegible] הגיאוגרפיים של חיפה, הדומים גם לאלה [illegible] ירושלים. למעשה, חלק מבעיית התשתית [illegible] הגדולות נובעת מהיות רכבת-ישראל [illegible] ממשלתי, שדרך שנים ארוכות במקום, [illegible] גם היום. רכבת-ישראל קרובה יותר [illegible] הפחם מאשר לרכבות מתקדמות [illegible] כיום על מסילות העולם. רכבת זו [illegible] בקו נוסעים קצר ומצומצם בעל [illegible] שירות גרועה ולא ניסתה להתרחב [illegible] מסחריים נוספים. אילו היו מנהיגינו [illegible] בחזונו של הרצל, כפי שמאמינים בו [illegible], למשל, יתכן שלא היו נזקקים [illegible] כמו ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, [illegible] מנוס מהפעלת תוכנית סגירת מרכז [illegible] לרכב פרטי ובמלים אחרות „תוכנית [illegible] אילו היו מאמינים, אולי לא היו [illegible] על דעתם ראשי עירינו הנכבדים, צ'יץ [illegible] קולק, את הרעיון של שימוש בסנדלי [illegible] כדי למנוע חניית כלי-רכב במרכזי [illegible] סטגט אולי שבחו"ל אינו משמש [illegible] הרכב המפריע לזרימת התנועה אלא [illegible] רכב שלא שילם את אגרת החניה [illegible] כשבוע שעבר טענו בעלי עסקים [illegible] החלוץ בחיפה, שהוא אחד משני הרחובות הראשיים בהדר-הכרמל, כי חיפה הופכת לפרובינציה של הקריות, משום שאנשים נמנעים מלהגיע למרכז העיר לקניות ומעדיפים לערוך אותן בקריות ובמפרץ, שם יש מקומות חניה ואין סנדלי דנוור. ואם כך, מה הועילו חכמים בתקנתם? למעשה, אם להתרשם מטענות הנפגעים, הרי שגוראל וחבריו בעירייה מצליחים — לאט אבל בטוח — להעביר את מרכז העיר למפרץ. ואם כך, אולי כדאי להפסיק לסנדל במרכז העיר ולעבור עם ההוכי החדש של העירייות מרנוור למגרשי החניה במפרץ.

אריה גוראל נחשב בעיני רבים בעיר הכרמל להיפוכו של אבא חושי, שראה את חיפה כעיר פועלים ותו לא. גוראל מעדיף לקרוא לחיפה עיר תעשיה ומבקש תנאים ובילויים לצד העבודה. בנושא חשוב מאוד לתושבי חיפה, לא חלוקים בדעותיהם אבא חושי המנוח ואריה גוראל יבל"א. חושי החל את בניית הרכבת התחתית הראשונה והיחידה בארץ וגוראל, שאינו מצליח למצוא פתרונות לבעיית התחבורה ההולכת ומחריפה בעיר, השתכנע כי יש להמשיך את בניית הרכבת התחתית, ואילו בכך יהפכו תושבי חיפה לראשונים שיזכו בתחתית יעילה או כרמלית כפי שהיא נקראת בחיפה וזאת, תודות לאבא חושי. כדי לחבור את הכרמלית החיפנית לרכבת תחתית של ממש, יש להוריד את חיפה למחתרת כפי שנעשה בלונדון, בפאריס ובערים רבות אחרות בעולם. לכרמלית הנוכחית, בעלת הקו האחד והיחיד ממרכז הכרמל, יש להוסיף לפחות עוד שישה קווים שונים. אולם בשלב הראשון מסתפק ראש העירייה בשיפוצו של הקו הקיים ובתוספת שני קווים באורך של 14 ק"מ. בשלב הבא מדובר על קו נוסף.

■ **עיר תעשיה**

יישומה של תוכנית הרכבת התחתית בחיפה הוא הקשה ביותר ליישום בגלל מבנה העיר. וחרף זאת, שב לפני כשלושה שבועות אריה גוראל מצרפת כשבאמתחתו הצעה, שהעיר כנראה לא תוכל לעמוד בה בתנאים שניתנה. אולם אם ישופרו תנאים אלה יתכן שחיפה לא תזדקק ל„תוכנית סינגפור" וגוראל ייבחר גם בשנה הבאה לעירייה. בשלב הראשון, העומד לפני ביצוע בכל מקרה, סוכם בין ראש עיריית חיפה לחברות „מטרו וטראנסטאק" הצרפתיות על שיפוץ הכרמלית הקיימת. לכרמלית הקיימת יש קו ממרכז הכרמל לעיר התחתית, הכולל בסך-הכל שש תחנות הממוקמות בשלבים שונים לאורך מידרון הכרמל. על-פי התוכנית ישופצו תחנות הכרמלית בת ה-30 והנוסעים בקו זה ייהנו מרכבת תחתית יעילה ברמה אירופית, שתוכל להתחרות היטב באוטובוסים האיטיים-יחסית של „אגד" אך המטוארים הרבה יותר מהרכבת הקיימת.

[illegible] העולם מתנהלים חיים ועסקים בתחנות הרכבת מתחת לפני האדמה

■ **כרטיס משולב**

בשלב השני של תוכנית הרכבת התחתית החיפנית, מתוכננים שני קווים נוספים מתחנת כיכר פאריס בעיר התחתית, דרך שכונת קריית-אליעזר לשכונת בת-גלים, והקו השני אמור לקשר את מרכז הכרמל דרך שכונת אחוזה, עם שכונת נווה שאנן. שני קווים אלה אמורים להסתיים תוך שש שנים מהיום, אם אמנם ייחתם החוזה בהשקעת ענק של 450 מיליון דולר. בשלב השלישי שלגביו הסכים ראש עיריית חיפה להרחיק-לכת בחלומותיו ולגבי מחירו עדיין אין אומרן — מדובר על קו תחתית בין נווה שאנן לעיר התחתית, לסגירת מעגל מסוים, וכבר כבר לבנות רכבל מסחרי משכונת נווה-שאנן לאיזור התעשיה של מפרץ חיפה, במטרה להקטין את זרימת התנועה של כלי-הרכב בשעות השיא לאיזור התעשיה ובחזרה ממנו.

ראש עיריית חיפה תולה תקוות גם במשרד התחבורה העברי, שזה אכן יעמוד בהתחייבותו ויבנה את רכבת הפרברים הראשונה בחיפה, בהשקעה צנועה יחסית של 20 מיליון דולר. לדברי ראש העירייה, תנוע רכבת זו בין נהריה לקריות לחיפה ולטירת הכרמל בדרום העיר, והיא תתוכנן לפגוש את הרכבת התחתית בכיכר פאריס או בבת-גלים, למען יוכלו התושבים להמשיך בדרכם מתחת לאדמה. מה שמונע כיום את חתימת ההסכם עם הממשלה הצרפתית, שתממן את הפרויקט כולו הוא ויכוח על ארבעה אחוזי ריבית שנתית ושחזור ההחזר, שם יש מינימום 15 שנה הפרש. עליו חלוקים ראש העירייה והצרפתים. תושבי חיפה מקווים כי לא יהיו אלה השנים שיצטרכו להמתין עד תחילת הפרויקט.

תוכניות, מפורטות ומרניקות — מה יהיה ואיפה — עדיין אין בחיפה. ראש העירייה, שחושב הוא כרטיס נסיעה משולב ברכבת התחתית ברכבל באוטובוס וברכבת הפרברים. וכנראה גם כרטיס מוזל לכל אלה — אינו די בטוח בהוצאת הפרויקט לפועל, ועל כן הוא ממתין לאו.קיי. צרפתי.

[illegible]

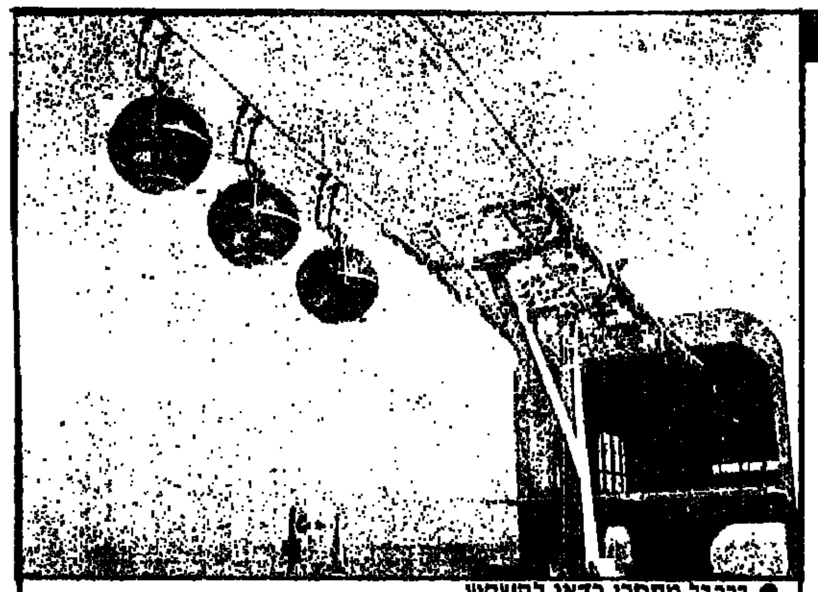
● ברכבל מסחרי כדאי להשקיע

תוכנית סינגפור בחלקים

בעיות התנועה בחיפה החריפו בשנים האחרונות ופרנסי העיר נוהגים במדיניות של כיבוי שריפות. הם מנסים לפתור את הבעיות בשלב זה ללא השקעה ממשית או לדחות את ההשקעה כפי שנעשה בשיפוץ גשר רושמיה.

שכונותיה העליונות של חיפה — נווה-שאנן, אחוזה דניה ועוד — חדשות יחסית, דרך רופין, רחוב שמחה גולן ודרכים נוספות שנסללו בעיר. הן רחבות ומאפשרות לתנועה בנפח גדול לזרום ללא בעיות מיוחדות. דרכים אלה עומדות, בינתיים, בעומס גם בשעות הקשות. אולם הבעיה של חיפה מתחילה בצוואר הבקבוק הנוצר בכניסה למרכז העיר, בשכונת הדר-הכרמל, שם ממוקמים רוב המוסדות הציבוריים והגופים הרשמיים.

■ **תופרים טלאים**

דומה שעיריית חיפה נוהגת לעתים ללא תיכנון ממשי מוקדם ותופרת טלאים באזורים שונים בעיר. כך למשל, הוחלט לפני יותר מחצי שנה על סגירתו של רחוב הגיבורים לתנועת רכב פרטי בין השעות 7 בבוקר ל-9 בבוקר. השעות בהן קיימת זרימה גדולה של תנועה מאיזור נווה-שאנן והקריות לחיפה. המטרה היתה לאפשר לאוטובוסים של „אגד" ולמוניות נסיעה מהירה עד הכניסה להדר באיזור קולנוע רון ובאיזור בית-הכנסת המרכזי. אולם מה שלא תוכנן ולא נחזה כראוי הם הפקקים הענקיים הנוצרים מדי בוקר. מאז הונהג הסדר זה משכונת נווה-שאנן לעיר ומאיזור הקריות לחיפה.

הפקק האחר, משתרך משכונת נווה-שאנן עד לעיר התחתית, כיוון שעל כלי-הרכב הרבים לנוע ברחובות הצרים של העיר התחתית ולטפס להדר. פקק התנועה השני פוגש בפקק זה בעיר והוא נמתח מדי בוקר כבר מאיזור בת-הויקוק.

מה שנוצר בעקבות ההסדר החדש הוא, שאמנם הרכב הציבורי נע במהירות בקטע הסגור לתנועת רכב פרטי, אך היות והאוטובוסים מגיעים מאותם אזורים מהם מגיעות המכוניות הפרטיות, הם תקועים בפקק הענק עד הגיעם לרחוב הגיבורים, וכך יוצא שלמעשה לא קיים חיסכון ממשי בזמן.

■ **מידרחוב אירופי**

חכמי עיריית חיפה נתקנאו בירושלים ובתל-אביב, שהודיעו על הפיכת רחוב למידרחוב, כנהוג בערי אירופה. בדיקה עסקית העלתה, כי הרחוב המתאים לביצוע התוכנית הוא רחוב נורדוי. רחוב זה הוא אחד מארבעת הרחובות המרכזיים ביותר בשכונת הדר-הכרמל. הוא מאכלס עשרות בתי עסק מסוגים שונים, ולאורכו הותרה החניה לרכב משני הצדדים.

ביולי נסגר הרחוב לצורך המידרחוב המיוחל, ומאז זורמת התנועה שעברה ברחוב לכיוון רחוב ארלוזורוב, ומשם לבלפור ולהדר. מרחוב בלפור הפך עמוס. והפרעות רבות לתנועה נרשמות לאורך היום מהצטלבות רחוב זה עם רחוב נורדוי. שני הרחובות השכנים לרחוב נורדוי, פבזנר וירושלים הפכו למגרש חניה ענק. נהגי חיפה משלמים קנס של 50 לש"ח וחונים על המדרכות בלית-ברירה. על-פי התוכניות, ייסגר בקרוב מגרש החניה בחצר הטכניון הישן, במסגרת להשלמת מוזיאון טכנו-דע.

■ **אין חניה**

בימי שבת בערב, יום הבילוי ההמוני בחיפה, נסתמת שכונת בת-גלים. לאורך חופה של השכונה, בנתה העירייה טיילת, את תחנת הרכבל התחתונה ואת מועדון הספינה. אלה מושכים אלפי מבקרים החוסמים עם מכוניותיהם את רחובות השכונה. פרויקט הרכבל והטיילת תוכנן והושלם כבר לפני זמן רב. עד היום לא דאגו בעיריית חיפה להכשרת שטחי חניה למאות המכוניות המגיעות למקום. אף ששטחים יש באיזור בשפע.

הכניסה לשכונת בת-גלים נעשית דרך צומת דולפין, צומת התחנה המרכזית החדשה. דרך צומת זה עוברים מדי יום עשרות-אלפי כלי-רכב בכיוונים שונים, שכן כל רכב המבקש להמשיך את דרכו לצפון-הארץ מהדרום, נאלץ להיכנס לחיפה ולחצות את צומת דולפין. בעייתה הגדולה יותר של צומת דולפין נמצאת במרחק 50 מטר ממרכז הצומת, מערבה לכיוון נמל חיפה ובית-החולים רמב"ם. שם עוברת מסילת הברזל של רכבת-ישראל ואמבולנסים הדוהרים לבית-החולים ובתוכם פצועים נאלצים להמתין לעתים זמן רב למדי, עד מעבר הרכבת. שר התחבורה וראש העירייה הודיעו, כי חברת נתיבי-איילון תעבור גם בחיפה ותבנה מחלף ענק. בינתיים, מלבד הצהרות — לא נעשה דבר.

יואב אביב

תיאוריה בבית הספר

[illegible]

בעריכת רונית אדלר

כל האמת על קולומבוס

בתום מחקר שנמשך למעלה משנתיים, הצליחו מדענים בארה"ב לקבוע במדוייק, בעזרת מחשב, את מקום נחיתתו הראשונה של קולומבוס באמריקה, בשנת 1492. כידוע, היה מיקום זה שנוי במחלוקת עקב מספר אי־דיוקים ביומני האוניות. המיקום הנכון נקבע סופית באי קטן, במזרח הקבוצה של איי בהאמה, כ־65 מילין מהמקום, שהיה מקובל על רוב החוקרים עד כה.

המחקר נערך במשותף על־ידי הירחון "נייטשנל ג'יאוגרפיק מגזין" וחברת "קונטרול דאטה". צוות משותף של גיאוגרפים, קרטוגרפים ואנשי מחשב, פיתח תוכנה מיוחדת שאיפשרה לשחזר, על־ידי הדמייה, את מסעות קולומבוס, ולאמת נקודות סתומות ביומני האוניה שלו.

מפה של 342 איי בהאמה, בשטח של 430 על 500 מילין, תורגמה למסר נתונים סיפרתיים בן 18,000 נקודות־התייחסות גיאוגרפיות בשטח. המסר כולל את כל האיים, השוניות, השרטונות ועוד, שבאיזור.

במחשב נוסו נתיבים חילופיים, כפי שמופיעים בספרים שונים שניסו להשיב על שאלת מיקום הנחיתה. נעשה שימוש בכל נתון המופיע ביומני קולומבוס, עד שהתקבל הפתרון המדוייק העולה בקנה אחד הן עם היומנים והן עם הנתונים הממשיים בשטח.

תיאטרון לשרות המחשב

תערוכות המחשבים התכופות, הגוררות תוסף עניין מצד קהל הלקוחות מצריכות, ככל הנראה, את החברות לחפש בכל מחיר רעיונות מקוריים, שימשכו תשומת־לב.

חברת "סיסטמטיקס", המייצגת את מחשבי "פריים" בישראל, שכרה בכנס איל"א את שירותי הבמאי רוני ענבר.

המוכר "מגברתי הנאווה" ואת שחקני הקאמרי, יוני פריור ויצחק חזקיה, שהעלו, מדי שעה, מחזה מקורי קצר וקומי, המתאר את הלקוח הישראלי הממוצע – "המדאם" ומולה, את איש "פריים" – "החייט", התופר לו פיתרון מיחשוב מלא לצרכיו.

בכיתון אחר נעשו מעשי קסמים.

פיתרון תפור – יוני פריור ("מאדאם"), ויצחק חזקיה ("החייט") במחזה, בבימויו של רוני ענבר.

מזכירה לשעות הלילה

חב' ישראטל ("כור" סחר) משווקת כיום בישראל, מכשירי פקסימיליה של חב' "פיטני בואס". אלו כוללים חיוג אוטומטי וישיר של 50 מיספרים שונים בכל שעה משעות היממה ללא נוכחות מפעיל, וניתן לשלוח עד 15 מיסמכים שונים. כל מיסמך יכול להכיל דף אחד או יותר, שישלח ל־15 יעדים שונים בשעות הלילה ללא נוכחות מפעיל או השגחה כל שהיא. כך שניתן לנצל את עלות התיקשורת הוולה בשעות הלילה, ואת האפשרות להשגת קוי תיקשורת פנויים.

מכשיר הפקסימיליה מנהל גם יומן מודפס על כל מסך, וכן ישנה אופציה להתחבר למחשב. מחירו של מכשיר הפקסימיליה הינו 6000 שקל.

השנה חב' ישראטל זכתה במיכרז השנתי של החשב הכללי במשרד האוצר להספקת מכשירי פקסימיליה.

משפחה לשפה – ברילוגים

המבולבלים לתחילה של [illegible] JL CONSULTING [illegible] BJ MURRAY (OEM) [illegible] על הלקוחות הראשונים שנכרו משפחת DATAPOINT מתוצרת DATABUS לשימוש ב־DO/DBUS [illegible] במערכת DO/DBUS איפשר ללקוח [illegible] מקושש לתוכנה [illegible] BJ MURRAY [illegible] OEM [illegible] עוסקת במכירה והתקנה של מערכות [illegible] על בסיס TURNKEY.

לאחרונה [illegible] משותף עם [illegible] MV [illegible] DO/DBUS [illegible] חברת BJ MURRAY [illegible] KRAUSE [illegible] DBUS [illegible] ENTERPRISES [illegible] OEM [illegible] (JLCS) JL CONSULTING SERVICES [illegible] DBUS [illegible] MV.

גינון נוסח המאה ה־20

חברת "מיחזור" החלה לאחרונה לייצא מערכות גינון, ממוחשבות לאירופה. מדובר בגינות מתוכננות, הכוללות תיכנון מירבי של הצמחייה שלהן, הצנרת, הדישון, הטפטפות, וכמובן מיחשוב כמויות המים והדשן, הציתנות לצמחי הנוי והפרחים וכן מיפלי גידול חדישים.

נועם בלום — מנכ"ל "מיחזור" — ציין, כי בתערוכה הבינלאומית שנערכה לפני שלושה חודשים בפריז, זכתה המערכת להצלחה ולהתעניינות ועל בסיס זה ממשיך להתקיים המשא והמתן לקיום שיווק המערכת באירופה. הוא מעריך, כי החברה תצטרך להשקיע מאמץ בשנתיים הקרובות, כדי לבסס לעצמה שוק יציב במיסחר ארצות אירופיות. בארצות אלה יש ביקוש גדול לגינון, אבל נושא מערכות הגינון טרם חדר אליהן.

עשה זאת בעצמך — בווידאו

מפעל "קרמר אלקטרוניקה ירושלים" פיתח מערכת המאפשרת הפקת סרטים מקצועיים בעלות נמוכה. המערכת החדשה — רפרנס 8, שפותחה על־ידי "קרמר אלקטרוניקה", מאפשרת רתימתו של המחשב הביתי גם למערכת הווידאו הביתית הפשוטה.

כך ניתן יהיה להפיק סרטים מקצועיים, המכילים פעלולים שונים, וכהם אפקטים גרפיים ותוספת כיתוב לגוף הסרט, גם לסרטים שצולמו בידי חובבים, בציוד וידאו ביתי.

מרכיב נוסף המשלים את המערכת הוא — מכשיר עירבול תמונות — VS־38 שפיתחה "קרמר אלקטרוניקה". מכשיר זה מאפשר הפקת פעלולים מורכבים על גבי אקרן הטלוויזיה. מחירו של מכשיר העירבול VS־38: 2000 דולרים בלבד. לעומת רבבות דולרים, שעולות מערכות דומות המקובלות היום בשוק העולמי.

האוצר כשוטר התנועה הציבורית

"אגד" זקוק היום בדחיפות ל־450 אוטובוסים חדשים. למעשה ליותר. אך זהו המינימום. שכן לקואופרטיב יש 1,300 כלי רכב מעל גיל 12 מדגם ליילנד המפורסם. הליילנדים הם כשליש מכלל צי האוטובוסים של החברה. "אגד" אינו מזמין אף אוטובוס. משום שאין לו מימון.

מאז אוגוסט שנה זו אין לקואופרטיב הסכם חדש, תוקפו של ההסכם הישן פג. גם בהסכם הקודם, מלפני ארבע שנים, לא נמצא פתרון למימון ההצטיידות. אישרו לחברה לרכוש 1,150 אוטובוסים. אישרו קבלת אשראי, נתנו כיסוי לתשלום ריבית. אך לא להחזר הקרן. עתה, כאמור, אין תשובה לשאלה כיצד יכוסו חובות העבר, וכיצד ימומן הרכש הנחוץ כיום. מדובר בעוד 450 אוטובוסים. הדחיות החוזרות ונשנות של פתרון בעיית מימון הרכש גורם הצטברות הפיגור ומגדיל את הסכומים הנחוצים כדי לתקנו.

צריך היום לרוץ מהר כדי להישאר במקום. לא להתקדם, אך לפחות לא לרוץ אחורה — אומר דובר "אגד", גדעון טלמור. לדבריו, אין לקואופרטיב שום קרן הצטיידות. פירוש הדבר, אכילת המלאי בלי לדאוג לחידוש היש. לא מובן כלל לשם מה מתחשבנים עם הקואופרטיב בצורה כזאת שמוציאים מהעלות את ההוצאה לחידוש המרכיב העיקרי בעבודת חברת תחבורה ציבורית — רכישת רכב חדש במקום האוטובוסים המתבלים.

הפיגור בהורדת רכב מיושן מהכבישים גורם הפסדים כלכליים עצומים: עלייה בהוצאות התחזוקה, הארכת זמן שהיית האוטובוס במוסך לשם תיקונים, ירידת הסבב בימי העבודה, והארכת זמני כניסה ויציאת נוסעים מהאוטובוס. על אלה יש להוסיף נזקים אקולוגיים כמו רעש וזיהום אוויר, שלא לדבר על נוחות הנסיעה ועייפותו של הנהג, שגם היא גורם חשוב בשיעור התאונות.

בניגוד לסחבת הנהוגה כלפי "אגד" קיימים הבנה וסידור מתקבל על הדעת עם קואופרטיב "דן" — כך מכל מקום טוען הממונה על הנושא בחברה, דרורי ישעיהו. כבר בסוף אוקטובר חתמו נציגי "דן" על הסכם עם "הארגז" ו"מרכבים", המבטיח אספקת 190 אוטובוסים חדשים. 190 האוטובוסים יבואו במקום חלק מ־500 הליילנדים שגילם מעל 12 שנה. האוטובוסים החדשים, המצויידים במיטב האביזרים לשיפור הבטיחות והנוחיות, יצויידו גם במזגני אוויר. אלה מעלים את הוצאות התפעול, אך מגבירים גם את רווחתו של הנוסע.

ב"דן" פועלת קרן ההצטיידות

ב"דן" בעיית המימון נפתרה ע"י הקמת קרן הצטיידות. האוצר מפריש לקרן זו כספים בכפוף להעברת כספים המגיעים לקואופרטיב במסגרת הסיבסוד, קביעת רשת קווים ועוד. הקרן מכסה רכישת 80 אוטובוסים מדי שנה, אך הפעם אישרה הנהלת הקרן, בה חברים נציגי משרד האוצר, התחבורה והקואופרטיב, רכישה גדולה יותר. הכיסוי בא בחלקו גם מהחיסכון שהשיג הקואופרטיב בעת רכישת האוטובוסים בזמן האחרון.

ההזמנה לאוטובוסים חדשים תועיל מאוד למפעלי ההרכבה. לא יאלצו לפטר עובדים ולצמצם את הייצור. הבעיה הקשה העומדת בכל חריפותה היא הירידה במספר הנוסעים, טוענים ב"דן". לדעתם, אין עושים די להקצאת נתיבים לתחבורה ציבורית, בניית חניונים בכניסה לעיר ומעבר לאוטובוס בנסיעות בעיר. הקואופרטיב עושה ככל שאפשר כדי לשפר את תנאי הנסיעה: רוכש אוטובוסים ממוזגים, מצויידים בבולמי זעזועים ובדלתות המאפשרות כניסה ויציאה נוחה. אך בכל אלה אין די, כיוון שמהירות הנסיעה איטית ואדם מן הישוב מעדיף את המכונית הפרטית. בגלל הצפיפות בעיר יורדת תדירות הופעתו של האוטובוס בקו. תוספת לאוטובוס עלולה רק להרע ולא לשפר, כי הצפיפות רק תעלה. הקואופרטיב רוכש אוטובוסים דו־מיפרקיים, כדי לעמוד בלחץ של שעות השיא, אך כדי שאוטובוס כזה יעמוד במשימתו הוא זקוק לנתיב פנוי.

לכל ידוע, כי שיבושים בתחבורה ציבורית גורמים לריבוי כלי רכב פרטיים בכבישים, מה שמקשה עוד יותר על התחבורה הציבורית. אין זה מובן כלל לשם מה לקח על עצמו האוצר את משימת ה"שיטור" בתנועת רכש האוטובוסים, ומדוע מסכים משרד התחבורה לפיגור כזה בהצטיידות. שאלות אלה ואחרות ביקשתי להפנות לדובר משרד התחבורה, אך לא זכיתי בתשובה.

נשאלת גם השאלה מה טעם בהורדת מחיר כרטיס הנסיעה העירונית, כאשר העדר השקעות בתשתית וירידת מהירות הנסיעה גורמים להברחת הנוסע מהאוטובוס. זמינותו של האוטובוס, הנסיעה, חשובים לפחות באותה מידה כמו הכרטיס.

תשתית תחבורתית, הווה אומר הכבישים, רוחבם, סילוק "מתחרים" מהם ובהצטלבויות, במקומות רבים במרכזי הערים צורך דחוף בבניית מעבר תת־קרקעי להולכי רגל. דוגמה לכך היא ההצטלבות ליד בניין "ידיעות אחרונות" בדרך פ"ת, שם מצא מותו העורך הראשי של העיתון בעת חציית הכביש. הוא הדין לגבי מקומות רבים אחרים בעיר. בעבר נבנו מעברים כאלה לאורך רח' אלנבי. המעברים אינם לוקסוס ויש להם מעלה גדולה — הם מורידים את הולכי הרגל מהכביש העמוס לעיירה. ליד בית [illegible] בנו בזמנו גשר עילי לרכב ובכך [illegible] הצפיפות בצומת, אך מאז לא נעשה [illegible] הורדת חלק מהתנועה מתחת לפני ה[illegible] מעליה.

כבישים בגדה במקום במטרופולין

אחרי למעלה מעשר שנים הסתיי[illegible] סלילת נתיבי איילון וסופיקו [illegible] להיכנס לתל־אביב שלא דרך [illegible] והמסגר. מי שירצה להמשיך [illegible] לחיפה, יוכל לפסוח על החלק העמוס [illegible] של מרכז העיר. אך דא עקא, בחלק [illegible] של תל־אביב ייאלץ בעל הרכב [illegible] המשאית, לעלות שוב על כביש [illegible] להמשיך צפונה ואין צורך [illegible] לדעת שיווצרו פקקי תנועה [illegible] מנתיבי איילון בנקודה זו. חלק [illegible] ההשקעה יבוזבזו בשל כך, [illegible] איילון היו מנוצלים רק בחלקם [illegible] אפשרות כניסה לכל אלה שבאו [illegible] לת"א.

הכביש, שמקורו היה אמור להיגמר [illegible] חמש שנים, נבנה וגם זה רק חלקית [illegible] שנים. באותו פרק זמן כשהמרכז [illegible] פוליטני, מרכז הפעילות הכלכלית [illegible] במדינה נחנק והולך, בונה השר [illegible] בהסכמת חבריו מהליכוד, כבישים [illegible] בגדה המערבית — שם אין להם [illegible] תנועה ועוד שנים רבות לא תהיה [illegible] לעושים בדיוק מה שעשו קודמים [illegible] כבישים לתפארת בסיני...

יוסף [illegible]

בשערי הבורסה

מיפנה במניות החופשיות

אתמול חל מיפנה במניות החופשיות. רוב המניות ירדו ורק במקצתן היו עליות. ערך השוק של כל המניות החופשיות ירד ב־0.87%. למניות ההסדר היה עודף ביקוש של מיליון ש"ח וערך השוק שלהם עלה ב־0.08%. בשוק איגרות החוב היה עודף ביקוש של 8.7 מיליון ש"ח, מזה 7.2 מיליון ש"ח לצמודות למדד ו־1.5 מיליון ש"ח לצמודות למט"ח.

בנק ישראל יציע מחר לציבור שתי סדרות נוספות של איגרות־חוב צמודות־למדד, בערך נקוב כולל של 50 מיליון ש"ח, מזה 40 מיליון ש"ח מסוג "שגיא" לשש שנים, במחיר מינימום של 88% ו־10 מיליון ש"ח מסוג "גליל" לעשר שנים, במחיר מינימום של 82.5%.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.13%, ל־1.4876 ש"ח. שער הדולר היציג היה אתמול 1.4951 ש"ח. הדולר נוסעים ירד ל־1.7767 ש"ח. הדולר השחור נע בין 1.47 ל־1.49 ש"ח.

בשוק המניות ירדו אתמול 167 שערים, לעומת 111 שעלו ו־115 שנשארו בלי שינוי. מהם ירדו 24 ב־5% ויותר ו־16 עלו ב־5% ויותר. נרשמו 3 "מוכרים בלבד" ואף לא 1 "קונים בלבד". ב־27 ני"ע היתה הפסקת מסחר. המחזור בשוק המניות הסתכם ב־12.4 מיליון ש"ח.

במניות ההסדר היו עליות. עלו (ב־%): אי די בי רג' — 0.3; דיסקונט א' — 0.4; מזרחי ש' — 0.3; מזרחי מ' — 0.2; פועלים מב' — 2.8. לעומתן ירדו: פועלים מ' — 0.2; כללי — 0.5; מימון סחר 5 — 0.9. למניות פועלים ש' היה עודף ביקוש שסופק ללא שינוי בשערן, במניות בל"ל היה עודף היצע, שנקלט ללא שינוי בשערן. תשואותיהן השנתיות נעו בין 15.92% (בל"ל) ל־16.10% (אי די בי רג') הפועלים ש' — 16.00%, הפועלים מ' — 16.04%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר היו ירידות שערים. ירדו אוה"ה — 0.7; הספנות 0.8 — 2.0; הבינלאומי — 0.8; פי בי — 1.2. לעומתן עלתה רק הספנות 0.1, ב־0.9%, לכללי מ"ד 1 היה עודף ביקוש, שסופק ללא שינוי בשערה.

במניות החופשיות עלו ב־110% סחף 11 חידון 1. פולק 1 עלתה ב־13.8%. למניות חיפה כימיקלים היה ביקוש, שסופק ללא שינוי בשערן. לעומתן בלטו הירידות במשוב אופ' 1 — ב־22.3%, אליאנס — 10.4%. ב־10% ירדו ויקה 1 ו־ג"ש אלקול.

בשוק איגרות החוב עלה ערך השוק של הצמודות למדד ב־0.3% וערך השוק של הצמודות למט"ח עלה ב־0.12%. המחזור בשוק האג"ח הסתכם ב־4.4 מיליון ש"ח.

במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.50% ל־1.61% והתשואות השנתיות בין 19.60% ל־21.10%, תוך מחזור של כ־12.5 מיליון ש"ח, מזה כ־3.8 מיליון ש"ח בשלוש הסדרות החדשות שבנק ישראל הציע לציבור אתמול בערך הנקוב הכולל של 100 מיליון ש"ח.

הבורסה הודיעה כי החל ביום א', 16.11.86, יופסק המסחר בניירות הערך של חברות שלא תפרסמנה את הדו"חות הכספיים החצי־שנתיים שלהן ל־30.6.86 עד 14.11.86.

"בורי": למניות החברה הנסחרות במסגרת המסחר הממוכן נקבע אתמול שער 6,400,000% "קונים בלבד". בהתאם לכללי "המסחר הממוכן", יכול הסוכן הרשמי לקבוע שער "קונים בלבד" גם בלא לשנות את הסכום. בהתאם לכללי המסחר הממוכן [illegible] השער המירבי המותרת ביום המסחר [illegible] תהיה בגבולות 10% מהשער שנקבע [illegible]

"פיטו": הדירקטוריון קיבל [illegible] הבדיקות שביצעו רו"ח מירון [illegible] שמונו כבודקים מטעם הבורסה [illegible] הכנסים של חברה. הוחלט, כי עד [illegible] דצמבר יקבל הדירקטוריון דו"ח [illegible] הנושאים הנובעים מלקחי פרשת "פיטו".

"פרי זהב": דירקטוריון הבורסה [illegible] לאשר את המשך הפסקת המסחר ב[illegible] הערך של החברה עד לקבלת מידע [illegible] עתיד החברה, ואולם לא יאוחר מ־[illegible]

אלחנן [illegible]

העורך הכלכלי: צבי טימור

הלוואות מוגדלות לדיור בבל"ל

בנק לאומי החל לתת, בשיתוף בנק לאומי למשכנתאות, הלוואות דיור בסכומים מוגדלים — עד 45,000 ש"ח לתקופה של 10־5 שנים.

רוכשי דירות שאינם זכאי משרד השיכון יכולים לקבל כיום במסגרת הבנקים למשכנתאות הלוואת דיור בסכום של 18,000 ש"ח (על־פי תקרה שקבע בנק ישראל). בנק לאומי ייאפשר מעתה לזכאי משרד השיכון, ולאלה שאינם זכאים, לקבל הלוואה נוספת מהבנק בסכום של עד 27,000 ש"ח, כך שהסכום הכולל של ההלוואה יעמוד על 45,000 ש"ח, אך לא יותר מ־40 אחוז משווי הנכס. הלקוח יוכל לקבל את ההלוואה הנוספת לתקופה של 10־5 שנים, לפי בחירתו, והיא תהיה צמודה למדד בריבית של 13 אחוז.

דוגמאות להחזרים חודשיים (לכל 10,000 ש"ח בריבית של 13 אחוז): 5 שנים — [illegible] ש"ח, 7 שנים — 182 ש"ח, 10 שנים — 149.3 ש"ח.

בנק דיסקונט החל להפעיל [illegible] תוכנית דומה, בה ניתן לקבל [illegible] משלימה בסכום המגיע ל־27,000 [illegible] בריבית זהה (13 אחוז), אך ההלוואה [illegible] לתקופה מקסימלית של חמש שנים [illegible]

בנק לאומי הודיע אתמול גם על [illegible] תוכנית הלוואות לשיפוץ בתים משות[illegible] בשיתוף עם האגודה לתרבות הדיור [illegible] בתים משותפים יוכלו לקבל בבל"ל [illegible] לצורך שיפוץ הבניין. כנגד מכתב [illegible] מהאגודה לתרבות הדיור. כל דייר [illegible] המשותף יוכל לקבל הלוואה בסכום של 2,000 ש"ח, שתוחזר ב־10 תשלומים [illegible] ללא ריבית וללא הצמדה.

אורי נ[illegible]

לא רק "אל על" מפסידה

144 חברות תעופה חברות ב"יאטא" יסיימו את השנה בהפסדים, לאחר שהצליחו אשתקד לעשות רווחים של 200 מיליון דולר (מתוך מחזור כספים של 40 מיליארד) בלבד. — כך מתברר מן הדו"ח השנתי שהוגש לוועידה השנתית של הארגון, המתכנסת עתה במונטריאול.

ב־7 החודשים הראשונים של 1986, ירדה תנועת הנוסעים באחוז אחד לנוסע על ק"מ כתוצאה מהטרור, ירידת שער הדולר ו"אסון צ'רנוביל". 1985 היתה שנת שיא של תאונות ומקרי מוות של נוסעים, בעיקר בתאונות של מטוסי "איר אינדיה" ו"ג'פאן איר ליינס".

"הטרור נגד התעופה האזרחית הוא [illegible] מספר אחת של תעשיית התובלה האווירית [illegible] נאמר בדו"ח. לפיכך הוחלט [illegible] תוכניתו לפיקוח על סדרי הביטחון [illegible] התעופה. מומחי הארגון ביקרו [illegible] נמלי תעופה בינלאומיים.

עוד נאמר בדו"ח, כי חברות הארגון [illegible] אשתקד 184 מיליון נוסעים, [illegible] זקוקות ל־4,000 מטוסים חדשים [illegible] השנים הבאות, מהם 1800 שיוחלפו [illegible] מיושנים. לשם כך דרושה השקעה [illegible] 200־150 מיליארד דולר, מעריך [illegible]

יוסף אלפרין

סדקים בהסכמה החברתית

בקרב חלק ממקבלי ההחלטות הכלכליות נוצר הרושם, כי שכר העבודה הוא שארית של איזון התקציב או איזון המלכלה הלאומית. כלומר, סבורים חוגים אלה, קודם נכסה את כל ההוצאות התקציביות והחלק הנותר יישאר לשכר העובדים.

המציאות, כפי שבאה לידי ביטוי בשיחות של כתבינו חיים מרגלית ואורי נחשון עם ראשי ארבעה מוועדי העובדים — שונה.

הלחץ המתמשך על השכר מעורר התנגדות, מעורר נטישה, מוריד את המוטיבציה לעבודה וגורם אי־שקט תעשייתי. יציבות כלכלית, לפיכך, יכולה להיות מושגת רק על בסיס הבטחת רמת חיים מתקבלת על הדעת של ציבור השכירים.

בעת המעבר לתוכנית הכלכלית הבענו התנגדות לשחיקה העמוקה של 40־30 אחוז בשכר, שלא תוכל לעמוד לאורך זמן. הסקטור העסקי שילם מעל ומחוץ להסכמי המסגרת, אך לא לכולם. לכן הצטברו מוקדי לחץ.

מוקדים אלה התפרצו בעיצומי האחיות, שהסתיימו תוך הצלחה חלקית. וגם ב"אליאנס". ב"אליאנס", שהוא מפעל של "כור", זוכים העובדים בגיבוי פוליטי של סיעת הליכוד בהסתדרות, שאומנם אינה דומיננטית במגזר התעשייה המרטית, אך היא מסוגלת לנהל מאבקי כוח בסקטור ההסתדרותי. מעציב תהיה, שהמנהלים מטעם "כור" וההסתדרות אינם מסוגלים למצוא שפה משותפת עם עובדיהם ונזקקים למעשים קיצוניים של השבתת המפעל. במקום דמוקרטיזציה של המפעל ושיתוף העובדים בהנהלה, [illegible] הקולקטיבי לשם שיקום המפעל והשגת הרווחיות. מפעלי חברת העובדים אינם [illegible] לסגור מפעלים, ואינם מסוגלים להעביר אותם תוך הדרמונה מינימאלית עם [illegible] אולם מעבר לכשלון ההנהלה בניהול המפעל, גם כאן באה לידי ביטוי מצוקה ממשית של ציבור עובדים.

לחץ בלתי נסבל על השכר, כפיתרון לבעיות כלכליות של מפעל זה או אחר, במקום ארגון, ניהול, אורגניזציה והעלאת פריון הייצור ושכלולו, אינו יכול לתת שום תוצאה חיובית. בישראל לא יימצאו עובדים בעלי שכר נמוך שיוכלו להתחרות במזרח הרחוק. לכן הכרחי שינוי בפילוסופיה של הניהול במפעלי חברת העובדים, כשם שהכרחי שינוי בתפיסתם של קובעי המדיניות על יכולתם להחזיק את השכר אל מתחת לסף החיים.

עיסקת חבילה, או הסכמה חברתית, פירושן יצירת מסגרת שהעובדים יוכלו להסכים לה ולחיות עימה. עסקות חבילה שיתבססו על שחיקת שכר בלבד רק יחשידו כל עיסקה מסוג זה וימאיסו אותה על הציבור.

מכאן, שקובעי המדיניות חייבים להביא בחשבון מהי רמת השכר הריאלית המקובלת, מבחינת השאיפה החברתית והמציאות ההיסטורית, ולהתאים לכך את התקציב ואת כל המשק.

צבי טימור

חבילה חשודה

לדברי שלמה אביטן, מזכיר איגוד הזמאים־ציבור העובדים החום ימשיך לתרום ליציבות במשק, אבל לא יתכן שרק התרומה הזאת תהווה בסיס למדיניות הכלכלית של הממשלה. אם לא יתוקן העיוות בשכר העובדים, אנו צפויים להידרדרות ביחסי העבודה בתקופה הקרובה, הוא אומר.

[illegible]

אורי נחשון

השקט התעשייתי לא יימשך

ההסתדרות סגעה ופוגעת בפועלי הייצור — פוסק אמיל שכטר, יו"ר ועד העובדים במפעלי "אלקו". לדבריו, נראה כי מזכ"ל ההסתדרות קיסר "שכח מי נתן בו אמון והצביע עבורו כדי שינצח בצורה מרשימה בבחירות להסתדרות". אותו קיסר הביא לכך שבעיני פועלי הייצור ההסתדרות נמצאת בשפל המדרגה. משום ששכר מינימום היא הכנסת מינימום אותה משתכרים רוב פועלי הייצור. קיסר הבטיח לפועלי הייצור כי הם יהיו הראשונים ששכרם יתוקן. במציאות הם היו הראשונים ששכרם נשחק. הוא נשחק בעיסקת החבילה, הוא נשחק בתכנית הכלכלית להבראת המשק וגם אם באחרונה הוא תוקן, יש לברוק מי הם אלה שקיבלו תוספות. לא תמצא ביניהם פועלי ייצור, טוען שכטר.

יתכן, הוא אומר, שכל כוונותיו של מזכ"ל ההסתדרות טובות, אך במציאות הדברים שונים. בין אלה שהסתערו, כפי שכתבו בעיתונים, על בתי המסחר ורכשו לביתם — לא היו פועלי ייצור, הם עסוקים בדאגות אחרות. הם צריכים לעשות חשבון איך לקיים את המשפחה. קיסר צריך לזכור זאת, שכשם שהיתה לו עלייה גדולה לפני שנתיים, יכול להיות שהוא יפול למטה ואל ישאל עצמו למה.

הנה ראינו לנגד עינינו את אחיות בתי החולים מצליחות, בסופו של מאבק בו נקטו נגדן את כל השיטות של דחיות והתשה ב"לך ושוב", והכל ידוע וגלוי. ההסתדרות בצדק גילתה גמישות. אך גמישות חיובית זו תניע את פועלי הייצור להציג את התביעות הצודקות שלהם. שקט תעשייתי, לדברי שכטר, לא יימשך ולא יכול להימשך כי אי־אפשר לזרות חול בעיני העובדים. היתה הדוגמה של מפעל "אתא", בו הזניחה ההסתדרות את העובדים, ועכשיו "אליאנס". ראשי ההסתדרות, במקום להתייצב עם העובדים נגד ההנהלה, עוד לא החליטו במי הם תומכים וכדאי שבבית הוועד הפועל יזכרו שעובדי הייצור יודעים וזוכרים מי איתם ומי נגדם.

במפעלים הפרטיים, ששכטר מכיר היטב מפעילותו הארוכה כחבר של פועלי הייצור, הולכים ומצמצמים את פעילות הוועדים. לנוכח השחיקה, אין היום משפחה שתחנך את ילדיה שימשיכו לעבוד. הכל מכוון לכיוון אחר — של קריירה, עבודה קלה, משום שמעבודה אין אפשרות להחזיק משפחה.

לדברי שכטר, נוצר מצב אבסורדי שאי־אפשר למצוא עובד צעיר בעל־מקצוע. "הטובים", הוא קובע, "טובים לכל דבר. או למה להם ללכלך את הידיים בעבודה קשה שאין שכר בצידה" וכתוצאה ממחסור בעובדים בעלי־מקצוע ענפים שלמים יפלו. אם אין שכר, לא יהיו בעלי־מקצוע. שכטר מציין במרירות כי גם נציגי מפ"ם בהסתדרות טרם תפשו את חומרת המצב.

בסרקאום הוא מזכיר את החלטת הוועדה המרכזת, כי קיצבות הגימלאים יחושבו לפי השכר של שלוש השנים האחרונות בהם עבד הגימלאי. "צחוק הגורל", הוא אומר, "חברי הוועדה המרכזת חשבו בוודאי שהם עושים טובה גדולה לגימלאים וזה לא נכון. בכל אופן, לא נכון כלפי אלפים רבים של פועלי ייצור שנפלטו מהעבודה בשנתיים האחרונות. בין אם בגלל סגירת מפעלים ואם מפנסיה מוקדמת. ויצא שדווקא בשלוש השנים האחרונות לעבודתם נמצאו בדרגת שכר נמוכה מאד. כך הולך ונשבר מטה לחמם. את כל אלה, הוא מבטיח, יזכרו להסתדרות ביום הקובע. אותו יום יכול להיות רע יותר לתנועת העבודה מאשר במאי 1977.

חיים מרגלית

כנס ועדי עובדים לא די בהסכמה עם ההסתדרות בלבד

הסבלנות פוקעת

המצב של פועלי הייצור קשה — אומר דוד עזרא, יו"ר ועד העובדים ב"לודזיה". לא מזמן נחתם הסכם עבודה ב"לודזיה" וכבר צריך להכין את ההסכם החדש. לכן הוא בורר את המלים בזהירות. לדבריו, יש צורך בעיסקת חבילה, שהביאה ליציבות במשק. גם זאת הוא טוען, כי היציבות הושגה משום שעובדי הייצור שתקו כאשר השכר שלהם נשחק. עכשיו זה יהיה קשה הרבה יותר.

שביתת האחיות, וההישגים שהן השיגו, יהוו דוגמה לדרישות הצודקות של העובדים. שוב התברר כי מי שמחזיק מצליח. בתי חולים אי־אפשר לסגור והיו מוכרחים לבוא לקראת האחיות, אומר עזרא. עובדי הייצור יצטרכו לחשוב איך לשפר את השכר שלהם.

יו"ר ועד העובדים של "לודזיה" סבור שהשקט בתעשייה לא יימשך זמן רב: הסבלנות פוקעת ושינוי מוכרח לבוא.

ח.מ.

ממשכורת כזאת אי־אפשר להתקיים

אין יותר שקט תעשייתי בתדיראן — אומר אליעזר פרידה, מזכיר ועד עובדי הייצור. ביום חמישי הם מכריזים על סיכסוך עבודה, כי הנהלת המפעלים איננה נוהגת בכבות עם העובדים. היא לא נהגה כך בעבר והסיכסוך בין ההנהלה והעובדים נמשך כבר חודשים עם עליות וירידות.

פרידה מציין, כי השכר הממוצע הוא כ־430 ש"ח ויש פועלים שהמשכורת שלהם היא 360 ש"ח — פחות משכר המינימום — "ממשכורת כזאת אי־אפשר להתקיים". ההסתדרות שותקת ומנסה להחליק דברים, כאילו שכחו כי מי שנתן את [illegible] לתכנית הכלכלית של הממשלה היו עובדי הייצור, ששכרם נשחק. התוספות שקיבלו בחודשים האחרונים אינן מכסות את ההתייקרויות. בסטטיסטיקה מצביעים על שכר שעולה. אולי זה נכון, אומר פרידה, אבל לא אצל פועלי הייצור. ובוודאי לא נכון לגבי עובדי הייצור ובוודאי שלא ב"תדיראן". המנהלים והמכנאים קיבלו תוספות. פועלי הייצור — לא.

ח.מ.

רבית חודשית בישראל רבית שנתית במערב

בחודש נובמבר ירקיע שוב שיעור הריבית הריאלית במשק לשיעורים בלתי סבירים וגבוהים ביותר זה תקופה ארוכה. כך שלמעשה יעמוד השיעור הריאלי החודשי על רמה המתקרבת לזו המקובלת במדינות המערב למשך שנה שלמה — כך עולה מתחזית שהוכנה ע"י כלכלני איגוד לשכות המסחר בעקבות העלאת שיעורי הריבית במשק לנוכח הירידה הצפויה בקצב האינפלציה.

על־פי החישובים של כלכלני האיגוד, עשוי שיעור הריבית הריאלי החודשי הממוצע לעלות על 3.6 אחוזים לחודש — שיעור הדומה באמצו לשעור הריבית הריאלי השנתי במדינות מערביות רבות.

עוד עולה מהחישובים, כי בחודשים האחרונים עלה המירווח הנוקשי בין הריבית הקרדיטורית לבין הריבית הדביטורית. בעוד הריבית האפקטיבית החודשית בחח"ד העלתה באחרונה ל־4.2 אחוזים בקירוב, ריבית הפק"ם נשארה יציבה והיא נעה כיום סביב 1.5 אחוזים. כך, שהיחס בין ריבית החובה לזכות הוא יותר מפי 3, שעה שבתחילת התכנית הכלכלית היה היחס בין הריביות 1 ל־1.2 בלבד.

לדעת כלכלני האיגוד, העלאת הריבית במשק בחודש אוקטובר לא תבלום למרות גובהה, את הגידול באשראי החריג, והיא עלולה לגרום דווקא לגידול בנפח האשראי. במקום להביא לריסונו. לעומת זאת, העלאה מבשרת חידוש עיוותים בעלויות העסקיות, עיוותים העלולים למצוא את דרכם גם למערכות המחירים.

"אליאנס"

ההסתדרות על פרשת דרכים

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר זימן אתמול בבוקר את מנכ"ל "כור" ישעיהו גביש, ואת מנהל כוח האדם של הקונצרן יצחק חוזה, בניסיון למצוא את הדרך המהירה והקצרה לפתרון הסכסוך הקשה אליו נקלע מפעל "אליאנס". בעת כתיבת שורות אלה, מכונסים אנשי הוועדים בבית "כור" לדיון שיש לפרק בו מספר מוקשים בדרך לחידוש המשא ומתן על הסכם מפעלי שעלה על שרטון.

באגף לאיגוד מקצועי קובעים, כי אם העובדים יסכימו עקרונית לאמץ את הסכם "כור", שהוא הטוב ביותר במיגזר התעשייתי, ניתן יהיה לחסל את הפרשה המעיקה על ההסתדרות.

דרך הטיפול של הנהלת המפעל בפרשה מהווה כתם להסתדרות — סגירה חד־צדדית של המפעל ושליחת בריונים נגד העובדים הם מעשים, שאי־אפשר לעבור עליהם לסדר היום, אך גם לעובדים יש חלק בהסלמה, משום סירובם להסכים להקמת ועדה מיוחדת לבדיקת הנושא, או לחילופין, לקבל פסיקה עתידית של סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי.

ההשבתה החד־צדדית של "אליאנס" בבוקר יום שישי האחרון, והשבתת המגן של מפעל אחר של "כור", "צנורות רמלה", מעלות שאלה שההסתדרות טרם התמודדה איתה — מי רשאי לסגור מפעל של חברת העובדים, האם מזכיר חברת העובדים, או מנכ"ל ההסתדרות. המזכיר הארצי של עובדי החרושת ההסתדרותית, אדי דנינו, הפנה בעניין זה מכתב אל קיסר ואל חברי הוועדה המרכזת. במכתב נאמר: "תופעת השבתת מפעלים בעידוד ראשי קונצרן כור הפכה לשיטה במערכת יחסי העבודה ואנו רואים זאת בחומרה ובדאגה רבה. השבתת המפעלים נוגדת את חוקת ההסתדרות".

לפני שלושה חודשים נסגר, בדרך דומה אך בלי שימוש בבריונים, מפעל "צינורות רמלה". דנינו ואנשי מועצת הפועלים הפעילו אותו, המנהל הושעה מתפקידו וכל הנושא נתון עתה בבירור.

עובדי "אליאנס" היו מוכנים לקבל את הסכם "כור", אם היו מצורפים אליו מספר הטבות שהיו נהוגות בהסכם הקודם, כגון משכורת י"ג. על־פי אנשי האגף לאיגוד מקצועי, תוכל ההנהלה לעמוד בהוצאת הסכם זה, למרות הקשיים והמורים בהם נתון הענף והצפת השוק העולמי בצמיגים מתוצרת המזרח הרחוק.

הסכם "כור" הוא כבבת־עינים של עובדים רבים במשק הפרטי, ואף במוסדות ההסתדרותיים ובמפעלי חברת העובדים בהם הוא לא הונהג. ההסכם כולל כוננות־על, ספרות מקצועית ותוספת "כור" בשיעור 15.4 אחוזים. לעובדים שאינם עובדים על־פי פרמיות יש תוספת של 18 אחוז. קרן השתלמות בשיעור של 7.5 אחוזים וכן תוספת ותק הניתנת באחוזים. עתה דורשים עובדי "כור" גם החלת טבלה י"א, שניתנה לא מכבר בשירות הציבורי במספר איגודים מקצועיים.

על־פי פעילים באגף לאיגוד מקצועי משוכנעים עובדי "אליאנס" שאין הם זקוקים לא למיטרייה ולא למרות של ההסתדרות. בסירובם לקבל את הקמת הוועדה או פסיקת גת, הם מערערים על סמכות האגף לאיגוד מקצועי. אומנם מצבו של האגף ומקומו במשק יחסי העבודה איתן, אך יש בכך תקדים ואיום מסוים.

אבשלום קורח

● טובה נחתומי המזכירה (מימין) ועליזה שפי מרכזת המשק (משמאל)

הנושאים עקרונות עלי שכם

מאת רפי גאון

קיבוץ חצור חוגג אירועים חגיגיים בשרשרת: מחזמר, המספר באומר (מפרי עטו של בן הקיבוץ) ובצליל (הלחנה של בת הקיבוץ) על חצור וחבריו, יום הילד, מיפגש בנים, תערוכה של 60 עבודות־יד שהכינו חברות, הכנת ספר „אורחות חברה" — שבו קובצו כל החלטות הקיבוץ מראשיתו. הקיבוץ חוגג שני מאורעות — שני ימי הולדת — שהיו תמרורים מכריעים: 50 שנה לייסוד הקיבוץ (1936/37) הוקם גרעין ההכשרה במשמר־העמק וייסוד קיבוץ ארצישראלי ג' ב־11.4.1937 שהתמזג עם קיבוץ ג' של התנועה הבולגרית) ו־40 שנה לעליה לקרקע בחצור (11.7.1946).

למרות המדיניות הכלכלית המתנכרת לחקלאות, שפגעה גם בחצור, מביט הקיבוץ בגאווה ובסיפוק על השנים שעברו, במעט דאגה על ההווה ובתחושת בטחון לעבר העתיד, שכן אחרי עבר כזה — העתיד מן הסתם לא יאכזב.

טיול בשבילי הקיבוץ המוריק דשאים, עצים רחבי צמרת, כל אלה מביאים אותך אל מבני ציבור רחבי ידיים: חדר־האוכל, מועדון־לחבר, אולם־ספורט, שבאחת הקומות הוקמו משרדי המינהלה, המרכז לטיפול בקשיש ההולך ונשלם, בריכת־שחייה ומשם אל בתי־הילדים, בתי־תינוקות ושכונות מגורים. די בטיול קצר כדי לקלוט תמונה שעיקרה: קיבוץ מאורגן היטב שנעים לחיות בו.

ההרואיקה

עשר שנים עברו על מייסדי הקיבוץ הארצישראלי ג' (מקיני התנועה: ירושלים, תל־אביב, חיפה, חדרה ועוד) והקיבוץ הבולגרי ג', שחבריו היו תחילה בקיבוץ מעברות ואח"כ במושבה. בראשון־לציון (מ־11.4.37 עד לעליה לקרקע) אלא שלא כמו לקיבוצים אחרים שישבו פרקי זמן ממושכים במושבה, נטלו חברי חצור על עצמם משימות חלוציות שנחשבו אז לאתגרים של ממש: הקמת יישוב ומגני ב„בית־גן" (ליד יבנאל בגליל ומנובמבר 1937 עד מאי 1944) ומה שמוכר הרבה יותר: הקמת מצפה בגבולות (מאי 1943 עד אוגוסט 1946). יש המכנים תקופה זו — בעיקר באירועים חגיגיים — כ„תקופה ההירואית". אך בחיי יום־יום תקופה זו ידועה יותר כ„תקופת הנדודים".

ישראל אטקין „מזהיר" אותנו כי הוא אינו נמנה עם המייסדים והגיע לראשון־לציון „רק" ב־1941, כי עד אז הדריך בקן רחובות. אולם דומה שהוותיקים „סלחו" לו על האיחור והוא נחשב לוותיק לכל דבר.

אי אפשר לספר את סיפורם של הוותיקים מבלי להזכיר את הגרעין האמריקאי, שראשוניו הגיעו מארה"ב בנובמבר 1945 ובמרוצת השנים היה לחלק אינטגרלי של גרעין המייסדים.

ישראל נזכר בתקופת המושבה בגאווה מהולה שמץ של נוסטלגיה. „היו אלה חיים תנועתיים במיטבם לא רק בשטח הקיבוץ, אלא במקומות העבודה ובקרב הוועדים. לחמנו על עבודה עברית, על עבודה מאורגנת ולא אחת נוצר עימות קשה עם הרביזיוניסטים, שלחמו נגד עבודה מאורגנת ואירגנו שבירתן של שביתות. היינו חבורה שחיה עלי־פי עקרונות נוקשים והקפידה בקלה כבחמורה. „קומונה א'" בביגוד, חינוך כמעט „ספרטאני" לילדים, שיגדלו בריאים וחסונים ורגש מיוחד הושם על חיי תרבות אינטנסיביים."

המבנה הראשון ככל הזכור לי שהוקם היה הצריף למוסיקה, שבו הכל האזינו לקונצרטים, שרו בציבור. החברים הירבו לשוחח והיתה אווירה, נזכר ישראל. „אנשים ידועי שם כגרעון פלוטקין, משה ארגוב, אברהם שלונסקי, הגיעו לעתים קרובות לקיבוץ ותרמו תרומה לחיי התרבות. חיי רוח היו חשובים לנו מאד. פחות רגש על כלכלה, על תפיסה „משקיסטית" — אם כי כבר אז קמו לתנועה קיבוצים „משקיסטים" — כוח היה הקו שאיפיין אותנו ולמעשה משפיע על חיינו עד עצם היום הזה".

הקיבוץ, לדברי ישראל, חי בתחושה שחבריו הם חלוצים הנושאים את עקרונות התנועה עלי שכם. „מקום קשה להתיישבות היה אז הגליל אך עד שיגיע תורנו להתיישב, הקימונו פלוגה שנשלחה לבית־גן שע"י יבנאל. על מנת להכשיר עצמנו להתיישבות עתידה בגליל לקחנו משק של ארם בשם מקלף. הקימונו עדר צאן, עבדנו בפלחה ובענפים חקלאיים אחרים. אחר־כך בא אתגר המצפה בגבולות (ארמות אבו־זבורה). היה זה בתקופת „הספר הלבן", שעיקרו איסור רכישת אדמות והתיישבות יהודית בחלקים מסויימים של ארץ־ישראל — כשהנגב אחד מהם. גבולות היה אחד משלושת המיצפים (שני האחרים: רביבים ובית־אשל) וניתן ל„השומר־הצעיר". בתנועה החליטו כי קיבוץ ג' הוא המתאים. „היתה אז אי־וודאות רבה לגבי הצפוי לנו שם. יצאנו 13 בחורים (12 במאי 1943). הקימונו בלילה אוהלים, גדר. ובבוקר חיכינו להתקפת הבדואים או לגירושנו ע"י האנגלים. ואומנם הבדואים הופיעו עם אור ראשון והצהירו, כי הם שמחים שבאנו ויעזרו לנו לבנות פה עוד תל־אביב אחת. אף הקצין הבריטי התרשם טוב ואפילו אישר רשמית את לידתו של היישוב החדש. היחסים עם הבדואים התפתחו לכיוונים מפתיעים של יחסי שכנות טובים".

ישראל חוזר למושבה. לראשל"צ מקץ שנ[illegible] וחצי ובמקומו בא אחיו, צבי אטקין, שהעמיק את היחסים עם הערבים עד מאד. הדב[illegible] המסופרים בהרחבה בספרו של בני מיס[illegible] „סיפורו של גבול". גבולות נשארה איפ[illegible] מצפה ללא אפשרות של הקמת יישוב קב[illegible] בשל העדר מים, ובלחצו של יוסף וייץ [illegible] הקיבוץ בתביעתו להתפנות משם ולהב[illegible] במקומנו גוף יותר צעיר. הקיבוץ הלך לגב[illegible] בעקבות קבלת דין התנועה, והשנים בגבולות עושות את שלהן וההחלטה לעזוב מתקבלת

(המשך בעמ' הבא)

לקיבוץ חצור
בחג ה־40
שלוחה
ברכה נאמנה
להמשך פועלו,
שגשוגו והצלחתו
קיבוץ שדה־יואב

לקיבוץ חצור
ביום חגו
שלוחה ברכת שכנים ושותפים
לשגשוג והצלחה
חברי קיבוץ
כפר־מנחם

לקיבוץ חצור
ברכותינו ליום חגך
עלה והצלח
מקיבוץ נחשון

לקיבוץ חצור
ברכותינו בחג ה־40
להמשך התנופה
ודרך העשייה המבורכת
נען
מוצרי השקיה בע"מ

לקיבוץ חצור
החוגג 40 לעליה על הקרקע
ו־50 לייסודו
ברכות ואיחולים
להמשך דרך
פורה ומשגשג
קיבוץ בית־ניר

לקיבוץ חצור
ביום חגו
ברכת הצלחה בכל פועלכם
משותפכם לרעיון ולמעשה
קיבוץ רבדים

(המשך מעמוד 12)

בקשי רב על חורו של קול אחר. לדברי ישראל, שלוש השנים בגבולות נשמרות בזכרונו הקולקטיבי של הקיבוץ כהישג משמעותי. „התחושה שהיינו ראשונים לתקוע יתד בארץ קשה, בלתי נושבת, ולא נורעת יצרה בנו תחושה, כי לנו חלק מכריע בעובדה שהאיזור כיום מיושב, פורה וחלק חשוב ממדינת־ישראל — וזהו כאמור מקור לסיפוק עצמי רב".

קומונה א' בכל

הצלע השלישית במשולש הוותיקים — הארצישראלים והבולגרים — הם חניכי התנועה בארה"ב, שעלו זמן קצר אחר מלחמת העולם השניה. לאה ורדי (שור) היתה אחת הראשונות שהגיעו לקיבוץ. באותה עת היתה רשת של קיני התנועה פרושה בערי ארה"ב (ניו־יורק, בוסטון, בלטימור, שיקאגו, מיניאפוליס ואחרות), מספר חברי „השומר־הצעיר" המאורגנים הגיע לכ־1000 שומרות ושומרים. „היתה זו תקופה קשה של משברים כלכליים, של עוני והנוער היהודי היה מקורב לאידיאולוגיה הסוציאליסטית והקומוניסטית, ועם זאת מודע לזהותו היהודית. תנועת „השומר־הצעיר" ענתה על שני הצרכים האלה גם יחד. לפני העליה עברו החניכים תקופת הכשרה בארה"ב לקראת העליה לקיבוץ. בהכשרה נלמדו מקצועות חקלאיים וגובשה המסגרת החברתית. משך ההכשרה היה ארוך מן המתוכנן, בשל המלחמה ובחורים רבים גוייסו. לאה למדה לחלוב פרות, וכאשר הגיעה לחצור עבדה ברפת שנים רבות. בארה"ב הושם רגש חזק על עקרונות התנועה. „היינו מאד פנאטיים" מחייכת לאה.

איך היה המפגש בין האידיאל לבין המציאות בחצור?

„אני יכולה לדבר רק בשמי. המפגש היה טוב, כי מצאתי בה קבוצה „די פנטית" זה מה שרציתי וזה היה מובן לי מאליו אם כי היו גם מעט בעיות של קליטה. תחילה קצת נדהמנו, כאשר לקחו לנו את כל החפצים האישיים — בגדים, מצעים, עטים, ציורים לטובת „קומונה א'". היו גם חברים רבים בגרעין שרצו להקים קיבוץ חדש. הגזירה שלא לדבר ולא לקרוא אנגלית — אם כי היתה מובנת, היתה קשה לביצוע. בעבור שנה הדברים הסתדרו ויוצאי התנועה האמריקאית הם כיום חלק בלתי נפרד מקבוצת הוותיקים".

הצעירים

משה (מושיקו) כהן נמנה עם „החטיבה הצעירה". הרשו לי לרגע וידוי אישי: כאשר הגעתי לפני הרבה שנים לבן־שמן ואני נער בן 15, היה לנו מדריך תנועתי שאותו הערצנו. היה זה נני, שסיפר לנו בהתלהבות על קיבוצו, על המצפה בגבולות ששם ישבו חבריו. לא עברו אלא שלוש־ארבע שנים והגרעין שלי השלים את גבולות. כשאנשי חצור אינם עוד שם. כיום אני מוצא עצמי משוחח עם מושיקו — בנו של נני.

מושיקו (26) חזר לקיבוץ לפני שנתיים אחרי שירותו הצבאי (סדיר וגם קבע) ונסיעה לחו"ל. „החטיבה הצעירה" היא עד גיל 30 ומונה כ־35 צעירים. החטיבה אינה מאורגנת כגוף או כקבוצת לחץ, אם כי יש הרבה מן המשותף לקבוצת גילאים זו. השאלה המרכזית שכל צעיר מתלבט בה — האם הוא רוצה לחיות בקיבוץ והמדובר ברווקים בעיקר. והשאלה השניה — אם הוא נשאר, כיצד לארגן לו את החיים, להכות שורשים, ולהקים משפחה. מושיקו טוען כי אין טיפול ממוסד במתלבטים והנוטים לעזוב. „משתדלים לטפל באלה שנשארים. אין תחושה של תיסכול: עוזבים אותך ואתה נשאר לבד. החטיבה אינה עוסקת בבעיותיו של חבר זה או אחר, כי לכך נועדו מוסדות הקיבוץ. אנו עוסקים יותר במבצעים תרבותיים, חברתיים או פוליטיים. כך היה בפרשת כהנא, במבצעי קליטה ואף נרתמים למבצעים תרבותיים — הכל לפי המצב והנסיבות".

טובה נחתומי, המזכירה, „מלשינה" כי מושיקו מטפל עתה בהצלחה מרובה בגרעין של חניכי תנועה (ירושלים, אשדוד, באר־שבע, יד־אליהו — יחד 33) המתגייסים בקרוב לנח"ל ומיועדים לשוב לחצור. הקבוצה תשתלב יפה במחזור בני קיבוץ בגיל זה.

כיצד משתלבים הצעירים בנושאי אידיאולוגיה ופוליטיקה?

„הנושא בהחלט מעסיק אותנו. הנושא הפוליטי הכללי הוא הרבה יותר בעייתי. אנחנו לא כל כך מוכנים להתמודד עם מה שקורה במדינה ובעולם. אותנו הרבה יותר מעניין איך אנחנו משתלבים בבית והרבה פחות ב„סיפור הגדול". המצב שונה כשיש מבצעים יזומים. אז יש היענות. למרות הידיעה כי מה שקורה בארץ ישפיע גם על החיים שלנו, אנחנו נרתעים ליטול חלק, כי יש תחושה שממילא אין בידינו לשנות או להשפיע — גם אם נתאמץ מאד".

טלביזיות בשחור לבן

קיבוץ חצור מבוסס על חקלאות (48% מהמחזור השנתי) ועל תעשיה (42%). אף כאן מורגשות טביעות אצבעותיה של המדיניות הכלכלית של הממשלות בעשר השנים האחרונות. הסיוע והעידוד לחקלאות הוזנח שלא לומר הופקר.

עליזה שפי, מרכזת המשק החדשה (קאדנציה שניה בריכוז המשק מאז (1985/75), אישיות ציבורית מוכרת, לאחר שתי קאדנציות בוועדה המרכזת של הוועד הפועל — יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בשנים 1977־1985, מספרת, כי המצב אינו קל ועל הקשיים שיש להתמודד עימם.

בגידולי השדה מובילה הכותנה השרוייה בצרות בשל מחסור במים וירידת המחירים בשוקי העולם. בשלחין מגדלים תירס וגם הוא צורך כמויות מים גדולות, תפו"א, גידולים שיש מגבלות במכסות הייצור. בחצור מגדלים עגלים לבשר. את הרפת ואת הלול חיסלו זה מזמן.

„אומן" הוא מפעל תעשייתי הנתון בקשיים בשל תחרות קשה בשוקי העולם. יצרנים מן המזרח־הרחוק, המעסיקים עבודה זולה, מציפים את השווקים. כמו כן, חל צימצום דראסטי בהשקעות הכרוכות ברכישת אביזרי השקייה בארץ.

במפעל עובדים 105 חברים מתוכם 20 חברי קיבוץ רבדים, השותפים ב־20%. המפעל מחפש מוצרים ושווקים חדשים. כמו כן הקיבוץ מחפש מפעל נוסף, עתיר ידע (ולא עתיר עבודה), כדי להתמודד עם בעיות פרנסה ולתת לצעירים מפעל שיהיה יציר כפיהם, להקימו, לנהלו, בבחינת: כולו מעשי ידיהם.

● ישראל אטקין

● חדר האוכל

לטענת עליזה, החברים הוותיקים מתפקדים היטב ולעתים־קרובות עובדים שעות רבות מעבר למה על פי תקני הגיל.

עם זאת, אין להתעלם מקשיים ומן ההשלכות על חיי היום־יום. בקיבוץ חצור אין עדיין טלוויזיות צבעוניות. מזה שנתיים הנסיעות לחו"ל מוקפאות. קיימת הקפאה כמעט מוחלטת בהשקעות צרכניות, כולל הימנעות מבנייה חדשה והרחבת דירותיהם של וותיקים שהוחלט על כך בשעתו. עליזה שפי: „קיים חוב מצטבר המכביד מאוד לא רק על הפעולה המשקית, אלא גם על התחושה החברתית". כאשר חבר עובד קשה עשרות שנים, ולא אחת מעבר לשעות הנדרשות, ומדי פעם עליו לשמוע בשיחות־הקיבוץ, כי החוב אינו קטן (או יורד) — ההרגשה היא קשה

(המשך בעמ' הבא)

לחברי קיבוץ חצור
שפע ברכות ואיחולים להמשך פורה ומשגשג בחג היובל
סופרגז
סופרגז חברה ישראלית להפצת גז בע"מ
מערכות גז מרכזי לבתים, גז לתעשיה ולחקלאות
מכשירים, ציוד ותנורי אפיה, הסקה וחימום מים
הסקת אולמות, בתי מלון, בתי ספר
שירותי שרברבות, מכשירי גז ניידים
המשרד הראשי: נורדאו 2, הרצליה, טל' 052־77695

לחברי קיבוץ חצור
בחג היובל ברכות ואיחולים לבביים להמשך הפיתוח וההישגים
קדם כימיקלים בע"מ
אזור התעשיה הצפוני, ת.ד. 165, אשדוד 77100
טלפון: 055־31532, 055־23497

הבונים ברזי תעשיה בע"מ
הבונים מוצרי יציקה בע"מ
וכל בית כפר הנשיא
מברכים
את חברי קיבוץ חצור ומפעלו
בחג היובל
בהמשך היצירה השגשוג והפיתוח

לחברי קיבוץ חצור
בחג היובל
ברכות לבביות
להמשך פורה ומשגשג
חברת דרום גדרה
שרותי רכב, סיכה ורחיצה אוטומטית
תוך 5 דקות, חשמלאות, תיקון תקרים
ומוסך, חנות לאביזרי רכב ומתנות
גדרה ● רח' הרצל ע"י צומת כנות ● טל' 055־91348

(סוף מעמ' 13)

מאור". עליוה מאמינה כי העניין ימצא את פתרונו בסופו של דבר במאמצים ניכרים מושקעים על ידי החברים.

גשר צר מאוד

טובה נחתומי, אחת משני המזכירים, סבורה כי חצור הוא מקום שטוב לחיות בו מעבר לקשיים הזמניים. 120 הוותיקים שעליהם היא מדברת בהערכה הם עדיין הגוף הדומיננטי ומובילי הקיבוץ. 150 מתוך 420 החברים פעילים בוועדות השונות. לחצור 200 ילדים ואחוז הבנים העוזבים כ־40%. לקיבוץ בעייה דמוגרפית: פערי הגיל שבין הוותיקים (גילאי 65־70) לבין בניהם, כשהמבוגרים בגיל 42. לחצור השלמה צרפתית אחת שהגיעה בשנת 1950 מקיני צרפת, בלגיה, טוניס ושוויץ, המונה 12 חברים (גילאי 50+) ועוד מספר חברים בודדים שהצטרפו. זוהי למעשה חוליה יחידה המחברת דמוגרפית בין הורים לבניהם, או כדברי טובה „גשר צר מאוד". טובה, שהגיעה לחצור ב־1949 מבודפסט במסגרת חברת הנוער, משוכנעת כי זהו קושי ניכר. אך הקיבוץ עושה כמיטב יכולתו שבהמשך לא יהיו עוד גשרים צרים כל כך.

„ייתכן כי הפתיחות לחבר הבודד, לצרכיו, התחשבות מירבית ברווחתו, מימוש יכולתו, כישוריו בהתאם ליכולת הקיבוץ — כל אלה הם צידה האחר של אותה מטבע הנוגעת לשמירה קפדנית על עקרונות השיתוף והשוויון שבאו לעולם לשם שיפור איכות חייו של החבר וסביבתו."

בעת שהותי בחצור לא יכולתי שלא להשגיח בשאגום של מטוסים ממריאים ונוחתים בשדה התעופה הסמוך של חיל־האוויר. זהו אחד מסימני ההיכר של חצור.

„לא, אי אפשר להתרגל לזה", אומרת טובה. ויש לכך גם השפעה משקית — „התרנגולות ירדו דראסטית בהטלה והפרות הניבו מעט חלב."

אנשי חצור מנסים לטפל בנושא הרעש שנים רבות, אך ככל הנראה הדבר אינו כל כך פשוט. בשלב מסויים הציעו הגורמים המתיישבים לממן את העברת הקיבוץ למקום אחר, אלא שאנשי חצור סירבו בתוקף להצעה „נדיבה" זו.

במשק הילדים היפה והמטופח פוגשים ב„שתי עולות חדשות" שתי סוסות „פוני" שהגיעו לפני יומיים מאנגליה. לילדי חצור זוהי אטרקציה מסעירה. הילדים המבוגרים רואים בהן את „דור המייסדים" למפעל עסקי של גידול סוסי „פוני" למכירה...

זהו כמובן חלום לעתיד לבוא בלבד. אך אין לך שום דבר גדול ויפה שקם והיה למציאות בלא חזון וחלום שקדמו לו. 50 שנות קיבוץ ג' ו־40 שנות קיבוץ חצור הם עדות לכך..

● לאה ודרי (למעלה מימין) ומשה בהן (משמאל)

לחברי קיבוץ חצור
עם ציון 50 שנה לייסודכם
ברכותינו להמשך הפיתוח והיצירה
טרי־וול Tri-Wall
• אריזות ליצוא באוויר ובים • אריזות לאחסון ושינוע
• יעוץ מקצועי של מהנדסי אריזה • שרות מעולה בארץ ובחו"ל.
משרד מכירות: ה' באייר 72 ת.ד. 21044 ת"א
טל' 03-495126 (6 קווים) טלקס 33454
מפעל האריזה: אזור התעשיה נתניה מפעל המשטחים: אזור התעשיה נתיבות

לחברי קיבוץ חצור
בחגכם ה־50
מיטב האיחולים והברכות
אחים מריומה בע"מ
מסגרות רכב * מוסמך לשלדות * הרכבת טווסלוקים
ייצור טיולות * ייצור ארגזים * ייצור מיכלים
רמלה, לילינבלום 2, ת.ד. 97 רמלה, טל' 242860, 08-242939

לחברי קיבוץ חצור
בחג היובל
ברכותינו הלבביות
להמשך הפריחה, השגשוג והפיתוח
דוד צ'פניק ובניו בע"מ
מלגזות שדה ומעמיסים
מתוצרת MANITOU
תל־אביב, רח' בן־שמן 8, טל' 255875, 217740

לחברי קיבוץ חצור
בחג היובל
שפע ברכות ומיטב האיחולים
שמואל רוזנברג ושות' בע"מ
סוכנות המברשת
תל־אביב, החלוצים 29, טל' 827084–822572

לכל חברי קיבוץ חצור
בחג היובל
שפע ברכות, חן ויופי
עזרא כדיר – חומרי קוסמטיקה
תל־אביב, בזל 36 (בחצר), טל' 5464531 – 5463696

לקיבוץ חצור
החוגג 40 שנה
לעלייתו על הקרקע
שלוחה ברכתנו הנאמנה
להמשך דרך פורה ומשגשג
עלה והצלח
המועצה האזורית
באר־טוביה

לקיבוץ בארי
ולקיבוץ חצור
שעלו על הקרקע
לפני 40 שנה
מיטב הברכות
ואיחולי הצלחה
אילדור אלקטרוניקה
בע"מ
גדרה, רח' פייבל, טל' 055-94102

לקיבוץ חצור
החוגג 40
שנות התיישבות
שלוחות
מיטב
הברכות
✦
חברת צבי סבו
שיפוץ חביות
נתניה 42378, קרית אליעזר
דיזנגוף 55, טל' 053-23396, 053-38391

לחברי קיבוץ חצור בחג היובל
שלוחות מיטב הברכות והאיחולים
מצברי שנפ
מצברים בארגזי
פוליפרופילן לרכב פרטי,
כלים חקלאיים ורכב כבד
מצברים מיוחדים לתעשייה
המשרד הראשי: תל־אביב, דרך פתח־תקוה 64, טל. 3–2–376521
סניף חיפה: רח' יפו 131, טל. 04-510072, 04-514312
סניף ירושלים: רח' הרכב 13, טל. 02-719041
בית החרושת: נתניה, אזור התעשיה, טל. 053-22544, 053-33641

לחברי קיבוץ חצור
ברכותינו הלבביות להמשך פורה ומשגשג
אליאס אלקטרוניקה
מכירה * תיקון * שרות
למכונות גילוח ומכשירי חשמל ביתיים
פיליפס, בראון, רמינגטון, סנבים
חלפים אוריגינליים לכל המכונות
רדיו־טייפים ניידים
מערכות סטריאו מכל הסוגים
לחברי קיבוצים במחירים מיוחדים
תל־אביב, העליה 20, טל' 830191

לקיבוץ חצור
בחגו
מיטב הברכות
ואיחולי הצלחה
רפאל כץ ושות'
משרד עמילות מכס, ביטוח, הובלה מבית לבית, ים, אוויר ויבשה
חיפה, הנמל 30 (בניין לבנט), טל' 04-668191 (10 קוים) טלקס 46438 פקסימיליה 670020
ירושלים, שלומציון המלכה 13, טל' 02-224206
תל־אביב, העלייה 45, טל' 374006 (7 קוים) טלקס 33827 פקסימיליה 03-375033
לוד, בניין ממן חדר 304, טל' 03-972868
אשדוד, בית המכס, טל' 055-35880
אילת, עורף הנמל, קריית המשרדים טל' 059-76769 טלקס 7722

יומולדת

לקיבוץ חצור
שעלה על הקרקע
לפני 40 שנה
מיטב הברכות
ואיחולי הצלחה
מלר מנחם
עיבוד שבבי
תל־אביב 66028
עין הקורא 8, טל' 03-379820

לקיבוץ חצור
בחג ה־40
שלוחות מיטב הברכות
להמשך התעצמות
☘
מפעלי מתכת אלברזלים
בע"מ
יצרנים וספקים של מטילים
ומוצרי מתכות אלברזליות
פתח־תקוה 49102, ת.ד. 277, טל' 03-911013

לחברי
קיבוץ חצור
בחגכם ה־50
ברכת חברים
להמשך פורה ומשגשג
תנובה
ת.ד. 7083 תל־אביב

לקיבוץ חצור
ביום חגו
מיטב הברכות
ואיחולים להמשך פורה ומשגשג
רביד בע"מ
מערכות וציוד השקיה

לחברי קיבוץ חצור
בחג היובל
שפע ברכות ומיטב האיחולים
מבית אורניר
● מוצרי נוי, מתנות וכלי בית
המכירה לכל־בו וליחידים
ת"א, אלנבי 96, (פינת בית־השואבה), טל' 03-621097

לחברי קיבוץ חצור
בחג היובל
עלו והצליחו ויישר כח
עוז הידראוליקה בע"מ
סוכנים בלעדיים
לציוד הידראולי VICKERS
תל־אביב, רח' צ'לנוב 36, טל. 382734 – 384504

לקיבוץ חצור
החוגג 40 שנה
להתנחלות
מיטב הברכות
שמטן
מוצרי סיכה בע"מ
חוף השרון, ת.ד. 331, מיקוד 45102
טלפונים: 052-38123, 052-38256, 052-38353

לחברי קיבוץ חצור
בחג היובל
שפע ברכות ואיחולים
להמשך פורה ומשגשג
אגודה שיתופית חקלאית
של משקי עובדים
להובלה בע"מ
מסמיה, ד.נ. שקמים מיקוד 79835, טל' 055-83001

לקיבוץ חצור
בחגו ה־40
ברכות להמשך
והתעצמות
♥
רמתל
יציקות לחץ בע"מ
בני־ברק, רח' ברוך הירש 12, 03-781455

מה ● מתי ● היכן

קול אחד הפריד בין נציג ישראלי להנהלת אופט"א

מאת יוסף שמי

גרשון מגון, יו"ר איגוד סוכני הנסיעות והתיירות בישראל הפסיד בהפרש של קול אחד בבחירות שנערכו בהוואנה להנהלת הארגון הבינלאומי.

הבחירות נערכו בישיבת אופט"א — ארגון־גג של התאחדויות סוכני נסיעות שנערכה בימים אלה בהוואנה. גרשון מגון, שחזר עתה ארצה, מסר על שיחות שניהל עם נציגי מצרים, ירדן ופולין.

חוק התכנון והבניה התשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
ירושלים
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה—1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, החליטה, באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: „תכנית מס' 3308 שינוי מס' 4/85 לתכנית המתאר המקומית".

ואלה השטחים הכלולים בתכנית:
ירושלים, רח' בצלאל מס' 33 ר35, גוש 30109 חלקות: 221, 220, הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:
א. קביעת קווי בניין חדשים. ב. קביעת בינוי בשטח בהתאם לנספח בינוי. ג. הגדלת אחוזי הבניה לחלקה 221 בגוש 30109 מ־90% המותרים ל־123% (83 קיימים). ד. הגדלת אחוזי בניה לחלקה 220 בגוש 30109 מ־90% המותרים ל־112% (74% קיימים). ה. שינוי קוי בנין אחוריים מ־3.0 מ' ל־1.5 מ'. ו. שינוי קווי בנין קדמיים מ־3.0 מ' ל־0 מ'.

הודעה על הפקדת השינוי האמור, פורסמה בילקוט הפרסומים נס' 3212 מיום 13.6.85 עמ' 2675. השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליו נמצא במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. במח' מהנדס העיר, רח' הלל 23 ירושלים.

י. לוי
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – מחוז ירושלים
16.9.86

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נס־ציונה
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה בקשה להקלה באחוזי בניה בחלקה 102 (27א) בגוש 3751.

החלקה נמצאת באזור התישבות חקלאית שבו מותר לבנות בהתאם לתכנית המיתאר נס/1/1 18% משטח החלקה בשתי קומות.

מר בן־ציון לנדא מבקש להתיר תוספת של 28.40 מ"ר המהווים הקלה של 4.6% משטח החלקה. לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל, לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בנדון.

ניסן קרוסקי
ראש המועצה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „מבוא העמקים" רחוב כרמל 20/5
נצרת עילית
טל: 065-78887, 065-78888/78890
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה לתוספת מגורים בגוש: 16935 חלקה 86 ישוב עין מאהל.
מהות הבקשה: אחוז בניה מעל למותר ואי שמירת מרווח מינימאלי מהגבולות.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ישראל קניג,
יו"ר הועדה

מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות 125 בגוש 6426 רחוב רוטשילד 18 הקלות כלהלן:
1. תוספת 6% לאחוזי בניה מותרים — 1136 מ"ר במקום 1100 מ"ר.
2. 10% בקו בניין צדדי — 4.5 מ' במקום 5.0 מ'.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רח' ויצמן 137 בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום, וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה, כפר־סבא עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד,
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה – כפר־סבא

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
פתח־תקוה
הודעה בדבר שינוי
תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומי הנקרא: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1253/ג".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6571 חלקי חלקות 9, 8, 4, 3, גוש 6576 חלקות 1, 2, חלקי חלקות 17, 14; גוש 6570 ח' 2 (דרך).

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי יעוד קרקע חקלאית לשטח עבור תחנת מיתוג וטרנספורמציה. קביעת דרך גישה אליה ושטחים ציבוריים פתוחים.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2868 ה' תשמ"ב עמ' 923 ובעתון בוקר הצופה מתאריך 18.1.83 ובעתון ערב ידיעות מתאריך 12.1.83 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף על המשמר מתאריך 17.1.83 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז ת"א
מרחב תכנון מקומי
הודעה בדבר שינוי
תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה, באישור שר הפנים, לאשר „תוכנית מס' 600 שינוי לתכנית מיתאר מקומית מס' 210 א'".

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: גוש – 6416: חלקות – 81, 84; גוש – 6415: חלקות – 319. שטח התכנית – 6917.

עיקרי הוראות התוכנית:
א. חלוקת השטח ל־7 מגרשי בניה באזור מגורים ב', לשביל ולבנין ציבורי; ב. שינוי קו בנין מרחוב הפלמ"ח מ־7 מ' ל־5 מ'; ג. שינוי יעוד השטח הציבורי לצרכי חינוך; ה. ביטול דרך.

הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים 2849 תשמ"ב, עמ' 3005.
השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – מחוז תל־אביב

הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז חיפה
מרחב תכנון מקומי־מחוזי
מחוז חיפה
הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י חוה יצחק להקמת בית למגורים על חלקה 4 בגוש 10390 (מגרש 149) בישוב פ"נר. הבקשה כרוכה בהקלה בשטח של 15 מ"ר שהם 15 אחוז משטח המגרש.

ניתן לעיין בבקשה במשרדי הועדה המחוזית האמורה, רח' חסן שוקרי 11, חיפה.
המעונין להגיש התנגדות להקלה ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

משה גלזנר
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – מחוז חיפה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשר להקלה לפרגולות ולקורות קונסטרוקטיביות ברחוב דבורה הנביאה מס' 13 גוש 6624 חלקה 333.
תיק בנין 013־0870/2.
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — ער כאן — חדשות קול ישראל 08.03 שעת כושר 08.15 ארץ מולדת — בעיר ובעמק 08.40 אנגלית ו' 09.00 מדעי הטבע (יסודי) — סעודה בגן 09.20 אנגלית ז' 10.10 מדעי הטבע ה'־ד' — אוויר לנשימה 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד — אני וגופי 11.00 חשבון ו' — השארית בחילוק 11.15 אנגלית י"א־י"ב Hello Israel - New Israelis 11.30 קשת ועגן — גשם מעגן 12.00 אנגלית ח' 12.25 אנגלית י' 13.00 מדעי הטבע (על יסודי) — האבולוציה 7 — הסביבה — ברירה הטבעית 13.30 גאוגרפיה — המרכז 14.00 טלטקסט — ער כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.15 מנהרת הזמן — 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: תכניות לימודים — הצב המדבר — מחשבים בחינוך ● נקודת מבט — פרט סול רובנס ● נקודת מבט — ריבוי צמחים ● 16.00 פרפר נחמד — אני וגופי 16.25 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר 17.30 שמיניות באוויר — תכנית שבועית לקראת מבצע היקש בדלת תעסוק ותכנית הפעם בהתמודדות של ילדים עם מחלת הסרטן. מנחים: דליק ווליניץ, טולים ושירה גרא 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 על ספרות וחרבות 1. ריזק ווכי ידבר על הסופר ברנרד מלמוד. 2. ד"ר עמי אלעד ידבר על הסופר הסודני אטייב צאלח. 3. יורם קניוק. סקירת הספר ערבסקות (ערבית) 19.00 בקו הבריאות [illegible] א. הסברים על השיטות לגילוי המחלה, על הטיפולים, על ניתוח הכריתה ועל שחזור השד לאחר הכריתה. ב. הדרכה באולפן לבדיקה עצמית של השד. ג. סקירת חידושים במחקר על תולת והכולסטרול אצל ילדים (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 משהו מהסרטים — תכנית דו־שבועית בענייני קולנוע מגישה: שירה גרא 20.30 בצוותא — לימור סוניה במקורות ישראל 21.00 מבט לחדשות 21.30 סוקר 22.05 עצמת אש — סרט קולנוע 23.45 ספוקו של יום וחדשות.

רדיו

קול המוסיקה
08.02 צלילי בוקר 07.07 בוקר טוב — אלגאר: הפתיחה: קוקיין; באך: מבוא כוראלי 07.30 שחרית מוסיקלית — גלינקה: הפתיחה רוסלאן ולודמילה; ויואלדי: הסתיו, מתוך עונות השנה; שומאן: קונצ'רטו לצ'לו; בלה מינור; אלגאר: ואריאציות אניגמה; רבינוביץ: הסימפוניה התשיעית מן העולם החדש 09.30 קונצרט בוקר — רה מייה: בלט מתוך הכובע משולש הקצוות; ק.פ.ע. באך: קונצ'רטו לחליל ברה מינור בהוכבון; רבינייה: בלייקשת במי במול מגזה, אופוס 74. המכתה הנבל; אלגארו סימפוניה מס' 2 11.57 מגישים שיר 12.05 צלילי ספטמר 13.00 לבקשתכם — היידן: מיסה ברביים בפה־מז'ור; מנדלסון: קונצ'רטו לכנור, ספטמר ותזמורת במה מגזה; אופנבאך: לקט מתוך האופרה סיפורי הופמן; דביסי: מחולות מתוך איבריה 15.00 בין חברים — דאגרי: יום קיץ בהרים; ארנולד בקס: יום בגבעות הטוקסמות 16.00 אמנים באולפן — אורה רוזח — פסנתר — מנגנת ברטוק: 15 שירי איכרים הונגרים; מרש אבל מתוך הסימפוניה; קושוט; סונטינה; אלנרו בארברה 14 בגטלות, אופוס 00 17.0 מוסיקה כאן ועכשיו — סרג'ו נטרא: סינפוניה לכלייקשת; יוסף טל: אלוה (מחייה); אינגרם מארשל: סיציליאנה הדרגתית; רביאל לנץ: אינך יכול לראות את היער. מוסיקה 1971 לשלושה נואמים שתיעים: ר. לנץ, ג. אייסטר, וסטן קריו מייקל בירדון: מרמבות במודוס דורי 18.00 מאולמי הקונצרטים בעולם — קונצרט מיצירות סלירי. 11 התזמורת הסימפונית של רדיו ברלין / המקה הקאמ. של ריאס: טה ראום: רקוויאם. 12 התזמורת הסימפונית הלתרונית/ג. פשטקו. ווריאציות על נושא רוקוקו... הפתיחה לבית הספר לקנאים 19.30 רומיאנור — לנוער המתבגר 20.05 אינטרלוד 20.27 מגישים שיר 20.30 שידור חי מבנייני האומה: התזמורת הסימפונית הבולה קונצרט מס' 12 מנצח: רונלד טריננטוב. ביצה: כרמן

רשת א'
07.30 היו שירים — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 חוגה — עם בני הנדל 09.05 השיר לא תם — שירים עבריים 09.30 מנפש — מגזין לבעיות משפחה וחברה 10.30 רדיו קל — תכנית יומית בעברית קלה 11.05 רגע של עברית 11.10 השידור היומי לבתיה"ס אלה התולדות — סדרת תכניות בנושאים יהודיים — סדרת השכלה ודעת לכל — מבית לאומי למדינה שבדרך — 1917־1939 — דיפלומה ביצירת הסמה התיישבותית. חלק שני — פרוטי שלום רייכמן 12.05 מהוי המוזרה — מבחר שירים מזרחיים 14.05 לבת ולבן ולכל המתעניין — תכניות לילדים מי ישן — א. הבית ברחוב מיצקו — ציפי שביט בתסקיר הראשי ב) מכרות המלך שלמה; ג) ארבעה ימים על הגיר 15.05 התלולסן — מומחים באולפן משיבים לשאלות המאזינים 15.55 מוצגר הספרים — סקירה על ספר חדש 16.05 מועדון שעון הזהב — מעולמו של האדם המבוגר 17.12 מגישים שיר 17.20 האוניברסיטה הפתוחה — תרבות חברה בתקופת היישוב והמדינה — ארץ־ישראל ב.מבחן ומבאן — פרוס׳ מנחם ברינקר 18.05 מנחת ערב 18.06 שואל בעניין 19.30 שידורים לעולים 22.05 חבר מאותו כוכב — תכנית היסדרות וריספוגית בשידור חי

רשת ב'
07.00 הבוקר הזה 08.05 מכב הבוקר — עם מטילה קלארק 09.05 ביקור בית — עם רבקה מיכאלי 10.05 כל צבעי הרשת — מגזין יומי 12.10 אלף־אלף ב־בית — עם אחר אהוד מנור 13.05 בוקר היום — חדשות ופזמונים 14.05 בת צחוק — הוי והומור 15.05 רגעי קסם 16.05 שירים ושערים 17.10 יומן כלכלה 17.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה 18.05

[illegible] עורך ומנחה: יצחק גורל 18.45 היום בספורט 19.00 היום הזה 19.05 לענייני צבא ובטחון 20.00 [illegible] יום נעיות פיתוח 21.00 צעירים ושירים בנחר שירים בידיש [illegible] עם הנזר דורי [illegible] עוד לא רקדתי [illegible] ריקודי־עם 23.05 [illegible] לילה

גלי צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת [illegible] הגרמני — פרק בהיסטוריה [illegible] ותולדות תוכנית [illegible] אבנר כהן 06.30 פותחים עין — החדשות הראשונות של היום. [illegible] שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי 09.00 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה 09.05 אילה כוהר — עם אלי ישראלי 10.05 הפסקה 11 עם ביכל ניב 11.05 לעכשיו — עם רפי רשף 13.05 [illegible] — עם אברי גלעד 14.05 [illegible] דובי לנץ ודני הרפל 15.05 [illegible] עם אורלי יניב 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 ערב טוב ישראל — עם דן שילון, יעל דן וגוני סביר 18.05 יעד משורר — מגאזין לענייני צבא וביטחון 18.45 משולש — עמות יומי בענייני שעה. ראובן דבלין ר"ר שמעון שטרית מנחה: יוסי עוזרר 18.57 הודעות לחיילים 19.05 פזמונים לבולכם 20.05 הלהקות — בין מגל לחרב — להקת הנח"ל 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת העידן הגרמני — פרק בהיסטוריה מוסרית (ש.ח.) 22.05 על הרבש ועל הכיפאק — שירים שהחבר'ה אוהבים 23.05 תוצרת הארץ — פזמונים ישראליים 23.55 שיחת חצות — עם שלמה בוחבוט ראש המועצה המקומית מעלות תרשיחא 00.05 צפורי לילה הלאסיות — עם ארי פרנקל 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים

רשת ג'
06.11 בחזרה לאושר — להיטים ותיקים 07.07 שיר בבוקר בבוקר — שירים ופזמונים ישראליים 09.05 מה, כבר תשע? — עם אבי אתגר 10.05 רק מוסיקה 11.05 שעה חמימה — עם מלאכי חוקיה 12.05 שבעים מי יודע 13.05 רק בימי חול — עם מנחם פרי 14.06 פזמון חוזר 15.05 חריש ומחורש — עם שוש עטרי 16.06 הנבה יומית 18.06 הצעקה האחרונה — עם יגאל רביד 20.05 לי ולך — שיר וברכה 21.05 צליל מכוון 23.05 הלילה הוא שירים

קולנוע

תל־אביב
[illegible] 9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: הפיראטים 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: צביטה בלב 9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: פסטיבל סרטי וודי אלן 23.15
[illegible]: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
גת: הצבע ארגמן 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: יומן נעורים 9.30 ,7.00
דקל: צרות גדולות בצ'יינה טאון

דרייב אין: הטוב הרע והלא נורא 9.45 ,7.45 ,5.45
[illegible] 12.00
הוד: נכיצה [illegible] 9.10 ,7.15 ,5
מוזיאון תל־אביב: [illegible]
[illegible]
פאר: [illegible] 9.30 ,7.15 ,5
כינמה 1: [illegible] 9.30 ,7.15 ,5
כינמה 2: העוקץ
פאריס: שבעת אירה 9.30 ,7.15 ,2 ,12
הקונפורמיסט 23.30
רבקין:
חן 1: שובו של הנוסע השמיני 9.30 ,7.30 ,5
חן 2: גוויעת אפריל ורעיון 9.45 ,7.40 ,5
חן 3: דרומן של אתמול בלילה 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: רונה פלור
חן 5: הייתי בפוחלי הילס 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחק: אותלו 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: הטוב הרע והלא נורא 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: החברים של אלכס 9.10 ,7.15 ,4.10

רמת־גן
אואזיס: שובו של הנוסע השמיני 9.10 ,6.40 ,4
לילי: אותלו 9.30 ,7.15
ארמון: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.45 ,7.30 ,5
רבינון:
גן 1: היתפן מנגולי הילס 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: הרומן של אתמול בלילה 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: רווקים ותינוק 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: הצבע ארגמן 9.15 ,6.15

ירושלים
אדיסון: אהבה בשחקים 9.10 ,7.15 ,4.30
אורנע: כולם נפלו על הראש 9.15 ,7 ,4.30
בית אגרון:
הקוסם מארץ עוץ 15.10
שיער 17.10
המתופפת הקטנה 19.30
מונטי פייטון „טעם החיים" 22.00
משחקי מלחמה 24.00
בנייני האומה: זכרונות אהבה בפירנצה 9.00 ,7.00
כפיר: צביטה בלב 9.10 ,7.00 ,4.30
אורגיל: ג'שוע אתמול והיום 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: מונה ליזה 9.00 ,7.00
סמדר: נשיקת אשת העכביש 9.10 ,7.00
הבירה: שתי אצבעות מצירון 9.15 ,7.15 ,4.10
אוריון
אור 1: שובו של הנוסע השמיני 9 ,6.30 ,4
אור 2: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.00 ,7.00 ,4.30

עדן: הטוב הרע והלא נורא 9.00 ,7.00 ,4.30

חיפה
ארמון: שובו של הנוסע השמיני
אורה: [illegible] אהבה בפירנצה 9 ,6.30 ,4
חן: [illegible] 9 ,7.00 ,4.30
עצמון 1: אהבה בשחקים 9 ,7 ,4.30
עצמון 2: מונה ליזה 9 ,7.00
פאר: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9 ,7.15 ,4.45
[illegible]: שואה 2' 9 ,7.00 ,4.30
[illegible]: צביטה בלב
אמפי: הטוב הרע והלא נורא 9 ,6.30 ,4
אחוה: אותלו 9 ,7.00 ,4.30

נתניה
שרון: הגליל [illegible] 9 ,7 ,5
סבוריה: הכיפור האמיתי 9 ,7 ,5

חולון
כביר: צביטה בלב 9 ,7.15 ,5
מגדל: הצבע ארגמן 9 ,6.00
ארמון: שתי אצבעות מצירון 9 ,7.30 ,5

בת־ים
עצמאות: הטוב הרע והלא נורא 9 ,7.15 ,5.00

הרצליה
היכל: נכיעה נעימה 9 ,7.15 ,5.00

באר־שבע
חן: אהבה בשחקים 9 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה
היכל 1: צביטה בלב 9 ,7.15 ,5
היכל 2: אהבה בשחקים 9 ,7.15 ,5
היכל 3: הטוב הרע והלא נורא 9 ,7.15 ,5

עפולה
כיפתרין: יפה נוורור 9

רעננה
אירות: תקלה מופלאה 9 ,7 ,4.30

גבעתיים
הדר: צביטה בלב 9 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 5.11
המלך מתיא הראשון: 16.00, 18.45
ביבוף: 20.30

שרותים ● עזרה ● התחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח — עין יהב, חולון.
חולון
קופ"ח מכבי — שנקר 35.
קופ"ח עין יהב.
ירושלים
אליסון — ישעיהו 10.
נתניה
תרופה — הרצל 2.
פתח־תקוה
סופרפארם — שפירא 43.
רמת־גן
השרון — ירושלים 23.
תל־אביב
בריאות — המלך ג'ורג' 28.
כס — פרישמן 66.
חיפה
שד' הנשיא 33.
רעננה — כפר־סבא
סמואלוב — בר אילן, רעננה.

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות
מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'-ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים - ילדים.
הדסה ע"כ — פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג.
הדסה ה"צ — כירורגית, אורטופדית.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 20.00—08.00. בימי ו' 08.00—15.00. טלפונים: 03-433500, 03-433500.

"יד ביד" - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04-229488 (11.00—20.00)
נהריה – 04-920014 (11.00—20.00)
"קו פתוח" לנוער במצוקה בימי ב' ו־ה' [illegible] טל. 222732.
"קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של ההסתד' לרפואת שיניים בישראל: בתל־אביב - בימים א'—ה' בין השעות 21.00—24.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות 18.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 511566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה ג' טל: 03-294869, 03-285822.

מרכז סיוע לנפגעות אונס: לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית:
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111.
ער"ן חיפה — טל' 04-672222.
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111.
ער"ן נתניה — טל' 053-35516.

סילוק מיטרדים: מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד, רמלה — 101. [illegible] טל' 08-221022. עפולה — 065-93334. טבעון — 101. טלפון 04-931401. נהריה טל' 04-823333. [illegible] ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767.

חולון, שלום לגביע אירופה

נחלת תבוסה 75:54 בליון על ידי וילרבאן ששלטה במשחק למן דקות הפתיחה

● בריסל
שירות „על המשמר"

אכזבה ומפח נפש — כך אפשר להגדיר את כשלון הפועל חולון במשחק הגומלין, אמש בליון, כשהובסה ב־21 נקודות הפרש (75:54) על ידי קבוצת וילרבאן הצרפתית ונשרה ממשחקי גביע אירופה למחזיקות גביע.

כבר במחצית הראשונה התברר ל־2500 הצופים שבאו למשחק בליון כי החולונים לא יוכלו לשמור על יתרון 10 הנקודות מהמשחק הראשון (76:86). הקבוצה הישראלית איבדה כל יכולת בהתקפה החל מהדקה השישית כאשר הצרפתית עברה לשמירה איזורית. שחקני הפועל חולון שנתקפו בחולשה רבה לא הצליחו להגיע למצבי קליעה והצרפתים הוליכו בהפסקה 25:43.

עם פתיחת המחצית השניה החטיא קני בניסטר ארבע פעמים מתחת לסל הצרפתי ונעלם בהמשך לחלוטין מהמגרש, אם כי במחצית הראשונה עדיין גילה יכולת סבירה. הצרפתים עלו ל־33:53, 38:60, 51:73, ר־54:75 בסיום.

עיקר האשמה ביבול הדל של הנקודות נעוץ באפסותם של שחקני החוץ שהיו גרועים במיוחד.

שפטו דה־קוסטר מבלגיה ומאסיי מספרד.

● קלעו לוילרבאן: בל 27, לאמיי 16, ראדן 13, קולט 9, פסטרס 7 ובניו 3.
● קלעו להפועל חולון: בניסטר 16, בורמור 16, טרי 7, מאור 6, בוגין 6 ויעקובי 3.

ואליצור החמיצה נצחון

הנתנייתים שנוצחו ביד־אליהו בהפרש 6 נקודות, התעלו בקאנטו ונוצחו 88:86

שירות „על המשמר"

כדורסלני אליצור נתניה החמיצו אמש נצחון במשחק הגומלין בגביע קוראץ' כשנוצחו על ידי ארקנס קאנטו — 88:86 — אחרי פתיחה מצויינת בה מחקו את פער ההפסד ביד־אליהו (91:85) כשהובילו בתשע נקודות הפרש. אולם בהמשך נטלו שחקני קאנטו את היוזמה וזכו בנצחון שני, אם כי הפער זעיר.

1500 הצופים היו בהלם למראה הפתיחה המצויינת של שחקני נתניה שהוליכו 1:7, 3:10, 12:21 ו־14:23.

פייר לואיג' מרוורטי נטל את המושכות, דירבן את חבריו שהתייחסו בפתיחה בשוויון נפש, ואפילו קצת בזלזול, לשחקני נתניה ובדקה ה־13 כבר הוליכו האיטלקים 25:26. בהמשך עוד השוותה נתניה ל־37:37 אולם אז חל שינוי במשחק ותוך ארבע דקות קלעו שחקני קאנטו 12 נקודות ללא מענה — 37:49 ובמחצית 41:49.

שחקני נתניה לא ויתרו גם בפתיחת המחצית השניה. בדקה ה־28 צומקה התוצאה ל־66:67 ובדקה ה־31 היה שיויון 69:69 וכך עד לסיום התנהל קרב שקול כשהאיטלקים מצליחים להוליך בהפרשים קטנים. בדקה ה־38 שוב צימקו הנתנייתים לנקודה — 81:82, אבל בסיום היתה יד האיטלקים על העליונה — 86:88.

בין שחקני קאנטו התעלו האמריקני צ'ארלס שביצע שש חסימות, וכן הכוכב ריבה ואילו בנתניה עשו עבודה טובה נברסון, מאלוביק וסימס.

שפטו לאמאן משוויץ ופאבל מצ'כוסלובקיה.

● קלעו לקאנטו: ריבה 20, צ'ארלס 17, ג'י 16, מרזוטי 15, אנוצ'אנטיין 14, קניוצ'ר 4 ובווה 2.
● קלעו לאליצור נתניה: נברסון 29, מאלוביק 19, סימס 15, ג'ונסטון 10, ברכה 9, פיר 2 וגידנס 2.

הפועל ת"א אופטימית באיטליה

מאת יצחק ליסתוף

„אני מקווה שכל שחקן ימצא את עצמו ויתרון 7 הנקודות שהשגנו כאן בישראל בשבוע שעבר יספיק לנו בגומלין בוארזה", כך אמר אתמול מאמן הפועל ת"א משה וינקרנץ לפני שיצאה קבוצתו למשחק הגומלין במסגרת משחקי גביע קוראץ' נגד די וארזה האיטלקית.

הפועל ת"א המריאה עם עשרה שחקנים, וראשי הקבוצה מעודדים מכושרם הטוב של מייק לארגי ודרן רובינזון. „אם כל השחקנים יגלו כושר משחק טוב אנו מסוגלים לעבור את האיטלקים," ציין וינקרנץ.

בית"ר ירושלים וכוכבים מאולתרים נפרדו ב־4:4

מאת נפתלי קורן

4:4. זו היתה התוצאה בתום המשחק המלהיב בין בית"ר ירושלים לקבוצת כוכבים מאולתרת. כל ההכנסות ממשחק זה הועברו לאפסנאי העבר של בית"ר ירושלים, רפאל עמיאל.

ללא שמירות אישיות, חופשיים ממתח נקודות ומענקי נצחונות הפגינו השחקנים יכולת מרשימה. בבית"ר שותפו הפולני אנדריי שטולף והאנגלי גרי ונדרמילי שאף החטיא כדור עונשין מ־11 מטרים.

בדקה השלישית בעט ונדרמלי לעבר שער הכוכבים. אבי ששון הדף והגולגל קבע 0:1.

בדקה ה־20, 0:2 לבית"ר. יעקב שוורץ בעט ממרחק פנימה.

חלפו דקותיים וחנן אוזולאי נגח פנימה וקבע 0:3.

משה סיני שיגר בדקה ה־31 כדור לדודו הברזילאי שמ־20 מטר הקטין ל־1:3.

לפני סיום המחצית הראשונה קבע סמי מלכה 1:4 לבית"ר ירושלים.

אורי מלמיליאן שלבש את מדי הכוכבים החליף בדקה ה־64 מסירות עם משה סיני והכדור הגיע לאלי אוחנה (שיחק בכוכבים) שהקטין ל־2:4.

סיני ומלמיליאן שיתפו פעולה גם בדקה ה־71 ובישלו לאוחנה את השער שקבע 3:4.

בדקה ה־75 החטיא ונדרמילי כדור עונשין מ־11 מטרים לאחר שהוא עצמו הוכשל ו־10 דקות לפני הסיום נכבש שער השיוויון כשמלמיליאן הגביה כדור עונשין וגולדר נגח פנימה — 4:4.

שפט משה אשכנזי לעיני 2500 צופים בימק"א.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, קורש, אוזולאי, אשש, נחמני, שמואלי, שוורץ, מלכה, בוזגלו, ונדרמילי, שטולף. כן שותפו: סויסה, ב. כהן, ובן אליהו.

● נבחרת הכוכבים: ששון, שירזי, א. כהן, סיימון, קורט, מלמיליאן, יפה, סיני, דידו, אוחנה, אביטן. כן שותפו: אמיר כהן וגולדר.

ויתר על קוקטייל לטובת בית"ר י־ם

דיטר בוכנר יושב ראש מחלקת הספורט של הפרלמנט הגרמני חזה אתמול במשחק בין נבחרת הכוכבים לבית"ר ירושלים כשהוא מוותר לשם כך על קוקטייל עם ראש עיריית ירושלים טדי קולק.

בסיום אמר בוכנר: „משחק טוב למדי. נהניתי מן הטכניקה של השחקנים הישראלים. מקוה שיחול שיפור ברמת המגרשים בארץ".

ארבעה ישראלים ניצחו במשחקי הסבוב הראשון

● טניס

מאת יצחק אשל

ארבעה טניסאים ישראלים ניצחו אתמול בסבוב הראשון של התחרויות הבינלאומיות ע"ש פרנקל הנערכות בירושלים. ארבעה ישראלים אחרים נוצחו.

אורן מוטוואסל גבר על חיים ציון 1:6, 6:4, 6:7. עמית נאור ניצח את קונג משוויץ 6:2, 6:2. תומר צימרמן גבר על פוטש מגרמניה 6:2, 6:7. מנשה צור גבר על שק ממערב גרמניה, 3:6, 5:7.

המדורג מספר אחד, סרגסיאנו מרומניה, ניצח את פיל מאנגליה 6:7, 6:0.

בתחרויות לנשים ע"ש ונסה פיליפס ניצחה דליה קוריאט את יעל סגל 3:6, 5:7. שירת שלו גברה על קרין מאייר 4:6, 1:6. אילנה ברגר ניצחה את יעל שביט 3:6, 1:6. שגית דורון גברה על ריטה קוצ'ישף מהונגריה 0:6, 4:6.

מרטינה הרוויחה יותר מלנדל

הטניסאית מרטינה נאוורטילובה הרוויחה עד כה השנה, יותר מאשר בן־ארצה, איוון לנדל. מרטינה נטלה מיליון ו־387,184 דולרים, לעומת 997,137 דולר שהרוויח לנדל.

לנדל מוליך בטבלת הניקוד העולמי עם 4801, לפני בוריס בקר 3335 ושטפן אדברג 2369 נקודות.

יפו — העתודה 0:2

מאת ראובן חנניה

נבחרת העתודה של ישראל בכדורגל בשלה אתמול במשחק אימון מול קבוצת מכבי יפו מתחתית הליגה הלאומית, אשר נצחה 2:0.

את השערים למכבי יפו הבקיעו מאיר גולדפינגר ואלישע ציפרוט בדקות האחרונות של המשחק.

נבחרת העתודה שיחקה גרוע מאוד ולא הגיעה כלל למצבי הבקעה.

נבחרת העתודה פתחה בהרכב הבא: בלרב, מוסטרל, ל. רוזנטל, ח. לוי, הלל, גורדנה, א. נתן, קלינגר, ר. לוי, נודר, שפירא.

מכבי יפו פתחה בהרכב: קוזיצקי, י. לוי, רניאל, בוטביקה, ד. מאיר, אלקולומברה, בילו, מ. מזרחי, ציפרוט, אמיגה, דיגמי.

הנוער ניצח את שעריים 1:2

מאת ראובן חנניה

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל גברה אתמול אחה"צ במשחק אימון על קבוצת מכבי שעריים מהליגה הארצית 1:2.

את השערים לנבחרת הנוער הבקיעו טל בראל ממכבי נתניה וראובן עטר ממכבי חיפה.

הדני מיכאל לאדרופ (במרכז), אתמול באימון קבוצתו יובנטוס לקראת משחק הגומלין בשמינית גמר גביע אירופה לאלופות נגד ריאל מדריד. הערב, לאדרופ סובל מפציעה ועדיין לא ברור אם ישחק. (צילום אי. פי.)

3 פעמים 1:3 והמעפיל 0:3

מאת מוטי חביב

קבוצת הכדורעף של הפועל המעפיל שבה אמש למקום הראשון, בזכות נצחון 0:3 על אליצור ת"א ובזכות העובדה שהפועל קרית־אתא לא שיחקה.

אליצור ת"א שעדיין לא ניצחה העונה היוותה יריבה שקולה רק במערכה הראשונה בה הובילה 10:12 אך נוצחה 15:13. בהמשך הוביל אליער כגן את חבריו לשני נצחונות נוספים 7:15, 10:15. אבי כהן התעלה באליצור.

האלופה הפועל כת"ם ניצחה באולמה את הפועל רמת־אביב 1:3. אחרי מערכה ראשונה מוצלחת מבחינת כת"ם — 3:15, הושיב המאמן אהוד דקל את כוכב הפועל כת"ם יעקב הרשקו על הספסל ורמת־אביב ניצלה זאת לניצחה 8:15. כשחזר הרשקו חזרה כת"ם לנצח 9:15 ו־13:15. פרט להרשקו התעלו גם רפי רולניק ורוני כהן.

מכבי חיפה מתבססת בליגה הלאומית ואמש השיגה את נצחונה השלישי העונה — 1:3 על הפועל העוגן. העוגן שפיגרה במערכה הראשונה 6:1 ניצחה באותה מערכה 8:15. מרסל ברגר, ד"ר רובי פרידמן וסרג'ו קושינסקי הפכו את הקערה על פיה וניצחו 8:14, 5:13, 9:15. עמי פלר ומישי הלמן התעלו בהעוגן.

גם מכבי תל־אביב פיגרה 1:0 במשחקה מול שריד/העמקים (13:15) אך התאוששה וניצחה 1:3 (8:15, 11:15, 14:16).

הטבלה

1.	הפועל המעפיל	7	4־20	13
2.	הפ. קרית־אתא	6	4־18	12
3.	הפ. כפר־סבא	6	10־17	11
4.	מכבי חיפה	8	19־12	11
5.	הפ. מטה־אשר	5	1־15	10
6.	שריד/העמקים	7	12־13	11
7.	הפועל כת"ם	6	11־14	9
8.	מכבי ת"א	7	18־9	9
9.	הפועל העוגן	7	17־7	9
10.	הפ. רמת־אביב	7	19־8	8
11.	אליצור ת"א	8	24־8	8

התנגדות לשינויים המוצעים בתקנון הועד האולימפי

מאת יצחק אשל

נשיאות איגוד הטניס החליטה אתמול להתנגד לשינויים המוצעים בתקנון הועד האולימפי הבאים לקבוע במעמדו ובעצמאותו של איגוד הטניס משל היותם גורמים מבחינה ציבורית ונוגדים את תקנון הועד האולימפי הבין לאומי.

שלושה חדשים בנבחרת אנגליה

בובי רובסון, מנהלה של נבחרת אנגליה בכדורגל כלל שלושה שחקנים חדשים בסגל 20 הכדורגלנים, לקראת התחרות נגד יוגוסלביה ב־12 בחודש בלונדון, במסגרת מוקדמות אליפות אירופה.

השלושה הם השוער דייויד סימאן, הקשר ניל ווב, כוכבה החדש של נוטינגהאם והמגן מיצ'ל תומאס.

רובסון החזיר לסגל את המגן מרק רייט במקומו של דייב ווטסון הפצוע.

בסגל שלושה שחקנים המככבים בחו"ל. הכלם טרי בוצ'ר מריינג'רס גלאזגו, הקשר ריי וילקינס ממילאן והחלוץ גרי ליניקר מברצלונה.

הערב ברחבי אירופה משחקי הגומלין בגביעי האלופות, מחזיקות ואופ"א:

יובנטוס מחכה לריאל מאדריד

מאת שבח מלברט

האלופה האיטלקית יובנטוס, שבשבועות האחרונים לא היתה במיטבה בגלל גל פציעות שפקד את כוכביה, ובראשם החלוץ הדני מיכאל לאודרופ, תנסה למתק הערב בטורינו, את הנצחון הזעיר (0:1) שהשיגה ריאל מאדריד לפני שבועיים באיצטדיון „ברנבאו" במאדריד. המפגש ביניהן בשמינית גמר גביע־אירופה לאלופות.

האיטלקים מקווים, שהפעם לא תחזור ה„השפעה הספרדית", כפי שהיתה אשתקד, כאשר ברצלונה סיימה באיצטדיון „קומונאלה" בטורינו בתיקו 1:1, ושמרה על ניצחונה (0:1) במשחק הראשון שהיה בשלב רבע הגמר.

בראשית השבוע הפגינה ריאל מאדריד יכולת מרשימה, כשהביסה בליגה את סאבאדל 0:4, מצמד שערים של הספרדי הוגו סאנצ'ז, בעוד ש„יובה" לא יכלה במגרשה לאינטר מילאנו (0:0).

אנדרלכט יוצאת לבוקארשט עם נצחון משמעותי (0:3) במשחק הראשון בבריסל, כשתתייצב מול אלופת אירופה, סטיאווה בוקארשט, שתופיע ללא שוערה הנפלא דוקאדאם שטרם החלים מפציעה קשה.

באיירן מינכן מקווה למתוק באיצטדיון „פראטר" בוינה את הבושה שספגה לפני שבוע הנכחות, כשהנכסה באותו איצטדיון 1:4. לאלופה יתרון 0:2 מהמשחק הראשון מול אוסטריה וינה. שתי הקבוצות הן מן הספקיות הראשיות בנבחרותיהן. יש לציין, כי באיירן הובסה במגרשה בשבת בליגה, ע"י לברקוזן 3:0, בעוד שאוסטריה ניצחה בדרבי את ארמורה 0:2.

בשורות אוסטריה מככב טוני פולסטר, שהבקיע את שני השערים לרשת הגרמנים, מן הנקודה הלבנה.

להרכב באיירן יחזור החלוץ הפורה דיטר האנאס, לאחר שהחלים משבר בליסתו, אבל יוצב ככל הנראה כמחליף.

הבטוחה לעליה לרבע הגמר, היא מכוכב־האדום בלגרד, שתארח את הקבוצה הנורבגית רוזנבורג, אותה הכניעה בנורבגיה 0:3. במצב טוב נמצאת גם פורטו שתארח את ויטקוביצ'ה הצ'כית, למרות ההפסד 1:0 בצ'כיה; דינאמו קייב שתארח את סלטיק גלזגו. בראשון בסקוטלנד סיימו השתיים בתיקו (1:1), ואילו דינאמו ברלין תנסה למתוק את ההפסד (0:3) כשתארח את ברונדבי מדנמרק.

הראשונה שכבר עלתה לרבע הגמר, היא בשיקטאש איסטנבול בעקבות אי הופעתה של אפואל ניקוסיה באיסטנבול כתוצאה מפסק האיגוד האירופי נצחון טכני לתורכים.

התנצח רקסהאם בבית

הכל שואלים, אם הקבוצה הוולשית רקסהאם מן הליגה הרביעית באנגליה, תצליח לנצח במגרשה את ריאל סראגוסה הספרדית, במשחק הגומלין במסגרת מחזיקות גביע, לאחר התיקו אפס בספרד?

במצב טוב מצויה המוליכה בליגה ההולנדית, אייאקס אמסטרדם, אותה מאמן יוהאן קרויף. היא תשחק בפיראוס מול אולימפיאקוס, אותה הביכה באמסטרדם 0:4.

גם לבורדו סיכויים לחלוף על המשיכה בנפיקה ליסבון, עמה סיימה בתיקו 1:1 בליסבון, ובמצב דומה, מצויה סיון משוייץ, שתארח את קאטוביצ'ה מפולין עמה סיימה ב־2:2. מלמו השבדית שתופיע בעונה הבאה בגביע האלופות, לאחר זכייה בראשית השבוע בתואר בארצה, כבר רואה עצמה בשלב הבא, לאור ניצחונה 0:3 בטיראנה על נגטורי האלבנית, שהעפילה בסיבוב הראשון את דינאמו בוקארשט. היום יתקיים המשחק בעיר הנמל השבדית.

יתר המשחקים: לוקומוטיב לייפציג — ראפיד וינה (1:1); ואלאז מוסקאר — קיטשה סופיה (2:0); שטוטגרט — טורפדו מוסקבה (0:2).

ברצלונה סובלת מפציעות

ברצלונה יוצאה לליסבון למשחק נגד ספורטינג, בלא במה מכוכביה הפצועים, ובראשם החלוץ הוולשי הבינלאומי, מרק יוז, והבלמים הלאומיים, ראמון קאלדרה ופרנציסקו קאראסקו. המשחק יהיה במסגרת גביע אופ"א. במפגש הראשון ניצחו הספרדים רק 0:1.

מפגש נוסף בין קבוצות חצי האי האיברי, יהיה במאדריד, כאשר אתלטיקו תארח את ויטוריה גימאראש מפורטוגל, שניצחה במשחק הראשון 0:2.

הבטוחות לעליה: טורינו, שתתארח בהונגריה אצל ראבה אטו ג'ייר, בשלה יתרון משמעותי — 0:4. משנגלאדבאך עם 1:1 תתארח ברוטרדאם אצל פיינורד, שם הוכרז מצב הכן במשטרה לאור גל ההתפרעויות שפקד באחרונה את אוהדי פיינורד. גם גנט בין העולות, לאחר שניצחה ברומניה 0:3 את ספורטול סטודנסק.

יתר המשחקים: ניישאטל (שוייץ) — חרונינגן (הולנד) 0:0 בראשון; בילבאו — בוורן מבלגיה (1:3); ארדינגן — ווירג'ל לורד' (0:0); אינטר מילאנו — לגיה וארשה (3:2); טרקיה פלובדיב (בולגריה) — היידוק ספליט (1:3); סטנדרד ליאז' — טירול מאוסטריה (1:2); ברנדנבורג (מזרח־גרמניה) — גטבורג (2:0); ספארטאק מוסקבה — טולוז (3:1); קראיובה (רומניה) — דנדי יונייטד (3:0).

ודוקלה כבר עלתה

מאת חיים שר.
מיוחד ל„על המשמר"

שער שכבש אדוארד ודוקלה פראג, 12 דקות לפני סיום המשחק בגביע קוראץ' נגד לברקוזן המערב־גרמנית, העלה את הצ'כים לסבוב הבא שסיימו משחק זה בתיקו 1:1.

דוקלה עלתה בזכות שער חוץ זה שכן במשחק הראשון בפראג היתה התוצאה 0:0.

את השער ללברקוזן כבש גץ בדקה ה־17.

14 אלף צופים חזו במשחק.

חולקו פרסי צעדת ירושלים

טקס חלוקת פרסים למנצחי צעדת ירושלים נערך אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב, בהשתתפות נציגי הקבוצות המשתתפות.

בדברי ברכתו לנציגי הקבוצות אמר מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, שצעדת ירושלים היא גולת הכותרת של המפעלים העממיים שמארגן הפועל. במשך שנה אחת נערכים יותר ממאה מפעלים עממיים, בהשתתפות של 300 אלף איש. צעדת ירושלים היא הגדולה שבמפעלים. השנה השתתפו בצעדה יותר מ־20 אלף איש.

את נציגי הקבוצות ברכו גם מפקד הצעדה — גד שטרנבאום, ויו"ר ועד עובדי תע"ש — שלום חבשוש.

בצעדה התחרותית השתתפו 17 קבוצות. במקום הראשון נשים — זכתה קבוצת בזק עם 417 נקודות (מתוך 500). במקום ראשון גברים זכתה קבוצת צועדי אל־על עם 498 נקודות. במקום הראשון קבוצה מעורבת — זכתה קבוצת רפא"ל עם 493 נקודות.

פרס מיוחד הוענק לזקן הצועדים חיים לליצוק בן 82 מקיבוץ אפיקים וכן לקבוצות רבות המשתתפים: לצועדי התעשייה הצבאית, התעשייה האווירית, קופת־חולים ועוד.

● נבחרת הבוגרים של ישראל שהגיעה אתמול להולנד לטורניר שש הארצות תתמודד הערב במשחקה הראשון מול נבחרת איסלנד.

שגריר בריה"מ בקהיר

הסיבות שגרמו לניתוק היחסים עם ישראל — עדיין קיימות

קהיר. — השגריר הסובייטי החדש בקהיר, גנאדי קירילובין, הבהיר אתמול, כי הסיבות שהניעו את בריה"מ לנתק את קשריה הדיפלומטיים עם ישראל, עדיין קיימות, ביחוד לאור המשך הכיבוש של השטחים הערביים.

בפגישה ראשונה עם עתונאי החוץ, אמר השגריר, שנכנס לתפקידו לפני 6 שבועות, כי בעיית היהודים הסובייטיים המבקשים להגר וכן זו של „אישים ידועים" (כנראה, רמז לסאחארוב), נמצאת „בשלב של פתרון".

עם זאת הוסיף, כי „אין 400,000 יהודים המבקשים להגר, כפי שטוענת התעמולה הישראלית, והרוב מבין אלה המבקשים לצאת רוצים להגיע לארה"ב ולמערב־אירופה ולא לישראל".

השגריר גם חזר והכריז כי אי־אפשר להסדיר את בעיית המזה"ת באמצעות מו"מ דו־צדדי.

הוא הזכיר, כי ארצו ממשיכה לצדד בוועידה בינלאומית בחסות האו"ם, בה ישתתפו חמש המדינות הקבועות במועצת הבטחון וכן כל הצדדים הנוגעים בדבר, כולל אש"ף.

הוא גילה, כי במצרים נמצאים כיום כמאה מומחים סובייטיים, כדי לטפל בתחזוקה של מספר תשלובות תעשייתיות שהוקמו בסיוע סובייטי ומיתקנים כגון הסכר הגבוה של אסואן.

7 ילדים נהרגו בקרבות בביירות

ביירות. — שבעה ילדים נהרגו ו־12 אחרים, לרוב נשים, נפצעו בהתנגשויות שהיו אתמול במחנה הפליטים בורג' אל־בארג'נה בדרום־ביירות.

המשטרה לא ידעה את מספר הנפגעים, אך מסרה כי מתנהלים קרבות עזים באזור מחנה הפליטים וכי כל הכבישים באזור נסגרו לתנועה.

הקרבות העזים התלקחו אמש מחדש סביב מחנה הפליטים שבאזור השיעי.

„החזית העממית לשחרור פלשתין" (פלג חבש) מסרה, כי שני פגזי מרגמות נחתו במגרש משחקים במחנה הפליטים, וגרמו למותם של מספר ילדים.

„החזית העממית" טענה, כי ההפגזה אירעה בשעה ש„ועדת התיאום" ערכה שם סיור. ועדה זו מורכבת ממשקיפים צבאיים סוריים — נציגים של „אמל" השיעי, והחזית ההצלה הפלשתינית הפרו־סורית.

הלשכה הצבאית של „אמל" מסרה, כי המחבלים הפלשתינים הם שפתחו באש על שכונות מגורים סמוכות וכי צלפים פלשתינים שוב יורים לעבר הכביש המוביל לנמל התעופה.

שולץ: סוריה נתפסה כשמכנסיה למטה: ננקוט צעדי עונשין

פילדלפיה. — שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ אמר אתמול, כי סוריה נתפסה בקלקלתה בנסיון למרצין מטוס נוסעים ישראלי בלונדון — והבטיח כי ארה"ב תנקוט צעדים נוספים בתגובה על מעשה זה.

אולם, במחוו ביקורת על קיצוצים של הקונגרס בתחום סיוע החוץ והתקציב של משרד החוץ האמריקני, קבל שולץ כי „נראה שידיה של אמריקה כבולות מבחינה פיננסית", במאבק נגד הטרור.

„אכן, דורשים מאתנו לשחק ברולטה רוסית על האינטרסים הבינלאומיים והבטחון הלאומי שלנו".

בנאום שהשמיע בפילדלפיה אמר שולץ, כי ארה"ב הושיטה סיוע משמעותי לבריטניה, בהחזירה את שגרירה מדמשק, לאחר שבריטניה ניתקה את קשריה עם סוריה.

שגריר בריה"מ בירדן אמר, כי הקרמלין הזהיר את ארה"ב מפני תוקפנות נגד סוריה. ותיאר את ההאשמות שהועלו נגד דמשק כ„מפוברקות".

„הזהרנו בתוקף את ארה"ב מפני התוצאות של מדיניותה התוקפנית נגד לוב, ונקטנו אותו צעד לגבי סוריה", אמר השגריר אלכסנדר ז'ינצ'וק.

הרדיו הגיב על הודעה של ראש הסגל של הבית הלבן, דונאלד ריגן, שאמר כי ארה"ב עשויה לנקוט פעולה צבאית נגד סוריה אם דמשק תמשיך לתמוך בטירור. (עיד)

מוסקבה מבקשת הוכחות

בריטניה שוקלת בקשה סובייטית, לספק למוסקבה ראיות נוספות לאשמתו של נאזר הינדאווי.

פקידים בריטיים בוינה אמרו כי שר החוץ הסובייטי, אדוארד שאברנדזה, ביקש את ההוכחות הנוספות במהלך שיחה שניהל עם עמיתו הבריטי, סיר ג'פרי האו. שני השרים — שדנו גם בשורה של נושאים אחרים — משתתפים שניהם במושב המעקב לועידת הלסינקי, בוינה.

הנושא עלה בשיחתם של שני השרים, כאשר האו הביע את אכזבתו לנוכח התגובות העויינות בתקשורת הסובייטית להחלטת בריטניה לנתק את קשריה עם סוריה לאחר שנגזר עונש המאסר הממושך על הינדאווי בסוף אוקטובר. (עיד)

המשטרה מעורבת שוב, כאשר מפגינים בריטים נגד נשק־גרעיני, ניסו למנוע אתמול מגוררי טילים אמריקנים לעבור בכפר הסמוך לבסיס במרכז־אנגליה (צילום: אי.פי.)

מוסקווה פועלת להקמת ועדה מכינה למזה"ת

בריה"מ פתחה במסע דיפלומטי במטרה להקים ועדה־מכינה לוועידה בינלאומית על המזה"ת, בהשתתפות חמש המדינות הקבועות במועצת הבטחון — הודיע שגריר בריה"מ בירדן, אלכסנדר ז'ינצ'וק.

בפגישה עם עתונאים ברבת־עמון אמר השגריר, כי ארצו מקיימת מגעים עם מדינות אירופיות ועם סין, כדי לנסות ולשכנע את ארה"ב להסכים לוועדה מכינה. רעיון הוועדה המכינה הועלה ביולי על ידי מנהיג בריה"מ גורבצ'וב.

השגריר ציין, כי צרפת וסין סמכו את ידיהן על ההצעה הסובייטית וכי בריטניה לא דחתה אותה. (עצ)

בקבוקי תבערה לעבר קבר יוסף בשכם

שני בקבוקי תבערה הושלכו אתמול סמוך בערב לעבר קבר יוסף בשכם. הבקבוקים התלקחו, אך לא נגרם נזק ואיש לא נפגע.

בעקבות האירוע הטילו כוחות הבטחון עוצר על מחנה הפליטים בלאטה המתנהלים האשימו שר־הבטחון באוזלת־יד. (עתים)

● בתקופה שמ־1.4.86 ועד סוף חודש אוקטובר ש.ז. מכרה חברת עמידר למעלה מ־3,000 דירות בכל רחבי הארץ, לעומת 2,300 דירות שנמכרו במשך כל שנת התקציב 1985/86, הודיע אתמול יו"ר הדירקטוריון של החברה, מיכאל קליינר.

● בבית־החולים בילינסון בפתח־תקווה, נחנך אתמול אחר־הצהריים המכון האונקולוגי המחודש וכו מרפאות מעקב חדשות ויחידת אישפוז־יום חדשה בת 20 מיטות.

23 מיליון ילדים מתים מדי שנה משתיית מים מזוהמים

רומא. — 23 מיליון ילדים מתחת לגיל 5, מתים מדי שנה בשנה ממחלות שמקורן במים מזוהמים, ו־80 אחוז מהמחלות בעולם נגרמות על־ידי מים שאינם ראויים לשתיה.

נתונים אלה, על הבעיה הגלובלית של טיהור מים וחלוקתם, נמסרו בפתיחת הוועידה הי"6 של ההתאחדות הבינלאומית לחלוקת מים, בה משתתפים ברומא 2300 נציגים מ־70 מדינות.

„יותר מ־1200 מיליון בני אדם אינם זוכים היום למינימום ההכרחי של 20 ליטר מי שתיה ליום", הדגיש נשיא ההתאחדות, יאן רייקס מבלגיה. „ליותר משני מיליארדי בני אדם אין אמצעים כלשהם לטיהור המים".

הוא ציין, כי במדינות המתפתחות „אין מי שתיה ראויים ל־3 מבין 5 אנשים". (עיט)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 4.11.86

	יחידה	בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים יציגים
		קניה	מכירה	קניה	מכירה	
סל מטבעות	1	—	—	1.4792	1.4977	1.4876
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4857	1.5043	1.4951
מרק גרמני	1	0.71	0.74	0.7227	0.7317	0.7260
לירה שטרלינג	1	2.07	2.16	2.1033	2.1296	2.1141
פרנק צרפתי	1	0.21	0.23	0.2214	0.2242	0.2225
ין יפני	100	0.89	0.93	0.9070	0.9183	0.9108
גילדן הולנדי	1	0.63	0.66	0.6386	0.6466	0.6428
פרנק שוויצרי	1	0.85	0.89	0.8676	0.8784	0.8718
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2116	0.2143	0.2130
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1981	0.2006	0.1988
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1922	0.1946	0.1930
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.2971	0.3008	0.2990
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0685	1.0819	1.0753
דולר אוסטרלי	1	0.92	0.99	0.9544	0.9663	0.9604
ראנד דרו' אפריקני	1	0.39	0.66	0.6539	0.6620	0.6578
פרנק בלגי	10	0.34	0.36	0.3479	0.3523	0.3496
שילינג אוסטרי	10	1.01	1.06	1.0274	1.0402	1.0322
לירה איטלקית	1,000	1.02	1.09	1.0457	1.0587	1.0507

מלכת היופי של אוסטרליה, סטפני אנדרוז, בת 24, מגיעה ללונדון חורפית מן הקיץ האוסטרלי, כדי להשתתף בתחרות מיס עולם השנתית. (צילום אי.פי)

● „מוסקווה": חורבות הבירה העתיקה של ליטא, נחשפו אחרי חפירות שנמשכו שנים רבות.

● אלפי אזרחים זועמים במוזאמביק הסתערו היום על שגרירות מאלווי בעיר הבירה מאפוטו, ניפצו חלונות, קרעו דגלים ואת תמונתו של מנהיג מלאווי קאמוזו באנדה.

● מועצת הקהילות היהודיות של צ'כוסלובקיה החליטה להחרים את ועידת הקונגרס היהודי העולמי, העומדת להיפתח בקרוב בפאריס, כמחאה על התוכנית שגיבש הנשיא החדש של הקונגרס היהודי האירופי תיאו קליין — נודע היום ממקור מוסמך בפראג.

„מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג', קול ישראל 4.11.86

1. שבועה – ריטה ורמי קלינשטיין
2. תני לי פרח – גלי עטרי
3. לילה לא שקט – שלמה ארצי
4. הכאב הזה – עפרה חזה
5. אש – רמי קלינשטיין
6. אחד ולתמיד – ירדנה ארזי
7. קח כל מה שאלוהים נתן – דורית ראובני
8. קול קורא – אבי טולדנו
9. טנגו אחרון – הראלה בר
10. אל חים – ישראלה קריבושי
11. אני יכול לרקוד – צביקה פיק
12. נגן אקורדאון – יהורם גאון ופיקוד מרכז
13. הנחמה היחידה – אילנית והדודאים
14. אוהבת אותך עוזבת אותך – דפנה ארמוני
15. זה הגשם – נורית גלרון
16. אמונה שלמה – טנגו
17. לראות את הפנים – תופעת דופלה
18. ימים נשברים – עפרה חזה
19. בוא ניפגש – יזהר כהן
20. משחק מכור – ריטה
21. אוהב להיות בבית – אריק איינשטיין
22. מה יקרה מחר – דורון מזר
23. מקלט ללילה – חני ליבנה
24. יושבת על המזוודה – הראלה בר
25. למרות מה שאומרים – הנרי בראטר
26. הרוחות הרעות – דני בסן
27. האשם הוא שלנו – יאיר ניצני
28. ככה סתם – ג'קי מקייטן
29. השיר שלנו – איתן מסורי
30. בואו נשיר לארץ יפה – חיים משה

לשיפוטכם – פינת הפזמון החדש

31. אין מוצא – אדום
32. צ'רנוביל – להקת מוסקבה
33. דומני – להקת החדים
34. במזל מאזניים – ארבע לב אדום
35. לקבל ולתת – ריטה

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010
זה הדירוג שלי ציין את מספר השיר

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם ______
כתובת ______
מיקוד ______ תאריך ______

טלקס

● **האדמו"ר של חסידי ברסלב — בא ליבנאל**

הרב שלמה שיק, האדמו"ר של חסידי ברסלב, הגיע מברוקלין, ארה"ב, כדי לערוך לחסידיו בארץ ובעולם התוועדות המונית בשבת־קודש במושבה יבנאל. אתמול היה הרב שיק אמור להגיע ליבנאל, שם ציפתה לו קבלת־פנים נלהבת בהשתתפות מאות חסידים, רבנים ואישי ציבור. (שלמה גלזר)

● **יורם בן־פורת יתמנה סגן רקטור באוניברסיטה י־ם**

הכלכלן פרופ' יורם בן־פורת מהאוניברסיטה העברית, יתמנה בזמן הקרוב ביותר לסגן רקטור באוניברסיטה. התפקיד הוצע לו על־ידי הרקטור והנשיא בפועל של האוניברסיטה, פרופ' אמנון פזי. (אלי כהן)

בהתערבות היועץ המשפטי לממשלה

חודש הדיון בתרומת כליה של מפגר לאביו החולה

אגודת אקי"ם מונתה אפוטרופוס נוסף לבן הי"39 תושב באר־שבע

מאת שלי יחימוביץ כתבת „על המשמר"

אגודת אקי"ם תשמש אפוטרופוס נוסף למפגר בן 39 תושב באר־שבע — קבע אתמול שופט בית־המשפט המחוזי בעיר, אפרים לרון, שדחה החלטה קודמת שלו להוציא כליה מגוף הבן ולהשתילה בגוף אביו החולה.

בכך נענה השופט לפניית היועץ המשפטי לממשלה ופתח אתמול בסדרת דיונים מחודשת בעניינו של המפגר, לאחר שבפסק־דין מלפני שבועיים נקבע, כי יתרום כליה לאביו החולה.

פסק־הדין של השופט לרון עורר בשבוע שעבר סערה ציבורית. ארגונים שונים המטפלים במפגרים אמרו, כי הוא יהווה תקדים להוצאת איברים מגופם של מפגרים לצורך השתלה, בלי שתהיה להם אפשרות להביע התנגדות לכך. אקי"ם גם תבעה לקבל אפוטרופסות על הגבר המפגר ולייצגו משפטית. לטענתה, יש ניגוד אינטרסים בין הזדקקותו של האב לכליה, לבין היותו אפוטרופוס של בנו.

השופט לרון קיבל אתמול בחלקה את תביעת אקי"ם, וקבע כי היא תקבל אפוטרופסות על המפגר, יחד עם האב. היועץ המשפטי של אקי"ם, זרח רוזנבלום, ייצג את עמדת המפגר בדיון, בכוונת אקי"ם להתנגד להוצאת הכליה מגוף המפגר. עו"ד רוזנבלום אמר, כי בכוונתו להציג ראיות חדשות שלא הוצגו בדיון הקודם. בפסיקתו הקודמת, קבע השופט לרון, כי הכליה תושתל בגוף האב, לטובת המפגר. זאת, משום שהניתוח יאריך את תוחלת חיי האב, שהוא האדם היחיד המטפל בבנו במסירות ודואג לכל מחסוריו.

לפי שעה, נדחתה הוצאת הכליה עד קבלת החלטה חדשה בעניין.

פרקליטו של האב, עו"ד נסים מוזר, אמר אתמול בבית־המשפט, כי בינתיים, נגרמים ללקוחו עוגמת־נפש ומתח רב. האב גם הביע רצונו להיפגש עם מנכ"ל אקי"ם, יוסף ולמנוף, ולהסביר לו את עמדתו.

הטור השבועי

ישיבת המרכז בנושא מיסוי קיצבאות הזיקנה —

את ישיבת המרכז פתח חה"כ א. אברהמוביץ יו"ר הסתדרות הגימלאים, פירט את פעולות הסתדרות הגימלאים לקראת השנה החדשה והדגיש את האירועים המתוכננים בחודש ההסתדרות לציון שנת המאה לדוד בן־גוריון. הביע תודה והערכה לגימלאים שנענו לקריאה והתנדבו לבתי החולים בתקופת שביתת האחיות.

קיבל בברכה את יו"ר ועדת העבודה והרווחה ח"כ אורה נמיר ידידת הגימלאים, שהצטיינה במאבקה נגד הגזרות.

ח"כ אורה נמיר הצהירה שהיא בטוחה כי הכנסת לא תאשר את הצעתה של מנכ"ל הביטוח הלאומי וראשי האוצר המטילה מיסוי על קיצבאות הביטוח הלאומי. יוזמתו של מרדכי צפורי מנכ"ל הביטוח הלאומי תתקל בהתנגדות נמרצת של הוועדה ושל חברי הכנסת. הוועדה תשמור על הערך הריאלי של קיצבת הביטוח הלאומי ותיאבק בלי פשרות עם כל גורם שינסה לפגוע בגימלאים. מחובת הוועדה להיאבק על הצמדת הפנסיה לשכר הממוצע במשק. בסיום התייחסה גם לחוקי הבריאות וביטוח הסיעוד.

בעקבות דברי חברת הכנסת אורה נמיר התפתח דיון ובו השתתפו: אורי אלפרט, יוסף בלושטיין, א. רקח, בוברובסקי, י. לב רון, צוקרמן, בורמברג, דראושה, צפורה לסקוב.

המרכז קיבל את ההחלטות הבאות:

1. שביתת האחיות:

המרכז מברך על שובן של האחיות לעבודה תקינה בבתי החולים, ומביע את תקוותו שכל הגורמים הנוגעים בדבר, ידאגו בעתיד לפעולה יציבה ומתמדת של בתי החולים בשרות האדם החולה.

המרכז מביע הערכתו לפנסיונרים הרבים שנענו לפניית הסתדרות הגימלאים והתנדבו לעזרה בבתי החולים בימי המשבר.

2. מיסוי על הקיצבאות:

המרכז מביע את מחאתו הנמרצת נגד ההצעות המועלות מחדש לקראת התקציב לשנת 1987 ע"י מנכ"ל הביטוח הלאומי ופקידים בכירים באוצר להוריד את רמת חייהם של הגימלאים ע"י הטלת מס־הכנסה על קיצבאות הזיקנה. ההצעות באות לפגוע בציבור החלש מבחינה סוציאלית שהמכנסה הצנועה שלו, בלאו־הכי, נשחקה בשנים האחרונות בעשרות אחוזים. במקום פיצויים על השחיקה, מציע מנכ"ל הביטוח הלאומי תוספת שחיקה.

ההצעות שפורסמו בכלי התקשורת הפתיעו במיוחד לאור הגדרתו של שר האוצר – מר משה ניסים, ביום 21.6.1986 בהנהלת הקואליציה, כי „המס על קיצבאות הגימלאים הוא מס בלתי צודק", ומשום כך ויתרה הממשלה על המס.

הצהרתו העקרונית של שר האוצר עמדה רק 5 חודשים, ושוב מתעלמים פקידי האוצר ומנכ"ל הביטוח הלאומי מכך שכספי הביטוח הלאומי הם חסכון של האזרח לעת זיקנה, עליו הוא שילם כבר מס־הכנסה.

ציבור הגימלאים יתנגד בכל כוחו לגזרות החדשות־ישנות, המשמשות כדור ניסיון להצעות אנטי־סוציאליות נוספות. לא נשלים עם כך שיורידו למעסיקים את התשלומים לביטוח הלאומי מחד, ויטילו מס על מקבלי הקיצבה מאידך.

3. המרכז מביע הערכתו ותודתו לשדולה למען הגימלאים בכנסת, עליה נמנים חברים מכל סיעות הבית, בראשותה של חברת הכנסת נאוה ארד, אשר מיד עם פרסום ההצעות המקפחות של האוצר הודיעו על התנגדותם התקיפה להצעות אלו.

תודתנו נתונה ל־66 חברי הכנסת אשר מתוך רגישות סוציאלית עמוקה הודיעו לשר האוצר שלא יתנו ידם לפגיעה בגימלאים. המרכז מביע את תקוותו כי חברי השדולה יפעלו כאיש אחד לביטול ההצעות.

4. המרכז פונה למזכ"ל ההסתדרות ולוועדה המרכזת להתגייס כמו בעבר למערכה זו להורדת ההצעות הנזכרות, ומטיל על המזכירות ועל המזכירות הפעילה של הסתדרות הגימלאים לפעול בכל הדרכים החוקיות לביטול הגזרות המוצעות.

5. המרכז פונה לגימלאים ומקבלי הקיצבאות בארץ להיות נכונים למערכה ציבורית גדולה, ולהשתתף בפעולות עליהן תודיע הסתדרות הגימלאים, למניעת הפגיעות המתוכננות ע"י האוצר והביטוח הלאומי.

6. המרכז פונה אל הציבור הנאור בארץ לעמוד לימין הגימלאים במערכה הנוגעת לכל אזרח במדינה.

7. חישוב מלא של הקיצבאות:

המרכז דורש מן הביטוח הלאומי לשלם את קיצבת הזיקנה ושאירים לפי האחוזים המלאים שנקבעו בחוק.

8. פיצוי השחיקה

המרכז פונה אל מזכ"ל ההסתדרות בדרישה לפעול אצל הקרנות „מבטחים" ו„מקפת" לבצוע המלא של החלטת הוועדה המרכזת ביום 17.6.1984 בעניין פיצוי השחיקה.

מפאת ריבוי החומר הקשור בישיבת המרכז נדחה כל היתר לשבוע הבא — עם החברים הסליחה.

הקבלן מוריס רג'ואן עצור בחשד קבלת רכוש גנוב והברחה

מעצרו של הקבלן מוריס רג'ואן, בן 69 מירושלים, הוארך אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב ב־9 ימים, במסגרת פרשה הקשורה, בין היתר, עם הגניבות הרבות שהיו בעבר בבנק צפון־אמריקה.

רג'ואן נעצר ביום שישי ונחקר על־ידי אנשי היחידה הארצית לחקירות הונאה. ביום א' הוארך מעצרו ל־48 שעות. אתמול ביקש החוקר רפ"ק יעקב אלאלוף הארכת המעצר ב־15 יום. אולם השופט, אריה זיו־אב, נענה רק חלקית לבקשה.

החוקר טען, כי על־פי החשד, קיבל מוריס רג'ואן, שהוא גם חבר מועצת עיריית ירושלים, המחאה על סך 1,003,000 דולר מאחד המנהלים של בנק צפון־אמריקה והפקידו בבנק בשוויץ. לטענתו, נגנב סכום זה מבנק צפון־אמריקה והוצא מחשבון פיקטיבי של אורח זה, שכלל לא ידע עליו.

בתשובה על שאלות הסניגור, הבהיר נ"כ המשטרה, כי רג'ואן חשוד בקבלת רכוש גנוב ובהברחת מט"ח לחו"ל. החוקר הגיש לשופט חומר חסוי, והדבר מנע מן הסניגור להתייחס לחשדות המיוחסים נגד רג'ואן. ואולם הפרקליט כפר באשמות וטען כי הבקשה להארכת המעצר לא נועדה אלא ללחוץ על מרשו כדי שיספק למשטרה חומר לגבי חשודים אחרים בפרשת בנק צפון אמריקה.

נציג המשטרה טען עוד, כי מוריס רג'ואן נעצר בשבוע שעבר בנמל התעופה בן־גוריון בדרכו לחו"ל, לאחר שבמשטרה נאספו מסמכים המחשידים את הקבלן בכוונה להגר עם אשתו לקנדה. (עתים)

הורשע נהג שסטר לתלמיד ממשמרות הזהירות בדרכים

נהג שסטר לתלמיד, שבהיותו פעיל במשמרת הזהירות בדרכים, חסם את הכביש כדי לאפשר מעבר להולכי־רגל, הובא למשפט, הורשע ונענש.

משרד החינוך והתרבות העביר מידע זה לידיעת מנהלי בתי־הספר. במשרד הדגישו, כי מפסק־הדין האמור שהתקבל לאחרונה עולה, כי החוק נותן גיבוי מלא לפעילות תלמידי משמרות הזהירות בדרכים המאיישים את מעברי החציה. מנהלי בתי־הספר התבקשו לציין בפני התלמידים כי החוק עומד לצידם בפעילותם במשמרות הזהירות בדרכים. (עשית)

„נכנסתי לטירוף" — הסביר החשוד בניסיון לרצוח אשתו ואדם נוסף

„משאמרה לי אשתי, כי אני לא מטפל בילדים ומכה אותם, קיבלתי התקף זעם משום שהדברים לא נכונים, נכנסתי לטירוף ומרגע זה השתוללתי ולא יודע מה קרה איתי".

עדות זו כלולה בהודעה שנגבתה מיעקב חסן, המואשם ברצח העובדת הסוציאלית, אמי לוין, ובניסיון לרצוח את אשתו ואדם נוסף, בלשכה במגדל העמק. ההודעה, שנגבתה מחסן יום לאחר הרצח, נמסרה אתמול לבית־המשפט על־ידי התביעה וכה הוא מספר את גירסתו לאירועי יום הרצח בלשכה:

„ראיתי את דלת הלשכה פתוחה ואשתי ישבה ודיברה עם העובדת הסוציאלית. שאלתי אם אני יכול להיכנס והתשובה היתה כן. ואז שאלתי אותה מדוע היא נותנת לילדה הקטנה לשים לכה על הצפורניים ואם זה נכון שהבן הצעיר התחיל לעשן. אשתי ענתה „לא נכון", אז קיבלתי התקף זעם, נכנסתי לטירוף, השתוללתי ולא יודע מה קרה".

בפלילים

מאסר עולם לרוצח תייר בריטי ו־25 שנה לפוצע תייר אמריקני

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

בית־המשפט הצבאי בלוד גזר אתמול מאסר־עולם על המחבל שרצח לפני מספר חודשים תייר בריטי בירושלים. המחבל, שהיה חבר בחוליה שפעלה בירושלים ובראשה עמד עלא אריז בזין, שנדון גם הוא בשבוע שעבר למאסר־עולם, ירה ב־27.4, בתייר פול אפלבי, סמוך לגן הקבר בירושלים, לאחר שווידא את נתינותו הבריטית. עצאם סלאח עלי ג'נדל, בן 32, מראס אל־עמוד שבמזרח ירושלים פגע בתייר כתגובה על תמיכה הבריטית בהתקפה האמריקנית בלוב. חבר אחר ברשת החבלה, קמיל סעיד אל־חטיב בן 23, הואשם עם אחיו מוחמד, שניהם תושבי קלנדיה, בתקיפת תייר אמריקני, דוד בלומנפלד. בית המשפט גזר על המחבל 25 שנות מאסר.

השודד חיפש ומצא — 1200 דולר ו־850 פרנק — על גופו של בן 83

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

אלמוני ערך חיפוש על גופו של קשיש תושב תל־אביב ושדד ממנו 1200 דולר ו־850 פרנקים שווייצים. הקשיש, בן ה־83, הגיע אתמול לתחנת המשטרה וסיפר כי בעת שהלך בשבוע שעבר ברחוב טרומפלדור, הגיח מאחוריו אלמוני, ערך חיפוש על גופו ושדד ממנו את כספו. הקשיש לא נפגע. המשטרה חוקרת.

5000 מנות הרואין הוחרמו בפשיטה על סוחרי סמים

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

עבריין שנעצר אתמול במבצע להחרמת סמים במחוז המרכז, הובא כשעה לאחר מעצרו לטקס ברית המילה של בנו. העבריין תושב לוד בשנות ה־30 לחייו, נעצר אתמול במבצע של יחידות המודיעין והבילוש של מחוז המרכז, מרחב השפלה ומרחב הגליל. בפעולה הוחרם סם בשווי של 100,000 דולר וכמות של 5000 מנות הרואין.

הוארך מעצר החשוד ברצח בגבעת־ברנר

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

מעצרו של בועז אבני, החשוד ברצח אברהם גוריון, חבר קיבוץ גבעת־ברנר, הוארך אתמול בבית־משפט השלום ברחובות ל־15 יום נוספים. לצורך הארכת המעצר מעבר ל־30 הימים המותרים בחוק, נאלצה אתמול המשטרה להמציא לבית המשפט את בקשתו של היועץ המשפטי לממשלה. סניגורו של החשוד, עורך־דין דרור מקרין, הביע הסכמה להארכת מעצרו של מרשו לצורך אישפוז והסתכלות בבית־החולים בבאר־יעקב. בועז אבני עצמו הובא אתמול לבית־המשפט כשהוא כבול באזיקים ובלתי־מגולח. בעת ההמתנה לדיון שנערך בלשכתו של השופט, שלמה יסרה, הביע אבני את פחדיו מפני אישפוזו בבית־החולים.

ביום השלושים לפטירתה של חברתנו היקרה
דינה סגל
נתייחד עם זכרה
העליה לקבר מחר, יום ה', 6.11.86, בשעה 15.30
קיבוץ גן־שמואל

לשרה עומרי ולכל בני המשפחה
משתתפים באבלכם הכבד במות האחות
מרישה אשכנזי
קיבוץ עין־החורש

לחברנו אהוד ניב והמשפחה
משתתפים בצערכם הרב במות האם
רבקה
קיבוץ דן

לחברנו משה לוי ולמשפחה
משתתפים בצערכם במות
האם
בית המחלקה המכנית של קיבוצי השומר הצעיר